

**ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΔΟ
ΤΜΗΜΑ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

*****

ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

*****

**«Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ, ΚΟΛΟΣΣΙΟΥ, ΕΡΗΜΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ»**

**ΟΝΟΜΑ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ: Ευρυδίκη Γεωργίου
Α.Μ. 2004272**

*****

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
κ. Θεόδωρος Τσέκος**

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άποψη του κτιρίου του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ
Ευρυδίκης Γεωργίου**

A.M. 2004272

ΙΟΥΝΙΟΣ, 2011

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	7
<i>ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.....</i>	7
1.1. Σύντομη παρουσίαση της Τοπική Αυτοδιοίκησης και της κρατικής αποκέντρωσης στην Κύπρο.....	8
1.2. Οι Κοινότητες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όργανα και η εσωτερική διάρθρωση και αρμοδιότητες των Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας.....	11
1.3. Οργανωτικές και διοικητικές δυσλειτουργίες των κοινοτήτων και η μεταρρυθμιστική προσπάθεια της ΤΑ στην Κύπρο	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο :	18
<i>ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ: ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗ – ΚΟΛΟΣΣΙ - ΕΡΗΜΗ .....</i>	18
2.1. Χωροταξική θεώρηση, φυσικό-γεωγραφικό και ιστορικό περιβάλλον των υπό εξέταση κοινοτήτων	19
2.2. Δημογραφική θεώρηση των υπό εξέταση κοινοτήτων	22
2.3. Αναπτυξιακή δυναμική και πολιτιστική δραστηριότητα των υπό εξέταση κοινοτήτων	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο :	33
<i>ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.....</i>	33
3.1. Το προφίλ των τοπικών οργάνων των υπό εξέταση Κοινοτήτων.....	34
3.2. Στοιχεία για την Λειτουργία και Ενδεικτικές Αποφάσεις Κοινοτικών Συμβουλίων	36
3.3. Θέματα Οργάνωσης των υπό εξέταση κοινοτήτων	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	52
<i>Η ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΟ ΜΕΛΕΤΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ.....</i>	52
4.1. Η άσκηση αρμοδιοτήτων από τις κοινότητες	53
4.2. Στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τους πρόεδρους των Κοινοτικών Συμβουλίων.	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	60
<i>ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΣΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ, ΕΡΗΜΗ, ΚΟΛΟΣΣΙ.....</i>	60
5.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	61
5.2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	62
5.2.2. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΩΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	70
Συμπεράσματα	77

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα 'θελα να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους με βοήθησαν με κάθε τρόπο στην ολοκλήρωση της προσπάθειας μου αυτής, μου έδωσαν τις απαραίτητες πληροφορίες και γενικά μου παρέθεσαν τις γνώσεις και τις προσωπικές τους εμπειρίες, για να ολοκληρωθεί η συγκεκριμένη πτυχιακή μου εργασία. Ιδιαίτερα θερμές ευχαριστίες, εκφράζω προς την επιβλέπουσα καθηγήτρια και εισηγήτρια της πτυχιακής μου διατριβής, κυρία Νεκταρία Μαραβά για την όλη συμβολή και βοήθειά της στην ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας. Οι συμβουλές και οι εισηγήσεις της, καθώς και η περιοδική εποπτεία και επίβλεψη συνέβαλαν στην όσο το δυνατό πιο άρτια ολοκλήρωση της εργασίας μου και με έχουν βοηθήσει στην όλη προσπάθειά μου να ετοιμάσω μια όσο το δυνατό εμπειριστατωμένη πτυχιακή εργασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στον 21^ο αιώνα η αποκέντρωση των εξουσιών με αυτοδιοίκηση, αποτελεί κοινωνική ανάγκη και βασικό στοιχείο εκσυγχρονισμού και λειτουργικότητας της κρατικής μηχανής μιας χώρας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως θεσμός που από τη φύση του εξελίσσεται και εκσυγχρονίζεται συνεχώς, θα πρέπει να περιλαμβάνει περισσότερες δραστηριότητες πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής. Με επίκεντρο τις δραστηριότητες της προς τον άνθρωπο και τη συνεχή προσπάθεια για εμπλοκή και συμμετοχή του στα κοινά για μια ολοκληρωμένη αυτοδιοίκηση, θα δώσει την ελευθερία, την εξουσία και τα μέσα στον άνθρωπο, τον εργαζόμενο και τον πολίτη, το δημότη δηλαδή, να οργανώσουν τη ζωή τους καλύτερα. Πιστεύω ότι στη σύγχρονη κοινωνία όπου υπάρχουν στη διάθεση του ανθρώπου όλα τα μέσα τεχνολογίας, πρέπει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση να αναβαθμίζεται συνεχώς και να εκσυγχρονίζεται τόσο σε ανθρώπινο επιστημονικό προσωπικό, όσον και σε μέσα και εξοπλισμό.

Η πτυχιακή που ακολουθεί παρακάτω έχει τίτλο «*Η οργάνωση και η λειτουργία των κοινοτήτων Επισκοπής, Κολοσσίου, Ερήμης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο ρόλος των κοινοτικών συμβούλων*». Στόχος της αποτελεί η αναζήτηση στοιχείων για την λειτουργία και την οργάνωση των συγκεκριμένων κοινοτήτων καθώς λόγω χρόνου η επιλογή μελετών περιπτώσεων αποτελεί ενδεικτική ερευνητική μέθοδος. Στις συγκεκριμένες κοινότητες μέσω συγκεκριμένων μεθοδολογικών εργαλείων όπως η δομημένη συνέντευξη με τους κοινοτάρχες αναζητήθηκαν στοιχεία για το προσωπικό, την οργάνωση, την άσκηση αρμοδιοτήτων και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες κυρίως στους τομείς **ανάπτυξης, περιβάλλον και κοινωνική πολιτική**. Παράλληλα, επιδιώχθηκε και η παρουσίαση στοιχείων που αφορούν τους συμβούλους των εν λόγω κοινοτήτων όπως προσωπικά στοιχεία μελών και κοινοταρχών, το εκπαιδευτικό τους επίπεδο, την επαγγελματικό προφίλ οι σχέσεις του με τα άλλα επίπεδα διοίκησης και οι απόψεις τους για την αναγκαιότητα μεταρρυθμιστικής προσπάθειας μέσω ερωτηματολογίων. Η επιλογή των Τριών συγκεκριμένων κοινοτήτων οφείλεται ότι η πρακτική μου άσκηση πραγματοποιήθηκε στην κοινότητα της Επισκοπής και οι άλλες δύο κοινότητες προέκυψαν στο ότι είναι πολύ κοντά από τη κοινότητα που διαμένω (Επισκοπή) και έτσι μου ήταν πολύ εύκολο στη μετακίνηση μου για τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους κοινοτικούς συμβούλους και για τη συλλογή των πληροφοριών μου.

Κατά τη διάρκεια της εργασίας μου αντιμετώπισα κάποιες δυσκολίες όπως, η προσπάθεια αποφυγής των κοινοτικών συμβούλων να συνεργαστούν μαζί μου στις συνεντεύξεις για την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων.

Η δομή της εργασίας έχει ως εξής το κεφάλαιο 1 παρουσιάζει με λίγα λόγια την τοπική αυτοδιοίκηση και την κρατική αποκέντρωση στην Κύπρο. Συγκεκριμένα εξετάστηκε η διάρθρωση της κυπριακής αυτοδιοίκησης σε επαρχίες της Κύπρου και τα χαρακτηριστικά τους, όπως για παράδειγμα ο πληθυσμός τους και από ποιους δήμους αποτελείται. Στο ίδιο κεφάλαιο είδαμε πιο αναλυτικά τη σύσταση των κοινοτικών συμβούλων ,τις αρμοδιότητες και εξουσίες τους και τα καθήκοντα τους. Στο κεφάλαιο 2, εισάγει την παρουσίαση των μελετών περιπτώσεων, δηλαδή την τη χωροταξική θεώρηση, και το ιστορικό περιβάλλον, τη πολιτιστική και αναπτυξιακή δραστηριότητα των υπό εξέταση κοινοτήτων. Το συγκεκριμένο κεφάλαιο στηρίχθηκε στην επεξεργασία στοιχείων από τις ίδιες τις κοινότητες καθώς επεξεργασία στοιχείων της απογραφής πληθυσμού του 2001, της στατιστικής υπηρεσίας της Κύπρου. Αυτά τα στοιχεία αφορούν τον πληθυσμό κατά ηλικία, κατά επίπεδο μόρφωσης, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό άνεργοι και

εργαζόμενοι, τον οικονομικό ενεργό πληθυσμό κατά επίπεδο μόρφωσης, και κατά οικονομικές δραστηριότητες.

Στο κεφάλαιο 3 εξετάζεται γενικά ο θεσμός του κοινοτάρχη και ειδικότερα τα χαρακτηριστικά των τριών κοινοταρχών που ηγούνται τις κοινότητες που εξετάζουμε. Στο ίδιο κεφάλαιο παρουσιάζεται η οργάνωση των κοινοτικών συμβουλίων, τα στοιχεία των μελών των τριών κοινοτήτων και ενδεικτικά οι αποφάσεις τους από τα πρακτικά της κοινότητας της Επισκοπής. Επίσης, θα δούμε πως διαμορφώνεται το προσωπικό των συμβουλίων και τέλος θα δούμε τους πίνακες τους οποίους άντλησα από τα ερωτηματολόγια που αφορούν το μορφωτικό επίπεδο των κοινοτήτων, την ισότητα ευκαιριών μεταξύ των φύλων, πως επιμορφώνεται το προσωπικό και πληροφορίες για τις αρχές δημόσιας διοίκησης.

Στο κεφάλαιο 4 εξετάζονται οι αρμοδιότητες των κοινοτικών συμβουλίων μέσω των ερωτηματολογίων των κοινοταρχών που αφορούν τον τομέα ανάπτυξης και περιβάλλοντος των υπό εξέταση κοινοτήτων.

Και τέλος στο κεφάλαιο 5, αποτελεί την στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων των κοινοτικών συμβούλων μέσω των οποίων αντλούνται συμπεράσματα για το προφίλ των ερωτώμενων, για το ρόλο τους ως κοινοτικοί σύμβουλοι, για τη σχέση τους με άλλους φορείς, για το μεταρρυθμιστικό προβληματισμό και για τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Στην έρευνα που έκανα μέσω των ερωτηματολογίων αντιμετώπισα κάποιες δυσκολίες στη συνεργασία μου με τους Κοινοτικούς Σύμβουλους. Όχι τόσο στην Επισκοπή γιατί εκεί έκανα και την πρακτική μου εργασία και με γνώριζαν, όσο στο Κολότσι και στην Ερήμη, οι οποίοι δεν με γνώριζαν, με αποτέλεσμα να μην μου δίνουν πολύ σημασία και να αγνοούν τον σημαντικό λόγο των συνεντεύξεων μου που είναι η πτυχιακή μου εργασία.

Τις πιο πολλές φορές έβρισκαν αφορμές το φόρτο εργασίας και τα ταξίδια στο εξωτερικό με αποτέλεσμα να επιμείνω στις προσπάθειες μου για μία συνάντηση μαζί τους σε μεγάλο βαθμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

1.1. Σύντομη παρουσίαση της Τοπική Αυτοδιοίκησης και της κρατικής αποκέντρωσης στην Κύπρο.

Η Κύπρος είναι ανεξάρτητη δημοκρατία με προεδρικό σύστημα διακυβέρνησης. Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας προνοεί τη διάκριση των τριών κρατικών εξουσιών (εκτελεστικής, νομοθετικής και δικαστικής). Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και 11 μελές Υπουργικό Συμβούλιο, η νομοθετική εξουσία από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και η δικαστική εξουσία από τα δικαστήρια. Στην Κύπρο υπάρχουν σήμερα 10 Υπουργεία. Η αποκέντρωση των κυβερνητικών δραστηριοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο επιτυγχάνεται μέσω της λειτουργίας Επαρχιακών Γραφείων. Τμήματα/ Υπηρεσίες όπως, π.χ. το Τμήμα Γεωργίας, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (όλα κάτω από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος), το Τμήμα Πολεοδομίας, και Οικήσεως και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (κάτω από το Υπουργείο Εσωτερικών), το Τμήμα Δημοσίων Έργων και οι ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες (κάτω από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων), το Τμήμα Εργασίας, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας (κάτω από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων), λειτουργούν γραφεία στις επαρχίες του νησιού, ώστε να διευκολύνεται η προσφορά υπηρεσιών στο κοινό. Επιπρόσθετα, στις επαρχίες λειτουργούν και οι Επαρχιακές Διοικήσεις, οι οποίες προσφέρουν διάφορες υπηρεσίες στο κοινό και συντονίζουν τις δραστηριότητες των Κυβερνητικών Τμημάτων σε επαρχιακό επίπεδο με στόχο την προώθηση διάφορων αναπτυξιακών προγραμμάτων¹. Ο Έπαρχος ηγείται κάθε επαρχίας. Είναι ανώτερος δημόσιος λειτουργός και διορίζεται από την Κυβέρνηση ως τοπικός αντιπρόσωπός της. *Ο έπαρχος συντονίζει τις δραστηριότητες όλων των Υπουργείων στην επαρχία του και υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Οι Έπαρχοι είναι μέρος των δημόσιων υπηρεσιών (δημόσιοι λειτουργοί) καθώς δεν είναι αιρετά όργανα²*. Διοικητικά η Κύπρος υποδιαιρείται στις Επαρχίες Λευκωσίας, Αμμοχώστου, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Κερύνειας (από τις οποίες μια και ένα τμήμα από δύο άλλες βρίσκονται στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα του νησιού). Η διοικητική πρωτεύουσα κάθε Επαρχίας είναι η πόλη από την οποία πήρε και τ' όνομα της³. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού συγκεντρώνεται στην επαρχία της Λευκωσίας.

Πιο συγκεκριμένα, οι επαρχίες είναι:

Επαρχία Αμμοχώστου,

Επαρχία Λάρνακας,

Επαρχία Λεμεσού,

Επαρχία Λευκωσίας,

Επαρχία Πάφου.

¹ Στοιχεία για τη δομή της δημόσιας διοίκησης της Κύπρου από την ιστοσελίδα της Κυβερνητικής Πύλης Διαδικτύου της Κύπρου <http://www.cyprus.gov.cy/>

² Βλ. ΕΚΔΔ (2009), Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. ΠΕ 1, σελ. 29.

³ Βλ. ΕΚΔΔ (2009), Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. ΠΕ 1 και στοιχεία από <http://www.cyprus.gov.cy/portal/portal.nsf/0/d674cc9cfb692099c225701a001f67a7?OpenDocument> Πρόσβαση στις 20.6.2011.

Πίνακας 1: Κατανομή πληθυσμού ανά επαρχία

ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Λευκωσία	310.900
Λεμεσός	226.700
Λάρνακα	131.900
Πάφος	76.100
Ελεύθερη Αμμόχωστος	43.700

ΠΗΓΗ: ΕΚΔΔ (2009), Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. ΠΕ 1 με στοιχεία από Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, καταγραφή έτους 2007

Για την άσκηση των τοπικών υποθέσεων το σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας αναγνωρίζει τη συγκρότηση δομών τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι Δήμοι και τα Κοινοτικά Συμβούλια είναι τα δυο είδη Τοπικών Αρχών. Υπάρχουν επίσης και τα συμβούλια συμπλέγματος κοινοτήτων, που αφορούν κοινότητες που κηρύχθηκαν ως σύμπλεγμα κοινοτήτων⁴. Οι **Δήμοι** ανέρχονται στους 33, από τους οποίους οι εννιά είναι κατεχόμενοι. Τα Συμβούλια Κοινοτήτων και τα συμβούλια συμπλέγματος κοινοτήτων στις ελεύθερες περιοχές ανέρχονται σε 353 και εκπροσωπούν το 40% περίπου του πληθυσμού. Προς το παρόν λειτουργεί μόνο ένα σύμπλεγμα κοινοτήτων, αυτό του Πέρα Χωρίου με τη Νήσου στην επαρχία Λευκωσίας.

Συνεπώς, η Κύπρος έχει **377 Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης** στο ελεύθερο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και οι υπόλοιποι στα κατεχόμενα) και ειδικότερα, **33 Δήμους** (οι 24 βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας), όπου κατοικεί ποσοστό ψηλότερο από το 60% του πληθυσμού αλλά καλύπτουν μόλις το 10% της εδαφικής έκτασης και **353 Κοινότητες**.

Πίνακας 2: Κατανομή δήμων και κοινοτήτων στις Επαρχίες (ελεύθερες περιοχές)

ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΔΗΜΟΙ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	10	97
ΛΕΜΕΣΟΣ	5	106
ΛΑΡΝΑΚΑ	4	48
ΠΑΦΟΣ	4	99
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	6	6

ΠΗΓΗ: ΕΚΔΔ (2009), Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. ΠΕ 1 με στοιχεία από Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, καταγραφή έτους 2007

⁴ Σύμφωνα με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας, 2011, ορίζεται ότι ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί έπειτα από αίτημα κοινοτήτων, που εκφράζεται με δημοψήφισμα των εγγεγραμμένων εκλογέων κάθε επηρεαζόμενης κοινότητας, να κηρύξει δύο ή περισσότερες κοινότητες που συνορεύουν σε σύμπλεγμα κοινοτήτων. Για αυτές, εγκαθιδρύεται συμβούλιο, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων των κοινοτήτων που συμπλεγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το νόμο.

Η σύσταση και λειτουργία των δήμων στην Κύπρο διέπεται από τον περί Δήμων Νόμο, που ψηφίστηκε τον Οκτώβριο του 1985 (Ν. 111/85), σε αντικατάσταση της προϊσχύουσας νομοθεσίας. Από τότε μέχρι σήμερα ψηφίστηκαν από τη Βουλή και άλλοι νόμοι, με τους οποίους τροποποιήθηκε ο βασικός Νόμος του 1985. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του νόμου, οι δήμοι είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και έχουν όλες τις ιδιότητες που έχουν τα νομικά αυτά πρόσωπα. Μια σημαντική πρόνοια του νόμου του 1985 είναι η διεξαγωγή δημοψηφίσματος σε κοινότητα ή σύμπλεγμα κοινοτήτων που έχουν πληθυσμό πέραν των 5000 κατοίκων, μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων των περιοχών αυτών, για να εξακριβωθεί η επιθυμία τους ως προς την ανακήρυξη της περιοχής τους σε δήμο (Άρθρο 4). Αν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος είναι υπέρ της ανακήρυξης μιας περιοχής σε δήμο, τότε το Υπουργικό Συμβούλιο κηρύσσει την εν λόγω περιοχή σε δήμο, με σχετικό διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και αρχίζει άμεσα η εφαρμογή των διατάξεων του περί Δήμων Νόμου στο νεοσύστατο αυτό δήμο. Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει ταυτόχρονα δημοτική επιτροπή, της οποίας η θητεία σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες. Η δημοτική επιτροπή αποτελείται από πέντε πρόσωπα, από τα οποία ένας ορίζεται ως πρόεδρος, και διορίζεται για να ασκεί προσωρινά τις αρμοδιότητες του δημάρχου και του δημοτικού συμβουλίου, μέχρι να γίνουν εκλογές και να ανακηρυχθεί ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο του νεοσύστατου δήμου.

Το πιο πάνω άρθρο τροποποιήθηκε το 1992 για να δοθεί η ευχέρεια και εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να διατάσσει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και σε κοινότητες ή συμπλέγματα κοινοτήτων που έχουν πληθυσμό κάτω από 5000 κατοίκους, εφόσον ικανοποιηθεί ότι κάποια περιοχή έχει την οικονομική δυνατότητα να λειτουργεί αποτελεσματικά και ικανοποιητικά ως δήμος.

Κοινοτικά Συμβούλια

Σύμφωνα με τον Περί Κοινοτήτων Νόμο του 1999 (Ν.86(Ι)/99) που τέθηκε σε ισχύ στις 9 του Ιούλη 1999, η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων των κοινοτήτων ανήκει στην αρμοδιότητα εκλεγμένων από τις κοινότητες Συμβουλίων τα οποία ασκούν όλες τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτά από τον πιο πάνω νόμο.

Με τη θέσπιση του νόμου του 1999 εισάγονται σημαντικές αλλαγές στο σύστημα διοίκησης των αρχών τοπικής διοίκησης των κοινοτήτων. Ειδικότερα συγκεντρώνεται πλέον όλες οι εξουσίες διοίκησης όλων των τοπικών υποθέσεων που προβλέπονται από τον πιο πάνω νόμο στα Συμβούλια συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που προηγούμενα ανήκαν στην αρμοδιότητα των Συμβουλίων Βελτίωσης, Χωρητικών Αρχών, Επιτροπών Υγείας και Επιτροπών Υδάτων οι οποίες από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του πιο πάνω Νόμου έπαυσαν να υπάρχουν. Στην αρμοδιότητα των κοινοτικών συμβουλίων ανήκει κάθε διοίκηση των τοπικών υποθέσεων κάθε κοινότητας εκτός από τις εξουσίες των κοινοταρχών σε δημαρχούμενες περιοχές. *Κάθε Συμβούλιο φέρει την επωνυμία «κοινοτικό συμβούλιο» με την προσθήκη του ονόματος της Κοινότητας του*⁵ Οι κοινότητες της Κύπρου όπως είδαμε είναι πολλές στον αριθμό πάνω από 353.

⁵ Βλ. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας, 2011 στο διαδικτυό πληροφορίες για την τοπική αυτοδιοίκηση, <http://www.cyprus.gov.cv/portal/portal.nsf/All/95D1CE25F4773E3BC2256F9000423BB6?OpenDocument&a=4&z=>

1.2. Οι Κοινότητες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όργανα και η εσωτερική διάρθρωση και αρμοδιότητες των Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας

Τα **Συμβούλια Κοινοτήτων** (Κοινότητες) εκπροσωπούν το 40% του πληθυσμού και το 90% της εδαφικής έκτασης του νησιού. Οι ΑΤΑ των Κοινοτήτων βρίσκονται σε ορεινές, ημιορεινές, πεδινές και παράλιες περιοχές της Κύπρου. Στις αρμοδιότητες των Τοπικών Αρχών των Κοινοτήτων συμπεριλαμβάνονται κυρίως αγροτικοί, τουριστικοί και βιομηχανικοί τομείς.

Κάθε Συμβούλιο αποτελείται από :

A) Τον Κοινοτάρχη -που είναι και πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου

B) Τα μέλη του Συμβουλίου

Η εκλογή του **Κοινοτάρχη** και των μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου διενεργείται με εκλογές κάθε πέντε χρόνια. Ο νέος νόμος περί κοινοτήτων προσδίδει στις Κοινότητες διοικητική αυτοτέλεια.⁶ Στην συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα όργανα των κοινοτήτων και οι αρμοδιότητες τους σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο.

1.2.1. Τα όργανα και εσωτερική διάρθρωση των Κοινοτικών Συμβουλίων.

1.2.1.1. Ο Κοινοτάρχης

Για να εκλεγεί κάποιος Κοινοτάρχης πρέπει να έχει το δικαίωμα του εκλέγειν, το όνομα του να είναι καταχωρημένο στον εκλογικό κατάλογο και να έχει συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας του. Ο Κοινοτάρχης: εκλέγεται από τους κατοίκους της κοινότητας κάθε πέντε χρόνια μέσω άμεσης εκλογής.⁷

Σύμφωνα με τον «Ο ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΣ»⁸ ο κοινοτάρχης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Είναι η εκτελεστική αρχή του Συμβουλίου και προϊστάται των υπηρεσιών του.
- Εκπροσωπεί το Συμβούλιο σε όλες τις επίσημες σχέσεις του, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων και των άλλων αρχών της Δημοκρατίας.
- Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδρίες του Συμβουλίου στις οποίες προεδρεύει.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου.
- Υπογράφει ή εξουσιοδοτεί το γραμματέα να υπογράφει οποιαδήποτε άδεια χορηγείται με βάση τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών του Συμβουλίου.
- Τηρεί το Νόμο και την τάξη στην κοινότητα.
- Παρέχει το συντομότερο δυνατό πληροφορίες στον πλησιέστερο αστυνομικό σταθμό για κάθε σοβαρό αδίκημα ή ατύχημα που συμβαίνει στην κοινότητά του.
- Ενημερώνει την κοινότητα για όλες τις γνωστοποιήσεις, τις προκηρύξεις και τα άλλα επίσημα έγγραφα που τυχόν αποστέλλονται σε αυτόν από τον Έπαρχο ή από άλλη αρχή της Δημοκρατίας.

⁶ Ν 86(Ι)/1999

⁷ Ν 86(Ι)/1999, άρθρο 40.

⁸ Νομοθεσία Κυπριακής Δημοκρατίας, 53^Α, 1999

Παράλληλα ο Κοινοτάρχης επιτελεί και μια σειρά διοικητικών λειτουργιών. Συγκεκριμένα, ο κοινοτάρχης:

- Διατηρεί σφραγίδα την οποία τοποθετεί σε όλα τα πιστοποιητικά και τα έγγραφα τα οποία απαιτείται να σφραγίζονται από αυτόν.
- Εκτελεί τα καθήκοντα που του επιβάλλονται από τον περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων Νόμο.
- Αναφέρει στον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό της επαρχίας του το θάνατο κάθε προσώπου που κατέχει ακίνητη ιδιοκτησία ή που έχει συμφέρον σε ακίνητη ιδιοκτησία μαζί με τον κατάλογο της ιδιοκτησίας αυτής και των κληρονόμων του αποβιώσαντος. Επίσης αναφέρει την έλλειψη κληρονόμων που θα δικαιούνταν να κληρονομήσουν την ιδιοκτησία αυτή.
- Παρέχει οποιοδήποτε πιστοποιητικό για κινητή ή ακίνητη ιδιοκτησία, όταν δεν υπάρχει εμπόδιο που να δικαιολογεί την άρνηση παροχής τέτοιου πιστοποιητικού.
- Εκτελεί γενικά όλα τα καθήκοντα ή τις εξουσίες που ανατίθενται ή επιβάλλονται σε αυτόν από τον παρόντα Νόμο ή από Κανονισμό που εκδίδεται δυνάμει του Νόμου αυτού ή οποιουδήποτε άλλου Νόμου.

Τον Κοινοτάρχη αναπληρώνει ο Αναπληρωτής Κοινοτάρχης ο οποίος αναδεικνύεται με μυστική ψηφοφορία από τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου κατά την πρώτη συνεδρίασή του.⁹

1.2.2. Το Κοινοτικό Συμβούλιο

Το Κοινοτικό Συμβούλιο είναι το αποφασιστικό όργανο ως προς όλες τις αρμοδιότητες των Κοινοτήτων. Είναι σαφές ότι ασκεί γενική αρμοδιότητα των Συμβουλίων στην διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων το οποίο ασκεί όλες τις εξουσίες οι οποίες παρέχονται σε αυτό από τον παρόντα Νόμο.

Τα μέλη του εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία για θητεία πέντε ετών. Εκτός από τον Κοινοτάρχη, το Κοινοτικό Συμβούλιο απαρτίζεται από συμβούλους, ο αριθμός των οποίων ποικίλει ανάλογα με τον αριθμό των εκλογέων της Κοινότητας (βλ. πίνακα).

Πίνακας3.: – Αριθμός μελών Κοινοτικών Συμβουλίων (Ν 86(Ι), άρθρο 11 (1))

Αριθμός εκλογέων	Αριθμός μελών κοινοτικού συμβουλίου
Ως 300	4
301-700	6
>700	8

Πηγή: ΕΚΔΔ, 2009

⁹ Ν 86(Ι)/1999, άρθρο 11 (4) και 40 (3).

Τα καθήκοντα των Συμβούλων είναι τα εξής:

- Να παρέχει ή να φροντίζει για την παροχή κατάλληλης και επαρκούς υδατοπρομήθειας για οικιακούς σκοπούς, να διατηρεί ή να φροντίζει για τη διατήρηση καθαρών και σε καλή κατάσταση όλων των κρηνών, των οχετών και των υδραγωγών, καθώς και να προστατεύει από μόλυνση, να προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία συστημάτων υδρεύσεως της κοινότητας και να απαγορεύει ή να ρυθμίζει την προμήθεια ή τη χρήση οποιουδήποτε ύδατος για οικιακούς σκοπούς.
- Να προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία συστημάτων αποχετεύσεως για τα λύματα της κοινότητας με εφαρμογή των διατάξεων του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου.
- Να προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση και την λειτουργία συστημάτων αποχετεύσεων για τα όμβρια ύδατα.
- Να προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση, την καθαριότητα, το φωτισμό και την ελεύθερη χρήση των οδών και των γεφυριών, να ελέγχει την κατασκευή, τη μετατροπή, το κλείσιμο ή την αλλαγή κατευθύνσεως των οδών και των γεφυριών και να φροντίζει για την απομάκρυνση οποιωνδήποτε αντικειμένων παρεμποδίζουν την ελεύθερη χρήση τους.
- Με την έγκριση του Έπαρχου να ονομάζει ή να μετονομάζει, όταν είναι αναγκαίο, οποιοδήποτε δρόμο, δρομίσκο ή πλατεία με την τοποθέτηση κατάλληλων πινακίδων σε περίοπτα μέρη τους και να μεριμνά για την αρίθμηση όλων των παρόδιων υποστατικών.
- Να προνοεί για την καθαριότητα και την υγιεινή της κοινότητας με τη συλλογή, την αποκομιδή, τη διάθεση και την επεξεργασία των σκυβάλων, να ελέγχει και να παρεμποδίζει τη συσσώρευση σκυβάων, ακαθαρσιών και απορριμμάτων σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο ή υποστατικό, να προμηθεύει και να διατηρεί σε υγιεινή κατάσταση δημόσια σκυβαλοδοχεία ή άλλα δοχεία ή ειδικούς χώρους για την προσωρινή τοποθέτηση και την αποκομιδή σκυβάων, να προνοεί για τη δημιουργία μόνιμων χώρων για την εναπόθεση και την επεξεργασία σκυβάων ή λυμάτων, καθώς και για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την εξάλειψη και την μετακίνηση οποιασδήποτε ακαθαρσίας ή απορριμμάτων και τον περιορισμό οποιασδήποτε οχληρίας.
- Να προνοεί για την μετακίνηση, τη φύλαξη και τη διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή οποιωνδήποτε μηχανημάτων, εργαλείων, εξαρτημάτων ή άλλων αντικειμένων παραμένουν εγκαταλειμμένα σε δημόσιο δρόμο ή σε ανοικτό δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο για περίοδο μεγαλύτερη από τρεις εβδομάδες
- Να μεριμνά και να ελέγχει τη διατήρηση και την προστασία της καλής εμφάνισης της κοινότητας, καθώς και του φυσικού της περιβάλλοντος, και να προνοεί για τη λήψη κάθε μέτρου ή για την κατασκευή κάθε αναγκαίου ή χρήσιμου έργου για την εκπλήρωση των σκοπών αυτών.
- Να προνοεί για την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία δημόσιων λουτρών, αποδυτηρίων και άλλων υγειονομικών εγκαταστάσεων και να ρυθμίζει την υγιεινή κατάστασή τους, καθώς και τα δικαιώματα που καταβάλλονται για τη χρήση τους.
- Να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα αρτοποιεία.
- Να ρυθμίζει, να ελέγχει, να περιορίζει ή να απαγορεύει την άσκηση επαγγέλματος ή την εκτέλεση εργασίας πάνω ή κοντά σε οποιοδήποτε δρόμο με τρόπο που είναι δυνατό να επηρεάσει τις ανέσεις της περιοχής ή να προκαλέσει ενόχληση ή δυσχέρεια στους κατοίκους της περιοχής ή σε όσους διακινούνται στο δρόμο αυτό.
- Να ρυθμίζει, να ελέγχει, να περιορίζει ή να απαγορεύει επάγγελμα, επιχείρηση ή εργασία που είναι δυνατό, κατά την κρίση του Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, να είναι επιβλαβής για τη δημόσια

υγεία ή να αποτελεί πηγή δημοσίου κινδύνου ή οχληρίας ή ενόχλησης των κατοίκων της περιοχής ή, αν αυτό κρίνεται σκόπιμο, να προβαίνει στα πιο πάνω για το δημόσιο συμφέρον.

- Να ρυθμίζει και να απαγορεύει τη διατήρηση, την εκτροφή ή τη φύλαξη οποιωνδήποτε ζώων ή πτηνών.
- Να απαιτεί και να μεριμνά για την απολύμανση οποιασδήποτε οικοδομής στην οποία απεβίωσε πρόσωπο από μεταδοτική ή μεταδοτική ασθένεια, καθώς και του ιματισμού που βρίσκεται μέσα σε αυτή ή άλλου περιεχομένου της.
- Να προνοεί για την ίδρυση, τη συντήρηση, τη λειτουργία και τον έλεγχο σφαγείων, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Σφαγείων και Υγιεινής των Κρεάτων Νόμων, και να ρυθμίζει τη σφαγή των ζώων, τα πληρωτέα δικαιώματα για τη χρήση των σφαγείων για τη σφαγή ζώων, την κατάσχεση και την καταστροφή ζώων ή κρέατος τα οποία δεν εσφάγησαν στα σφαγεία του Συμβουλίου, τη μεταφορά των σφαγίων από τα σφαγεία στον τόπο διάθεσής τους μέσα σε ειδικά διασκευασμένα οχήματα, καθώς και την πληρωμή δικαιωμάτων για τη μεταφορά αυτή.
- Να ρυθμίζει, να ελέγχει, να περιορίζει ή να απαγορεύει τη διέλευση οποιωνδήποτε ζώων από δρόμους της κοινότητας, να καθορίζει χώρους για τη στάθμευση των ζώων αυτών και να ορίζει το τίμημα για την ενοικίαση τους.
- Να ρυθμίζει και να ελέγχει, να περιορίζει ή να απαγορεύει τη λειτουργία θεάτρων ή υποστατικών ή χώρων στους οποίους παρουσιάζονται ή εκτελούνται δημόσια θεάματα ή εκδηλώσεις για την παροχή οποιασδήποτε μορφή ψυχαγωγίας ή για την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συγκέντρωσης και να χορηγεί άδειες για τη χρήση των θεάτρων των υποστατικών ή των χώρων αυτών.
- Να παρεμποδίζει την επικόλληση ή χάραξη διαφημίσεων ή ανακοινώσεων σε οποιαδήποτε οικοδομή από οποιοδήποτε πρόσωπο άλλο εκτός από τον κάτοχο της και να κατασκευάζει ή να μεριμνά για την κατασκευή πινακίδων για την έκθεση διαφημίσεων και ανακοινώσεων.
- Να προνοεί για την ίδρυση, συντήρηση και λειτουργία αναπαυτηρίων, αγαθοεργιών ή φιλανθρωπικών σταθμών, ιδρυμάτων και οποιωνδήποτε άλλων σταθμών, ιδρυμάτων για παροχή κοινωνικών, υγειονομικών, παραϊατρικών υπηρεσιών και πρώτων ιατρικών βοηθειών σε πτωχά ή ανάικα πρόσωπα.
- Να ελέγχει την ανέγερση και τοποθέτηση αντίσκηνων και τροχόσπιτων και να κατασκευάζει, συντηρεί και λειτουργεί κατασκηνωτικούς χώρους.
- Να ασκεί έλεγχο στα κολυμβητήρια και κολυμβητικές δεξαμενές.
- Να προνοεί για κάθε άλλο σκοπό και να εκτελεί οποιοδήποτε δημόσιο έργο το οποίο είναι αναγκαίο ή επιθυμητό για την περαιτέρω ανάπτυξη της κοινότητας και την προστασία και προαγωγή της υγιεινής και της δημόσιας υγείας σε αυτή.
- Να προνοεί για την ίδρυση κοιμητηρίων, είτε εντός είτε εκτός των ορίων της κοινότητας, να ελέγχει τις διαστάσεις και να καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων καθορίζονται οι τιμές των τάφων και σε συνεργασία με τις αρμόδιες θρησκευτικές αρχές να μεριμνά για τη συντήρηση και τη λειτουργία τους και να ελέγχει την εκφορά των νεκρών.

Εξουσίες Κοινοτικών Συμβουλίων

- Να συνάπτει δάνεια με την έγκριση του Έπαρχου, για την εκτέλεση οποιουδήποτε μέτρου το οποίο έχει την εξουσία να εκτελεί ή να λαμβάνει, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, και για την αγορά εξοπλισμού και οχημάτων για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας. Με σκοπό τη διασφάλιση της πληρωμής του κεφαλαίου και των τόκων ενός τέτοιου δανείου μπορεί να

υποθηκεύει στο δανειστή, με την έγκριση του Έπαρχου, οποιαδήποτε ακίνητη ιδιοκτησία και να επιβαρύνει με το εμπράγματο δικαίωμα του ενεχύρου φόρους, τέλη, ενοίκια ή δικαιώματα.

- Να συνάπτει προσωρινά δάνεια από την τράπεζα ή το Συνεργατικό Ίδρυμα όπου διατηρεί λογαριασμό για οποιοδήποτε ποσό ή ποσά που να μην υπερβαίνουν το είκοσι τοις εκατόν των εσόδων του προϋπολογισμού του Συμβουλίου για την τρέχουσα περίοδο.

- Να δημιουργεί, είτε μόνο του είτε σε συνεργασία με άλλο Συμβούλιο ή δήμο, βιοτεχνικές και να ρυθμίζει οποιοδήποτε θέμα σχετικό με τη διοίκηση, τον έλεγχο και τη λειτουργία των περιοχών αυτών.

- Να αποκτά, με την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Έπαρχου, με συμφωνία μεταξύ του κυρίου αυτών και του Συμβουλίου ύδωρ ή δικαιώματα επί υδάτων εκτός των ορίων της κοινότητας είτε συνδεδεμένα με το έδαφος είτε ανεξάρτητα από το έδαφος.

- Να εκτελεί οποιοδήποτε υδρευτικό έργο εντός ή εκτός των ορίων της κοινότητας είτε μόνο του είτε σε συνεργασία με άλλο Συμβούλιο ή οποιαδήποτε άλλη αρχή που έχει την ευθύνη παροχής πόσιμου ύδατος προς το κοινό.

- Να πωλεί, με τη συγκατάθεση του Έπαρχου, ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο να διαθέτει είτε για οποιοδήποτε σκοπό εκτός από την οικιακή χρήση μέσα στα όρια της κοινότητας είτε για οικιακή χρήση μέσα στα όρια οποιασδήποτε άλλης κοινότητας ή δήμου οποιοδήποτε πλεόνασμα ύδατος που δεν απαιτείται για οικιακή χρήση μέσα στα όρια του Συμβουλίου.

- Να παρέχει, ιδρύει, συντηρεί, βελτιώνει και ρυθμίζει τη λειτουργία μέσα στα όρια της κοινότητας πάρκα, κήπους, γήπεδα αθλοπαιδιών, αίθουσες πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων, κολυμβητήρια, κολυμβητικές δεξαμενές, κέντρα νεότητας, εντευκτήρια και χώρους αναψυχής για δημόσια χρήση, καθώς και οποιοδήποτε άλλες ανέσεις, και να συνεισφέρει έναντι των εξόδων εγκαθίδρυσης ή συντήρησης οποιωνδήποτε τέτοιων ιδιωτικών χώρων αναψυχής οι οποίοι προορίζονται για δημόσια χρήση.

- Να μεριμνά για την προβολή της κοινότητας είτε εντός είτε εκτός της Δημοκρατίας.

- Να φυτεύει δέντρα σε οποιοδήποτε δρόμο ή σε οποιοδήποτε δημόσιο χώρο μέσα στα όρια της κοινότητας και να τοποθετεί σε αυτά προστατευτικά κιγκλιδώματα.

- Να ανεγείρει μέσα στα όρια της κοινότητας δημόσιες οικοδομές και να εκτελεί άλλα δημόσια έργα, καθώς και να συνεισφέρει έναντι των εξόδων συντήρησης δημοσίων ή αγροτικών νοσοκομείων, σταθμών παιδικής ευημερίας και παιδοκομικών σταθμών, στους οποίους μπορεί να εγκαθιδρύει.

- Να προβαίνει, με την έγκριση του Έπαρχου, σε οποιαδήποτε πληρωμή ή συνεισφορά σε οποιαδήποτε αγαθοεργία ή φιλανθρωπικό σχέδιο ή ίδρυμα και να αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου ή να συνεισφέρει στη δαπάνη εφαρμογής ή λειτουργίας οποιοδήποτε σχεδίου ή ιδρύματος για μορφωτικούς, πολιτιστικούς ή κοινωνικούς σκοπούς.

- Να δαπανά ποσό που δεν υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό των συνολικών δαπανών του προϋπολογισμού του έτους στο οποίο αφορούν για έξοδα παραστάσεως.

- Να μεριμνά για την κατασκευή, επιστρωση, ασφάλτωση ή βελτίωση δρόμων μέσα στα όρια της κοινότητας.

- Να χορηγεί τις προβλεπόμενες από το νόμο άδειες μέσα στα όρια της κοινότητας και, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, να θέτει σε αυτές τους όρους τους οποίους θεωρεί αναγκαίους ή σκόπιμους, καθώς και να αναστέλλει ή να ανακαλεί αυτές, όταν αποδεδειγμένα είναι αυτό αναγκαίο.

- Να επιβάλλει ετήσια εισφορά για την παροχή κοινοτικών υπηρεσιών, που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες λίρες, σε κάθε κάτοχο περιουσίας που βρίσκεται στην κοινότητα, η οποία υπολογίζεται

από το Συμβούλιο σύμφωνα με την περιουσία κάθε τέτοιου κατόχου, λαμβανομένων πάντοτε δεόντως υπόψη οποιωνδήποτε άλλων φόρων που επιβάλλονται στον κάτοχο αυτό από το Συμβούλιο.¹⁰

- Να ρυθμίζει τη θαλάσσια κολύμβηση και, τηρουμένων των προνοιών του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, να κατασκευάζει, συντηρεί και διατηρεί τέτοια έργα και διευκολύνσεις που κατά τη γνώμη του Συμβουλίου είναι αναγκαία ή επιθυμητά για την ασφάλεια και άνεση των προσώπων που συχνάζουν στην παραλία.¹¹

1.3. Οργανωτικές και διοικητικές δυσλειτουργίες των κοινοτήτων και η μεταρρυθμιστική προσπάθεια της ΤΑ στην Κύπρο

Η τοπική αυτοδιοίκηση της Κύπρου έρχεται αντιμέτωπη και με πολλές και ουσιαστικές αδυναμίες διοικητικής υφής, οι οποίες αποδυναμώνουν το ρόλο της. Οι πολυάριθμες, μικρές και τελικά μη βιώσιμες κοινότητες παρουσιάζονται ανήμπορες να προσφέρουν τις βασικές υπηρεσίες και υποδομές στους πολίτες τους. Η έλλειψη ικανοποιητικής χρηματοδότησης, ο δυϊσμός ως προς το ρόλο των δήμων και κοινοτήτων, η αναντιστοιχία των θεσμών με λειτουργικές γεωγραφικές ενότητες, αλλά και ο έντονος και πολυδιάστατος κρατικός παρεμβατισμός, ιδίως στις κοινότητες εξαιτίας των διοικητικών τους αδυναμιών, είναι από τα σημαντικότερα προβλήματα που απαντώνται όσον αφορά τη διοικητική διάρθρωση των τοπικών αρχών.¹²

Τα έσοδα των κοινοτήτων, μάλιστα, είναι ακόμη χαμηλότερα από τα αντίστοιχα των δήμων, με αποτέλεσμα να εντείνονται οι θεσμικές και διοικητικές τους διαφορές. Ως εκ τούτου, οι επενδύσεις των τοπικών αρχών χρηματοδοτούνται αποκλειστικά μέσω ειδικών επιχορηγήσεων και δανείων. Βέβαια, *πρέπει να σημειωθεί ότι και ο εθνικός προγραμματισμός δεν έχει ορίσει αντικειμενικά συστήματα κατανομής των ειδικών επιχορηγήσεων με βάση τις ειδικές ανάγκες της κάθε μονάδας τοπικής αυτοδιοίκησης, ενώ και τα προγράμματα του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της χώρας δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς.*¹³ Οι ίδιες οι τοπικές αρχές παρουσιάζουν δυσκολίες στην είσπραξη φόρων και τελών που σχετίζονται με επαγγελματικές δραστηριότητες, ενώ και το τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας παρουσιάζει πολλά προβλήματα στη διαχείρισή του.

Οι σχέσεις μεταξύ Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κρατικών υπηρεσιών, αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα στην λειτουργία, οργάνωση και την ανταπόκριση των Δήμων και Κοινοτήτων στις σύγχρονες ανάγκες.

Η κριτική που έχει ασκηθεί για την διοικητική διάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης αναφέρεται κυρίως στο μεγάλο αριθμό των διοικητικών μονάδων. Σε πρόσφατη μελέτη για την αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης της Κύπρου το συγκεκριμένο στοιχείο αναφέρεται ρητά. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι **ο κατακερματισμός των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης σε πολυάριθμες μονάδες, που λόγω του μεγέθους τους, δεν είναι βιώσιμες ακυρώνει τις προοπτικές αναβάθμισης**

¹⁰ Ο περι Κοινοτήτων Νόμος άρθρα 81-98

¹¹ Ο Περί Κοινοτήτων Νόμος, Ν 86(Ι)/1999

¹² ΕΚΔΔ, Επιτελική Σύνοψη, Οκτώβριος 2010.

¹³ ΕΚΔΔ, Επιτελική Σύνοψη, Οκτώβριος 2010.

του θεσμού. Μεταξύ 27 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κύπρος έχει τον μικρότερο μέσο πληθυσμό ΑΤΑ (1500 κάτοικοι) (βλ. Πίνακα 4).¹⁴

Πίνακας 4: Μέσο Μέγεθος Δήμων στις χώρες της ΕΕ

Μέσο πληθυσμιακό Μέγεθος Α' βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Αυστρία	3 530
Βέλγιο	18 030
Βουλγαρία	29160
Κύπρος ²	1500
Τσεχία	1650
Δανία	55 710
Εσθονία	5 910
Φινλανδία	12 740
Γαλλία	1730
Γερμανία	6 650
Ελλάδα	10 820
Ουγγαρία	3170
Ιρλανδία	38 220
Ιταλία	7 320
Λετονία	4 340
Λιθουανία	56 270
Λουξεμβούργο	4140
Μάλτα	6 010
Ολλανδία	36 970

Πηγή: ΕΚΚΔ (2010), Επιτελική Σύνοψη

Το σύστημα Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο, χαρακτηρίζεται από έντονες διαφοροποιήσεις μεταξύ Δήμων και Κοινοτήτων, λόγω του δυαδικού του συστήματος, ως προς τις αρμοδιότητες που ασκούν, τους οικονομικούς και διοικητικούς πόρους που διαθέτουν. Αυτή η διαφοροποίηση έχει, φυσικά αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής και στο επίπεδο διαβίωσης των πολιτών.¹⁵

Σύμφωνα με την μελέτη του ΕΚΔΔ (2009), για τη διαφοροποίηση αυτή ευθύνονται κυρίως η αδυναμία ανάληψης αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και η αποτελεσματικότητα στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες κυρίως από τις κοινότητες λόγω του μικρού μεγέθους τους και της έλλειψης πόρων.

Η ανάπτυξη μιας σειράς ημικρατικών φορέων, όπως τα συμβούλια αποχετεύσεων και υδατοπρομηθειών, καθώς και οι διάφορες μορφές τυπικών και άτυπων συμπλεγματοποιήσεων, ενώ κινούνται προς την σωστή κατεύθυνση, της υπέρβασης δηλαδή των εγγενών αδυναμιών και αποτελεσματικής αντιμετώπισης ζωτικών προβλημάτων των πολιτών, είναι επίσης κατακερματισμένα σε βαθμό που δεν αποτελούν βιώσιμες εναλλακτικές επιλογές ενδυνάμωσης του ρόλου των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.

¹⁴ ΕΚΔΔ, Επιτελική Σύνοψη, Οκτώβριος 2010.

¹⁵ Μελέτη ΕΚΚΔ 2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο :

**ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ:
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗ – ΚΟΛΟΣΣΙ - ΕΡΗΜΗ**

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα δούμε όλα τα στοιχεία τα οποία αφορούν τη χωροταξική θεώρηση, το φυσικό-γεωγραφικό και ιστορικό περιβάλλον αναλυτικά των τριών υπό εξέταση κοινοτήτων. Συγκεκριμένα θα δούμε τα ιστορικά στοιχεία της κάθε κοινότητας, θα δούμε τη γεωγραφική τους θέση, τον πληθυσμό τους ξεχωριστά σε τομείς μέσα από πίνακες της στατιστικής υπηρεσίας της Κύπρου και την αναπτυξιακή και πολιτιστική δραστηριότητα της κάθε κοινότητας ξεχωριστά. Γενικά αυτό το κεφάλαιο θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε τις πιο χρήσιμες πληροφορίες που πρέπει να γνωρίζουμε για την κοινότητα της Επισκοπής, της Ερήμης και του Κολοσσίου.

ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΕΙ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Πηγή: Ιστοσελίδα www.episkopi.org

Ο λόγος που έχω επιλέξει τις κοινότητες Επισκοπής, Κολοσσίου και Ερήμης για την πτυχιακή μου εργασία είναι γιατί στην κοινότητα της Επισκοπής έκανα την πρακτική μου εργασία και ήταν πολύ εύκολο να πάρω τις πληροφορίες που χρειαζόμουν χωρίς καθυστερήσεις. Όσο για τις άλλες δύο κοινότητες τις επέλεξα γιατί ήταν πολύ κοντά σε απόσταση όπως φαίνεται και από τον παραπάνω χάρτη και έτσι εύκολα μπορούσα να έρθω σε επαφή με τους συμβούλους, τον κοινοτάρχη και το προσωπικό για να βρω τις απαιτούμενες πληροφορίες.

2.1. Χωροταξική θεώρηση, φυσικό-γεωγραφικό και ιστορικό περιβάλλον των υπό εξέταση κοινοτήτων

2.1.1. ΕΠΙΣΚΟΠΗ

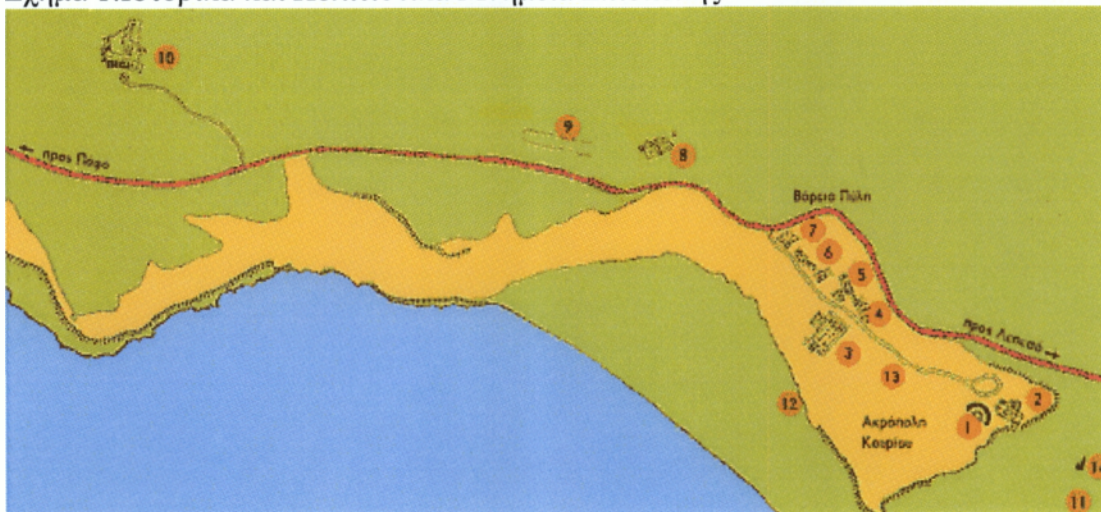
Η **Επισκοπή** είναι κτισμένη στους πρόποδες του αρχαίου Κουρίου με ένα εύφορο κάμπο να ξεδιπλώνεται προς τα Νότια, σε υψόμετρο 60 μέτρων κοντά στη δυτική όχθη του ποταμού Κούρη και δεσπόζει του κόλπου του Κουρίου.

Βρίσκεται περίπου 14 χιλιόμετρα δυτικά της πόλης της Λεμεσού και 40 χιλιόμετρα ανατολικά της Πάφου και συνδέεται μαζί τους με σύγχρονο υπεραστικό δρόμο. Το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης της περιλαμβάνεται στο έδαφος των βρετανικών βάσεων Ακρωτηρίου-Επισκοπής.

Τα αρχαιολογικά ευρήματα που βρίσκονται σε όλη σχεδόν την περιοχή της κοινότητας, φανερώνουν ότι κατά την αρχαιότητα η Επισκοπή συνδεόταν με την πόλη του Κουρίου. Κατά τους πρώτους αιώνες μετά Χριστόν η Επισκοπή διαδέχθηκε το Κούριο σαν κέντρο της περιοχής και έδρα επισκόπων. Σύμφωνα μάλιστα με αυτήν την άποψη το χωριό οφείλει την ονομασία του στο γεγονός ότι ήταν έδρα επισκόπων. Η έδρα καταργήθηκε κατά την εποχή της Φραγκοκρατίας (μετά το 1222) όταν οι Ορθόδοξες επισκοπικές έδρες του νησιού μειώθηκαν από 14 σε 4.

Ο Μας τε Λατρί δίνει την πληροφορία ότι τον 13^ον αιώνα η Επισκοπή άνηκε στην ευγενή οικογένεια του Ιωάννη ντ' Ίμπελέν, κόμη της Γιάφφα. Τον 14^ον και 15^ον αιώνα το χωριό ήταν γνωστό με την ονομασία La Piscoria dei Comari (Η Επισκοπή των Κορνάρο) και άνηκε στην οικογένεια των Κορνάρο από την οποία προέρχεται και η τελευταία βασίλισσα της Κύπρου Αικατερίνη Κορνάρο. Την Επισκοπή είχε δωρίσει προς την οικογένεια Κορνάρο ο βασιλιάς της Κύπρου Πέτρος ο Α'.¹⁶

Σχήμα 1: Ιστορικά και Πολιτιστικά Μνημεία Επισκοπής

1: Θέατρο

2: Οικία Ευστόλιου

3: Η Παλαιοχριστιανική Βασιλική

4: Ρωμαϊκή Αγορά

5: Ρωμαϊκό Νυμφαίο

6: Οικία των Μονομάγων

7: Ψηφιδωτό της οικίας του Αχιλλέα

8: Η μικρή Βασιλική

9: Στάδιο

10: Ναός Απόλλωνα Υλάτη

11: Βασιλικός Τάφος

12: Παλαιοχριστιανική Βασιλική

13: Δωμάτιο με ευρήματα το μεγάλου σεισμού

Πηγή: Ιστοσελίδα www.episkopi.org

Η βροχόπτωση στη περιοχή κυμαίνεται γύρω στα 460 χιλιοστόμετρα. Οι κύριες καλλιέργειες είναι τα αμπέλια (οινοποιήσιμες και επιτραπέζιες ποικιλίες), τα εσπεριδοειδή (λεμόνια, γκρέιπφρουτ) τα

¹⁶ Ιστοσελίδα www.episkopi.org

λαχανικά, τα όσπρια, τα κτηνοτροφικά φυτά και τα σιτηρά. Στο παρελθόν καλλιεργούνταν στη περιοχή βαμβάκι και σε παλαιότερες εποχές το ζαχαροκάλαμο

2.2. ΚΟΛΟΣΣΙ

Το χωριό Κολόσσι βρίσκεται στην επαρχία Λεμεσού, 11 περίπου χιλιόμετρα από την πόλη της Λεμεσού. Είναι κτισμένο στην παράκτια πεδιάδα της Λεμεσού σε μέσο υψόμετρο 50 μέτρων. Μεγάλο μέρος της διοικητικής του έκτασης περιλαμβάνεται στο έδαφος της βρετανικής στρατιωτικής βάσης Ακρωτηρίου - Επισκοπής.

Το 1191 ο βασιλιάς της Αγγλίας Ριχάρδος Α΄ ο Λεοντόκαρδος συμμετέχοντας στη Γ΄ Σταυροφορία κατευθυνόταν προς του Αγίου Τόπους και έδωσε στην πεδιάδα του Κολοσσιού την νικηφόρα μάχη του εναντίον του βυζαντινού ηγεμόνα του νησιού Ισαάκιου Κομνηνού και κατέλαβε την Κύπρο θέτοντας τέρμα στη βυζαντινή περίοδο του νησιού. Αφού λεηλάτησε την Κύπρο, ο Λεοντόκαρδος την πούλησε στους Ναΐτες συμμάχους του. Οι Ναΐτες ήταν ένα θρησκευτικό-στρατιωτικό τάγμα που ιδρύθηκε το 1118 από Γάλλους Ιππότες στην Ιερουσαλήμ. Στη συνέχεια μετά από την εξέγερση των κατοίκων του νησιού λόγω της σκληρής εκμετάλλευσης τους και με τη συγκατάθεση του Άγγλου βασιλιά οι Ναΐτες την μεταπούλησαν στον Γάλλο ευγενή Γκι ντε Λουζινιάν, ο οποίος χάρισε την Κύπρο σε φέουδα δίνοντας την περιοχή Κολοσσιού στον κόμη Γκαρίνους ντε Κολός από τον οποίο πιστεύεται ότι πήρε το όνομα του το χωριό. Μια άλλη εκδοχή αναφέρει ότι το χωριό έχει ελληνική ονομασία (Κολόσσι ονομαζόταν και μια γνωστότατη πόλη της Φρυγίας) που έφεραν μαζί τους από την Μικρά Ασία οι πρώτοι οικιστές του. Επί βασιλείας των Λουζινιανών στη Κύπρο (Φραγκοκρατία 1192-1489) κλήθηκαν και εγκαταστάθηκαν στο νησί πολλοί έποικοι κυρίως καθολικοί σταυροφόροι και τάγματα στα οποία δόθηκαν μεγάλες εκτάσεις γης και προνόμια ώστε από τη μια να θεμελιωθεί το φεουδαρχικό σύστημα και από την άλλη να προστατεύεται το νέο καθεστώς από τους εσωτερικούς και εξωτερικούς του εχθρούς.

Το 1210 το Κολόσσι παραχωρήθηκε από τον βασιλιά Ούγο στο τάγμα των Ιωαννιτών ιπποτών της Ιερουσαλήμ και την ίδια χρονιά κτίστηκε το κάστρο του Κολοσσιού σαν έδρα της Ανώτατης στρατιωτικής διοίκησης (Grande Commanderie) Το κάστρο εκείνο καταστράφηκε από τις επιδρομές των Μαμελούκων φυλών κατά το 1425-1426 και ξανακτίστηκε με τη σημερινή του μορφή το 1454 στη διάρκεια της διοίκησης του Grand Commander Λούη ντε Μανιάκ το οικόσημο του οποίου βρίσκεται στο κάτω μέρος της πλάκας που είναι εντοιχισμένη στην ανατολική πλευρά του φρουρίου.

Το Κολόσσι δέχεται μια μέση ετήσια βροχόπτωση γύρω στα 440 χιλιοστόμετρα. Το χωριό επηρεάζεται από το υδροφόρο στρώμα Ακρωτηρίου - Κούρη, που είναι το τρίτο σημαντικότερο υδροφόρο στρώμα της Κύπρου. Στη περιοχή του έχουν ανορυχθεί αρκετές διατρήσεις που μαζί με την αξιοποίηση των νερών του ποταμού Κούρη συνέβαλαν στην επέκταση των αρδευομένων εκτάσεων. Έκταση του χωριού αρδεύεται από το φράγμα της Γερμασόγειας. Το Κολόσσι εξυπηρετείται με αρκετά καλό συγκοινωνιακό δίκτυο. Βρίσκεται πάνω στον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πάφου, πράγμα που εξασφαλίζει ευκολότερη διακίνηση προς τις δύο αυτές πόλεις. Συνδέεται στα βορειοδυτικά με το χωριό Ερήμη, στα νότια με το χωριό Ακρωτήρι και στα βορειοανατολικά με το χωριό Ύψωνας¹⁷

¹⁷ <http://www.kolossi.org/>

ΕΡΗΜΗ

Η Ερήμη βρίσκεται κοντά στο Κολόσσι, την Επισκοπή και το Κούριο, αναπόσπαστο μέρος μιας ευρύτερης πολιτιστικής περιοχής, σε μαγεύει τόσο για την αξιοθαύμαστη αρχαιολογία της όσο και για τη σύγχρονη οικονομική της ανάπτυξη. Η Ερήμη είναι κτισμένη πολύ κοντά στη μεγαλούπολη της Λεμεσού, πλάι στη στρατιωτική βάση της Επισκοπής – Ακρωτηρίου, ενώ διά μέσου του χωρίου περνά ο κύριος δρόμος Λεμεσού – Πάφου.

Η μεσαιωνική ιστορία του χωρίου καταμαρτυρείται από πηγές, κι όπως ο Μας Λάτρι αναφέρει, η Ερήμη αποτελούσε οικισμό της Μεγάλης Κουμανταρίας. Αλλά και οι δυο εκκλησίες του χωρίου, εκείνη της Παναγίας και η άλλη του Αγίου Γεωργίου είναι μεσαιωνικές, άσχετα αν η δεύτερη έχει καταστραφεί πλήρως κι έχει πρόσφατα ανακαινιστεί, σε σημείο που ο μεσαιωνικός της χαρακτήρας να 'χει εξαφανιστεί. Ο αρχαιολογικός χώρος, όπου διεξήχθησαν οι ανασκαφές για να αποκαλυφθεί ο χαλκολιθικός οικισμός της Ερήμης, δεν είναι πια ορατός. Μόνο μερικοί ηλικιωμένοι κάτοικοι του χωρίου θα σου δείξουν την τοποθεσία, που 'χει τώρα καλυφθεί με χώμα και φυτείες.

Ο χαλκολιθικός οικισμός της Ερήμης, ανάμεσα λίθινης εποχής και χαλκοκρατίας, αποτελεί σταθμό στην ιστορία της κυπριακής αρχαιολογίας. Αν και τα χάλκινα αντικείμενα της περιόδου αυτής είναι σπάνια, εντούτοις η εμφάνιση του χαλκού εγκαινιάζει μια καινούρια πολιτιστική φάση στην προϊστορία της Κύπρου. Είναι, πράγματι, λυπηρό γιατί δεν μπορεί ο επισκέπτης να δει επί τόπου, όπως στην Τέντα ή τη Χοιροκοιτία, τις κυκλικές οικοδομές τις σκαμμένες στο φυσικό βράχο με ανωδομή από ξύλα και λάσπη. Αναφέρεται πως σ' ένα τάφο δίπλα στον οικισμό βρέθηκε ένα χάλκινο κοπίδι, δείγμα κι αυτό της επαναστατικής περιόδου της χαλκοκρατίας, που μόλις τώρα πρωτοεμφανίζεται στην Ερήμη. Αν και σύντομη η χαλκολιθική περίοδος, είναι σημαντική με τις καινούριες τεχνοτροπίες στη διακόσμηση της κεραμικής και κυρίως στα ερυθρά στυλπνά αγγεία.

Αν και οι κάτοικοι της αρχαίας Ερήμης ασχολούνταν κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, εντούτοις η αγγειοπλαστική ήταν γνώριμη απασχόληση, πράγμα που αντικατοπτρίζεται στα άφθονα κεραμικά που βρέθηκαν στα δάπεδα των οικιών. Τα λίθινα αγγεία που βρέθηκαν είναι κατώτερης ποιότητας από τα αντίστοιχα της νεολιθικής περιόδου. Ωστόσο μερικά σταυρόσχημα είδωλα από στεατίτη είναι πολύ ανώτερα από τα αντίστοιχα λίθινα πρότυπα τους της νεολιθικής εποχής.

Ο σύγχρονος αλλά κυρίως και ο αρχαίος οικισμός της Ερήμης ελκύουν τον επισκέπτη που αναζητά τις βαθιές ρίζες των χωριών μας. Από τα βάθη των αιώνων ξεκίνα η ιστορία του χωρίου τούτου, που γνώρισε άνθιση κατά τη χαλκολιθική εποχή, καθώς και το μεσαίωνα. Σήμερα μια καινούρια Ερήμη δημιουργείται με τη γεωργία, τον τουρισμό και γενικά την οικονομική δραστηριότητα.

Ο σημερινός κι ίσως και ο προϊστορικός οικισμός της Ερήμης είναι στενά συνυφασμένος με τον ποταμό του Κούρη, που οπωσδήποτε στα παλιά χρόνια θα φιλοξενούσε περισσότερες ποσότητες νερού στην κοίτη του¹⁸.

2.2. Δημογραφική θεώρηση των υπό εξέταση κοινοτήτων

2.2.1. ΕΠΙΣΚΟΠΗ

Η Επισκοπή γνώρισε μεγάλες αλλαγές στην πληθυσμιακή της δομή. Το 1881 είχε 830 κατοίκους και ήταν το δεύτερο σε πληθυσμό χωριό της επαρχίας Λεμεσού. Το 1931 οι κάτοικοι ανήλθαν στους 1000 και το 1960 στους 1987.

¹⁸ http://www.erimi.org/greek/koinotiko_symvoulia_gr.shtml

Ο αριθμός των Τουρκοκυπρίων κατοίκων της κοινότητας αυξήθηκε ιδιαίτερα μετά το 1964 εξαιτίας των διακοινοτικών ταραχών που ακολούθησαν την ανταρσία των Τουρκοκυπρίων, αρκετοί από αυτούς που ήταν σε μικρές μειονότητες σε άλλα χωριά της επαρχίας Λεμεσού, μετακινήθηκαν στην Επισκοπή, όπως και σε άλλα χωριά, στο πλαίσιο των οδηγιών της Άγκυρας για δημιουργία στο νησί ισχυρών τουρκικών θυλάκων.

Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και την κατοχή του βορείου τμήματος της Κύπρου, οι τουρκοκύπριοι κάτοικοι της Επισκοπής εγκατέλειψαν το χωριό τους και μεταφέρθηκαν τον Γενάρη του 1975 στο κατεχόμενο τμήμα της βόρειας Κύπρου. Αργότερα εγκαταστάθηκαν στο χωριό Ελληνοκύπριοι πρόσφυγες οι οποίοι στεγάστηκαν σε προσφυγικούς συνοικισμούς αυτοστέγασης. Σήμερα η Κοινότητα αριθμεί γύρω στις 4500 κατοίκους¹⁹.

2.2.2. ΚΟΛΟΣΣΙ

Η μικρή απόσταση του χωριού από την πόλη της Λεμεσού και η γειννίαση του με την μεγάλη βρετανική βάση του Ακρωτηρίου - Επισκοπής καθώς επίσης και η πολύ καλή οδική σύνδεση, είναι παράγοντες που βοήθησαν στην πληθυσμιακή αύξηση του Κολοσσιού. Το 1881 οι κάτοικοι του χωριού ήταν 389 που μειώθηκαν στους 374 το 1901 και αυξήθηκαν στους 445 το 1911. Το 1921 οι κάτοικοι μειώθηκαν στους 411 και στους 392 το 1931. Το 1946 οι κάτοικοι ανήλθαν στους 546 (483 Ελληνοκύπριοι και 63 Τουρκοκύπριοι) και το 1960 στους 751 (643 Ελληνοκύπριοι και 108 Τουρκοκύπριοι).

Μετά το 1964, εξαιτίας των διακοινοτικών ταραχών που ακολούθησαν την ανταρσία των Τουρκοκυπρίων οι Τουρκοκύπριοι κάτοικοι του χωριού εγκατέλειψαν το χωριό τους και μετακινήθηκαν σε γειτονικά αμιγή τουρκοκυπριακά χωριά, στο πλαίσιο των οδηγιών της Άγκυρας για δημιουργία στο νησί ισχυρών γκέτο. Το 1973 οι κάτοικοι όλοι Ελληνοκύπριοι ανήλθαν στους 700. Αργότερα στη περιοχή του χωριού δημιουργήθηκαν προσφυγικοί συνοικισμοί αυτοστέγασης και το 1982 οι κάτοικοι μαζί με τους πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν εκεί ανήλθαν στους 2323. Το 2001 οι κάτοικοι του Κολοσσιού ανέρχονται στους 3685.

2.2.3. ΕΡΗΜΗ

Οι κάτοικοι αυτή την περίοδο ανέρχονται στις 3000.

2.2.4. ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Σ αυτό το υποκεφάλαιο θα ασχοληθώ με τη δομή του πληθυσμού μέσω των στοιχείων της απογραφής της Κυπριακής Δημοκρατίας το 2001. Η εξέταση των στοιχείων που αφορούν την δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού αφορούν κυρίως την κατανομή κατά φύλο και ανά ηλικιακή ομάδα.

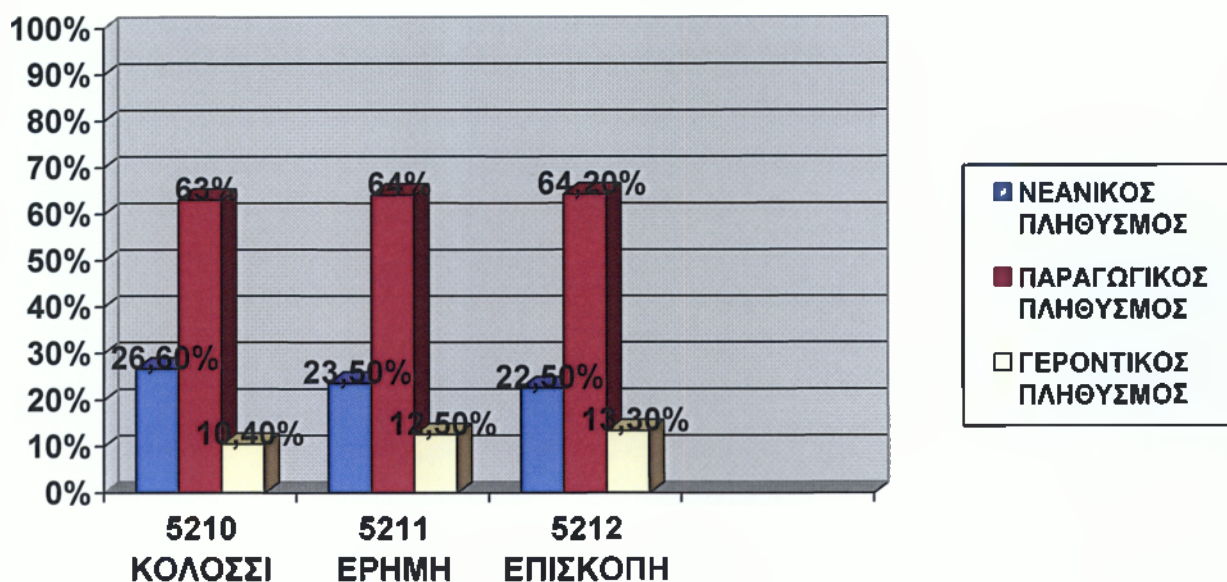
¹⁹ Βλ. Η Επισκοπή του Κουρίου 2009

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1.: ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΗΛΙΚΙΑ (1η Οκτωβρίου 2001)

ΚΩΔΙΚΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛ Ο	ΝΕΑΝΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 0-14	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 15-64	ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 65+
5210 ΚΟΛΟΣΣΙ	3745	998	2360	387
5211 ΕΡΗΜΗ	1432	337	921	172
5212 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	3076	693	1973	410

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων Census of population 2001

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1. : ΝΕΑΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΣΤΙΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ 2001**

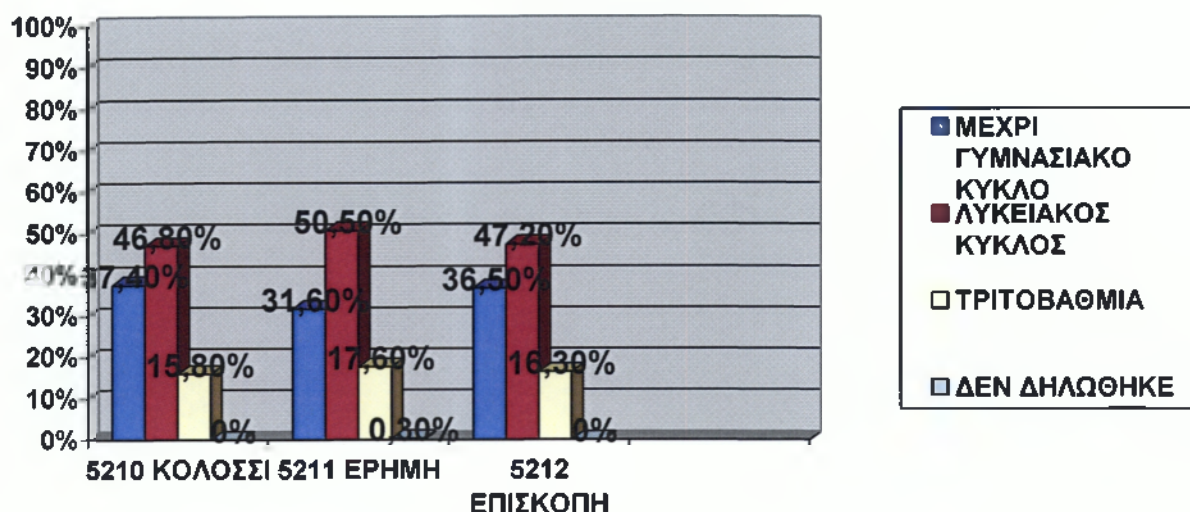

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων Census of population 2001

Στο παραπάνω διάγραμμα απεικονίζεται ο πληθυσμός των τριών κοινοτήτων κατά ηλικία, νεανικός, παραγωγικός και γεροντικός πληθυσμός. Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού και για τα τρία χωριά είναι ο παραγωγικός πληθυσμός οποίος κυμαίνεται από τα 15 έως τα 64 χρόνια και ανέρχεται στο 63% για το Κολόσσι, Στο 64% για την Ερήμη και στο 64,2% για την Επισκοπή. Τα ποσοστά του νεανικού και γεροντικού πληθυσμού και στις τρεις κοινότητες σχεδόν ισοψηφούν με αποτέλεσμα να μην υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση ανάμεσα στις ηλικιακές ομάδες των τριών κοινοτήτων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2.: ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ 1

Πηγή: Ίδια επεξεργασία στοιχείων Census of population

Για το επίπεδο μόρφωσης των κατοίκων και των τριών κοινοτήτων, διαπιστώνουμε ότι το υψηλότερο ποσοστό έχει ολοκληρώσει τον λυκειακό κύκλο σε ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 46,8% για το Κολόσσι μέχρι 50,50% για την Ερήμη., ενώ στα ίδια σχεδόν ποσοστά βρίσκεται και η ολοκλήρωση μέχρι και του γυμνασιακού κύκλου. Το υπόλοιπο ποσοστό που απομένει αναφέρεται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. μόνο που στην Ερήμη βλέπουμε πως είναι λίγο υψηλότερο το ποσοστό των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αν και δεν είναι μεγαλύτερη σε σχέση μεγέθους από τις άλλες δύο κοινότητες

2.3. Αναπτυξιακή δυναμική και πολιτιστική δραστηριότητα των υπό εξέταση κοινοτήτων

Στο συγκεκριμένο τμήμα εξετάζουμε συνθετικά την αναπτυξιακή δυναμική των τριών περιοχών μέσω της ανάλυσης στοιχείων όπως ο δείκτης δραστηριότητας των περιοχών, ο δείκτης ανεργίας και η οικονομική δραστηριότητα του πληθυσμού ανά τομέα παραγωγής. Τα στοιχεία εμπλουτίζονται μέσω της συγκέντρωσης και επεξεργασίας στατιστικών δεδομένων σε επίπεδο κοινοτήτων από την Στατιστική Υπηρεσία της Κύπρου μέσω της απογραφής του 2001, δεδομένου ότι η απογραφή του 2011 δεν έχει γίνει ακόμα. Παράλληλα στην δεύτερη ενότητα καταγράφεται η πολιτιστική δραστηριότητα των τριών κοινοτήτων μέσω κυρίως της συγκέντρωσης στοιχείων συλλόγων και άλλων πολιτιστικών φορέων στις υπό εξέταση περιοχές.

2.3.1. ΟΕΠ σύνθεση και δραστηριοποίηση στις υπό εξέταση κοινότητες²⁰

Ως προς την οικονομική δραστηριότητά του ο πληθυσμός διαχωρίζεται σε οικονομικώς ενεργός και σε οικονομικώς μη ενεργός. Στον οικονομικώς ενεργό πληθυσμό εντάσσονται όσοι βρίσκονται στην αγορά εργασίας ή επιθυμούν αλλά δεν μπορούν να εισέλθουν σε αυτήν²¹.

Αντίθετα στον οικονομικώς μη ενεργό πληθυσμό εντάσσονται όσοι δηλώνουν ότι δεν εργάζονται αλλά και δεν αναζητούν εργασία.

Προκύπτει λοιπόν ότι στο επίκεντρο της ανάλυσης των ΟΤΑ θα πρέπει να βρίσκεται ο οικονομικώς ενεργός πληθυσμός καθότι αποτελεί το διαθέσιμο εργατικό δυναμικό της περιοχής.

Η σχέση του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού του ΟΤΑ ως προς το συνολικό πληθυσμό του, αποτελεί το δείκτη δραστηριότητας (Α) η τιμή του οποίου ερμηνεύει το ποσοστό του πληθυσμού που διατίθεται να συμμετάσχει σε οικονομικές δραστηριότητες. ²²

$$A = \frac{\text{Οικονομικώς ενεργός}}{\text{Συνολικός Πληθυσμός}} \times 100$$

ΟΤΑ με υψηλό δείκτη δραστηριότητας κατέχουν αναπτυξιακό δυναμισμό και κατά συνεπεία θα πρέπει να εξασφαλίσουν όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για πλήρη απασχόληση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού. Προς την κατεύθυνση αυτή οι ΟΤΑ θα πρέπει να γνωρίζουν την υφιστάμενη διάρθρωση του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού ως προς την απασχόληση και των χαρακτηριστικών εκείνων που καθορίζουν τη συμμετοχή του στην αγορά εργασίας. Η πληροφορία αυτή μπορεί να αντληθεί από τον Πίνακα: Οικονομικώς ενεργός, μη ενεργός και απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας της απογραφής πληθυσμού που αποτυπώνει το σύνολο του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού ως προς τη μορφή της απασχόλησής τους, δηλαδή πόσοι εκ αυτού είναι απασχολούμενοι και πόσοι άνεργοι.

Δείκτης οικονομικής δραστηριότητας στη κοινότητα της Επισκοπής

$$= \frac{1229}{3076} \times 100$$

Δείκτης οικονομικής δραστηριότητας στη κοινότητα της Ερήμης

$$= \frac{543}{1432} \times 100$$

²⁰ Βλ. Σημειώσεις μαθήματος ανθρωπογεωγραφία

²¹ Βλ. παράρτημα 16.

²² Βλ. Γ.Σιάμπος, ο.π. υποσημ. 44.

Δείκτης οικονομικής δραστηριότητας στη κοινότητα του Κολοσσίου

$$= \frac{1484}{3745} \times 100$$

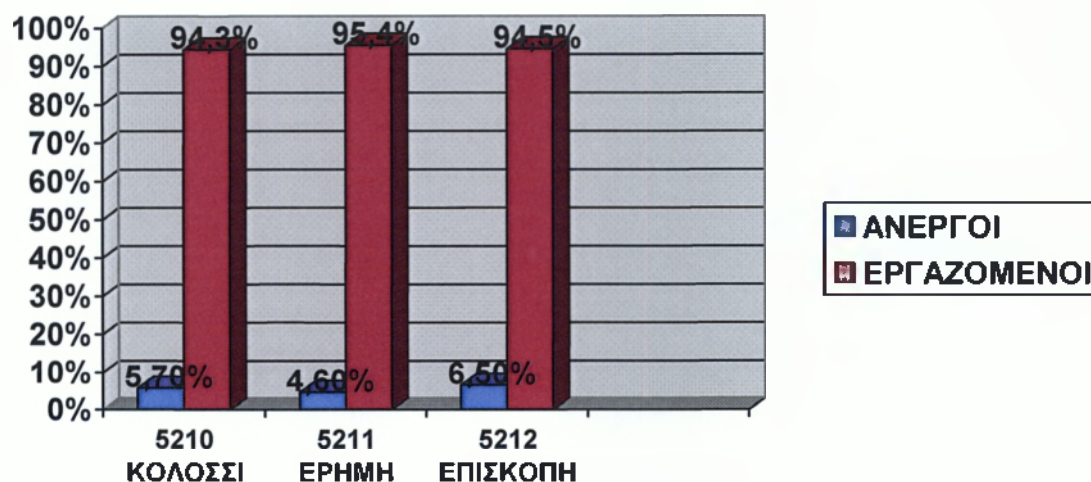
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3.: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ, ΑΝΕΡΓΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ²³

(1η Οκτωβρίου 2001)

ΚΩΔΙΚΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
5210 ΚΟΛΟΣΣΙ	1484	85	1399
5211 ΕΡΗΜΗ	543	25	518
5212 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	1229	80	1149

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων Census of population 2001

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3.: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων Census of population 2001

Στο πιο πάνω σχεδιάγραμμα βλέπουμε τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό των κοινοτήτων. Και στις τρεις κοινότητες μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό των κατοίκων είναι άνεργοι, ενώ στο υπόλοιπο ποσοστό φαίνεται πως οι κάτοικοι εργάζονται. Το πιο μικρό ποσοστό ανεργίας το βλέπουμε στην κοινότητα της Ερήμης, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας το βλέπουμε στην Επισκοπή.

²³ Census of population 2001

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2.: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ²⁴

(1η Οκτωβρίου 2001)

ΚΩΔΙΚΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΜΕΧΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟ ΚΥΚΛΟ	ΛΥΚΕΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ	ΔΕΝ ΔΗΛΩΘΗΚΕ
5210 ΚΟΛΟΣΣΙ	1484	556	694	234	0
5211 ΕΡΗΜΗ	543	172	274	96	1
5212 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	1229	449	579	201	0

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων Census of population 2001

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα βλέπουμε πως διαμορφώνεται ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός σε σχέση με το επίπεδο μόρφωσης τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4.: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ(1η Οκτωβρίου 2001)²⁵

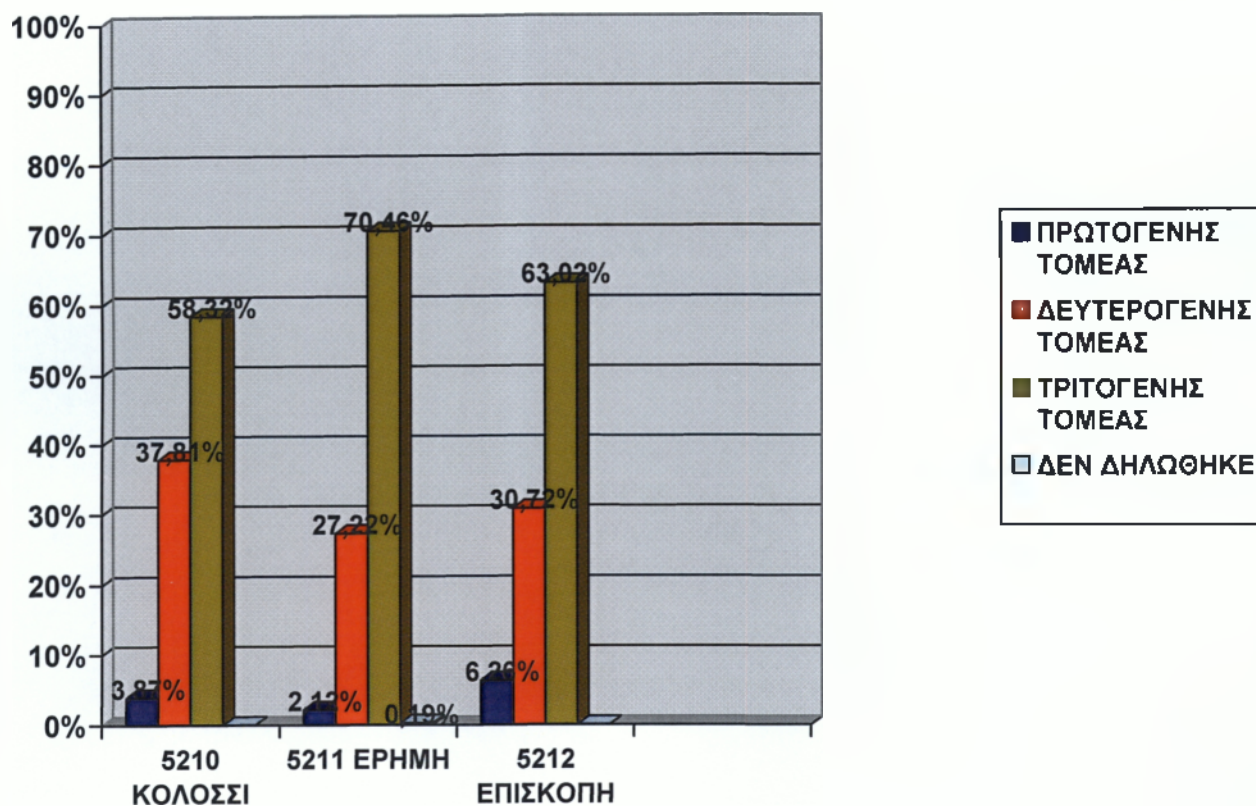
ΚΩΔΙΚΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ	ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ	ΣΕ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ	ΔΕΝ ΔΗΛΩΘΗΚΕ
5210 ΚΟΛΟΣΣΙ	1399	54	529	816	0
5211 ΕΡΗΜΗ	518	11	141	365	1
5212 ΕΠΙΣΚΟΠΗ	1149	72	353	724	0

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων Census of population 2001

²⁴ Census of population 2001

²⁵ Census of population 2001

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.4.: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων Census of population 2001

Η εργασία των κατοίκων της Ερήμης βασίζεται σε ένα υψηλό ποσοστό 70,46% στον τριτογενή τομέα, μετά ακολουθεί η Επισκοπή με ένα μικρότερο ποσοστό, 63,02% και τέλος ακολουθεί το Κολόσσι με ένα ποσοστό της τάξης του 58,32%. Όσον αφορά το δευτερογενή τομέα τα ποσοστά είναι πιο χαμηλά. Συγκεκριμένα το Κολόσσι κατέχει το 37,81%, μετά ακολουθεί η Επισκοπή με 30,72% και τέλος η Ερήμη με 27,22%. Στο πρωτογενή τομέα τα ποσοστά είναι πολύ χαμηλά και για τις τρεις κοινότητες.

Το πού εργάζονται συγκεκριμένα δεν το έχουμε αλλά έχουμε στοιχεία μέσω των τομέων δραστηριοτήτων από τις ιστοσελίδες των τριών κοινοτήτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5.: ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΠΙΣΚΟΠΗ	ΚΟΛΟΣΣΙ	ΕΡΗΜΗ
<u>ΜΕΤΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ</u> Περιλαμβάνει ραφή ειδών ενδύσεως, ξυλουργική και υποδηματοποιία.	<u>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ</u> Περιλαμβάνει μόνο ελαιουργία	<u>ΚΑΘΟΛΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ</u>
<u>ΜΕΤΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑ</u> Περιλαμβάνει αμπέλια, εσπεριδοειδή, λαχανικά, όσπρια, κτηνοτροφικά φυτά και σιτηρά.	<u>ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ</u> Περιλαμβάνει αμπέλια, εσπεριδοειδή, χαρουπιές, ελιές, σιτηρά, όσπρια, νομευτικά φυτά, λαχανικά και φρουτόδεντρα.	<u>ΜΕΤΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑ</u> Περιλαμβάνει λίγα εσπεριδοειδή, αμπέλια, λαχανικά, ελιές και χαρουπιές.

<u>ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΗ ΚΤΗΝΙΟΤΡΟΦΙΑ</u> Περιλαμβάνει σύγχρονες κτηνοτροφικές μονάδες, καθώς επίσης και ανεπτυγμένη αγελαδοτροφία, η οποία καθιστά το χωριό τέταρτο στον τομέα αυτό στην επαρχία Λεμεσού.	<u>ΜΕΤΡΙΑ ΚΤΗΝΙΟΤΡΟΦΙΑ</u>	<u>ΚΑΘΟΛΟΥ ΚΤΗΝΙΟΤΡΟΦΙΑ</u>
<u>ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</u>

Πηγές: Ιστοσελίδες www.episkopi.org, www.kolossi.org, www.erimi.org

Στον παραπάνω πίνακα διακρίνουμε πως η Επισκοπή σε γενικά πλαίσια είναι πιο ανεπτυγμένη κοινότητα, σε σχέση με τις άλλες κοινότητες. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει ο τομέας του τουρισμού και στις τρεις κοινότητες με αποτέλεσμα τον συνεχή εκσυγχρονισμό τους στο πέρασμα των χρόνων.

Και στις τρεις κοινότητες διαπιστώνουμε πως υπάρχει μεγάλος αριθμός υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των καθημερινών αναγκών των πολιτών. Οι υπηρεσίες, αυτές είναι οι εξής:

- Δημοτικό σχολείο
- Περιφερειακό γυμνάσιο (βρίσκεται στη Επισκοπή)
- Περιφερειακό λύκειο (βρίσκεται στο Κολότσι)
- Κοινοτικό και ιδιωτικά νηπιαγωγεία
- Εκκλησίες και εξωκλήσια
- Τράπεζες και Συνεργατική Πιστοποιητική Εταιρεία
- Αρχαιολογικά μουσεία
- Ιατρικές υπηρεσίες
- Γηροκομεία
- Εστιατόρια - Κέντρα αναψυχής
- Τουριστικές μονάδες
- Ξενοδοχείο (βρίσκεται στην Επισκοπή)
- Αστυνομικοί σταθμοί
- Κοινοτικά συμβούλια
- Στάδια-γήπεδα
- Σωματεία και οργανώσεις

2.3.2 Πολιτιστική δραστηριότητα στις υπό εξέταση κοινότητες

Την πολιτιστική δραστηριότητα της Επισκοπής αποτελούν οι δύο επιτροπές, στις οποίες το κοινοτικό συμβούλιο στη προσπάθεια του για πιο σωστό προγραμματισμό και καταμερισμό εργασίας, δημιούργησε και ασχολούνται με δύο συγκεκριμένα θέματα.

- Πολιτιστική Υποεπιτροπή : με ευθύνη για την διοργάνωση των διαφόρων εκδηλώσεων που γίνονται στην κοινότητα όπως του Κοινοτικού Φεστιβάλ, των εορτασμών των εθνικών επετείων, των Χριστουγεννιάτικων και Πασχαλινών εκδηλώσεων, ανθρωπίνων δικαιωμάτων κλπ. Οι εισηγήσεις της Πολιτιστικής Υποεπιτροπής υποβάλλονται στο Κοινοτικό Συμβούλιο για έγκριση.

- Υποεπιτροπή Περιβάλλοντος: όπου αποτελείται από 7 μέλη και ασχολείται με θέματα που αφορούν το περιβάλλον. Μεταφέρει τις εισηγήσεις της στο Κοινοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και έγκριση. Πρόεδρος της Υποεπιτροπής Περιβάλλοντος είναι ο Αντρέας Θεοδώρου (μέλος Κ. Συμβουλίου).

Στην ίδια κοινότητα λειτουργία και το Κοινοτικό Συμβούλιο Νέων. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Νέων έχει σκοπό την εμπλοκή των νέων στα κοινά. Τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Νέων είναι 9. Ο πρόεδρος εκλέγεται από τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Νέων. Στο Συμβούλιο Νέων μπορούν να συμμετέχουν νέοι από 12-25 χρονών. Κάθε χρόνο συγκαλείται γενική συνέλευση και παρουσιάζονται οικονομικές καταστάσεις και απολογισμός του χρόνου.²⁶

Στην κοινότητα του Κολοσσίου η πολιτιστική επιτροπή ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2000, από μια ομάδα ευαισθητοποιημένων κατοίκων της κοινότητας με σκοπό την πλήρωση του μεγάλου κενού λόγω της έλλειψης πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Στην Ερήμη υπάρχουν οι «ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ» οι οποίοι αποτελούν την καλαθοσφαιρική ομάδα, τον χορευτικό όμιλο, το θεατρικό όμιλο, τη χορωδία παιδιών, και τη χορωδία μεγάλων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6.: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ, ΤΟΥ ΚΟΛΟΣΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΗΣ.

ΕΠΙΣΚΟΠΗ	ΚΟΛΟΣΣΙ	ΕΡΗΜΗ
<u>Σύνδεσμος αποδήμων</u> «Σύνδεσμος αποδήμων και φίλων Επισκοπής-Κουρίου»	<u>Σύνδεσμος αποδήμων</u> Δεν υπάρχει σύνδεσμος αποδήμων στο Κολόσσι.	<u>Σύνδεσμος αποδήμων</u> Δεν υπάρχει σύνδεσμος αποδήμων στην Ερήμη.
<u>Σύλλογοι</u> Απόλλων Δημοκρατικός σύλλογος Κέντρο νεότητας τα Ελευθέρια Κούριον Επισκοπής Παναγιώτης Τουμάζος Οθέλλος	<u>Σύλλογοι</u> Σωματείο «Προοδευτική Αθλητική Ένωση Κολοσσίου Σωκράτης» Σωματείο Αντρέας & Νίκος Ονησιφόρου»	<u>Σύλλογοι</u> Αθλητικός μορφωτικός σύλλογος «ΚΟΥΡΗΣ» Εθνικός σύλλογος «Νίκος και Σωκράτης» Αθλητικό σωματείο Ερήμης

Πηγές: Ιστοσελίδες www.episkopi.org, www.kolossi.org, www.erimi.org

Στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε τους πολιτιστικούς φορείς των τριών κοινοτήτων ξεχωριστά. Μπορούμε να διακρίνουμε πως η Επισκοπή προηγείται σε αυτό το τομέα. Ως κοινότητα σε πολιτιστικά θέματα είναι πιο οργανωμένη και με κάθε ευκαιρία διοργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις και γιορτές. Και οι άλλες κοινότητες κάνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις αλλά όχι στον

²⁶ www.episkopi.org

ίδιο βαθμό. Συγκεκριμένα από τον πίνακα διακρίνουμε πως το Κολόσσι και η Ερήμη δεν έχουν σύνδεσμο αποδήμων. Έχει πιο πολλούς συλλόγους η Επισκοπή, αλλά για τους αθλητικούς συλλόγους προηγείται η Ερήμη, η οποία οι δύο από τους τρεις συλλόγους είναι αθλητικοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο :

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

3.1. Το προφίλ των τοπικών οργάνων των υπό εξέταση Κοινοτήτων

3.1.1. Ο θεσμός του Κοινοτάρχη στις υπό εξέταση κοινότητες

Σύμφωνα με όσα προαναφερθήκαν προηγουμένως για να εκλεγεί κάποιος Κοινοτάρχης ή μέλος Συμβουλίου πρέπει να έχει το δικαίωμα του εκλέγειν, το όνομα του να είναι καταχωρημένο στον εκλογικό κατάλογο και να έχει συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας του. Και στις τρεις υπό εξέταση κοινότητες, οι κοινοτάρχες είναι μέσης ηλικίας και δη 51-53 ετών και μόνιμοι κάτοικοι της συγκεκριμένης κοινότητας από την στιγμή που γεννηθήκαν . Στην Επισκοπή, τη συγκεκριμένη περίοδο κοινοτάρχης είναι ο κύριος Χριστοφής Αντωνίου.

Ο κ. Αντωνίου έχει διατελέσει κοινοτάρχης και την προηγούμενη πενταετία, το 2001-2006.

Στο Κολόσσι τη συγκεκριμένη περίοδο κοινοτάρχης είναι ο κ. Λουκάς Δημητρίου, ο οποίος και αυτός με τη σειρά του έχει διατελέσει πρόεδρος του κοινοτικού συμβουλίου Κολοσσίου 2 πενταετίες. Από το 2001-2006 και από το 2006 έως και σήμερα.

Στην Ερήμη κοινοτάρχης αυτή τη περίοδο είναι ο κ. Πανίκος Χατζηχαμπής, ο οποίος έχει διατελέσει πρόεδρος του κοινοτικού συμβουλίου 4 χρόνια μετά από την αποχώρηση του προηγούμενου κοινοτάρχη στον πρώτο χρόνο της θητείας του.

Πινάκας 3.1: Προσωπικότητα των κοινοταρχών.

	Επισκοπή	Κολόσσι	Ερήμη
Ηλικία κοινοτάρχη	41	51	53
Φύλο	Άνδρας	Άνδρας	Άνδρας
Χρόνια κατοικίας στην κοινότητα	41	51	53
Επίπεδο μόρφωσης	ΑΕΙ/ΤΕΙ	Μέση εκπ.	Μέση εκπ.
Εάν έχει συγγενείς σε πολιτική θέση	Ναι	Όχι	Όχι
Επάγγελμα κατά την πρώτη εκλογή	Διευθυντής εταιρείας	Εργάτης	Μηχανικός
Σημερινό επάγγελμα	Διευθυντής εταιρείας	Εργάτης	Μηχανικός
Που γεννήθηκε	Κύπρο	Κύπρο	Κύπρος
Εάν έχει άτομο που βοηθά στο νοικοκυριό	Ναι	Ναι	Όχι
Πόσα χρόνια διετέλεσε κοινοτικός σύμβουλος	10	10	4

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

3.1.2. Τα Κοινοτικά Συμβούλια των υπό εξέταση Κοινοτήτων

Τα Κοινοτικά Συμβούλια και των τριών κοινοτήτων έχουν από 8 αιρετά μέλη, συμπεριλαμβανομένου και του αναπληρωτή Προέδρου καθώς και τρεις κοινότητες έχουν πληθυσμό άνω των 700 κατοίκων.

Το προφίλ των κοινοτικών συμβούλων παρουσιάζεται στην συνέχεια μέσω της ανάλυσης των προσωπικών στοιχείων των ερωτηθέντων κοινοτικών συμβούλων.

Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Επισκοπής τη συγκεκριμένη περίοδο που εκπονώ την εργασία μου, είναι ο κ. Παύλος Πούρη, αντιπρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου και διευθυντής εταιρείας, ο κ. Αντρέας Θεοδώρου ο οποίος εργάζεται ως ασφαλιστής, ο κ. Κυριάκος Γαβριήλ ο οποίος είναι συνταξιούχος, ο κ. Κρίνος Λοΐζου ο οποίος είναι δημόσιος υπάλληλος, ο κ. Γιαννάκης Αντωνίου ο οποίος είναι άνεργος (στην τελευταία του δουλειά ήταν υπεύθυνος τμήματος σε εργοστάσιο πλαστικών), ο κ. Χρίστος Λιλλής ο οποίος είναι μηχανικός αυτοκινήτων, ο κ. Θεόδωρος Παναγής ο οποίος είναι εργάτης και ο Γεώργιος Αθηνή ο οποίος είναι υπάλληλος γραφείου.

Οι συνεδριάσεις του Προέδρου και των μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου γίνονται, ως συνήθως, κάθε 15 μέρες, εκτός απροόπτου, και είναι πολύ σημαντικές για την καλυτέρευση και το μέλλον της κοινότητας.

Στη συνεδρίαση μεταξύ των μελών και του προέδρου γίνεται μια συζήτηση για τα προβλήματα που επικρατούν στην κοινότητα, καταγράφονται οι αποφάσεις, από την αναπληρώτρια του γραμματέα, ως πρακτικά τα οποία στην επόμενη συνεδρίαση θα επικυρωθούν.

Πολλές φορές στην συνεδρίαση υπάρχουν οι διαφωνίες και οι αντιδράσεις μεταξύ των μελών και του προέδρου. Οι λόγοι που οδηγούν σε αυτές τις διαφωνίες είναι κυρίως κομματικοί. Τα μισά μέλη του συμβουλίου είναι κομματικά καταταγμένα στο αριστερό κόμμα της Κύπρου, το ΑΚΕΛ, ενώ οι άλλοι μισοί υποστηρίζουν το δεξιό κόμμα, το ΔΗΣΥ.

Κοινοτικό Συμβούλιο Κολοσσίου: Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κολοσσίου αποτελείται από 8 αιρετά μέλη, συμπεριλαμβανομένου και του αναπληρωτή Προέδρου. Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου τη συγκεκριμένη περίοδο που εκπονώ την εργασία μου, είναι ο κ. Ανδρέας Λαζούδης ο οποίος είναι οδηγός φορτηγού, ο κ. Σάββας Αντωνίου ο οποίος είναι γεωργός, ο κ. Χαράλαμπος Ονησιφόρου ο οποίος είναι μηχανοδηγός, ο κ. Γρηγόρης Χατζηχαράλαμπος ο οποίος είναι υπάλληλος ιδιωτικής εταιρείας, ο κ. Γρηγόρης Χαράλαμπος ο οποίος είναι λογιστής σε ιδιωτική εταιρεία, η κ. Δώρα Βασιλείου η οποία δουλεύει σε φαρμακευτική εταιρεία (στην παραγωγή), ο κ. Χαράλαμπος Σωκράτους ο οποίος είναι ιδιοκτήτης υπεραγοράς και ο κ. Χριστοφής Ανδρέου ο οποίος είναι πρόωρα συνταξιούχος (στην προηγούμενη του δουλειά ήταν κτηματομεσίτης).

Κοινοτικό Συμβούλιο Ερήμης: Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ερήμης αποτελείται από 8 αιρετά μέλη, συμπεριλαμβανομένου και του αναπληρωτή Προέδρου. Μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου τη συγκεκριμένη περίοδο που εκπονώ την εργασία μου, είναι ο κ. Έλπος Κυριακίδης ο οποίος είναι ελεύθερος επαγγελματίας (έχει μικρή βιομηχανία), ο κ. Ανδρέας Παναγιώτου ο οποίος είναι ελεύθερος επαγγελματίας (γκαράζ αυτοκινήτων), ο κ. Παντελάκης Δήμου ο οποίος είναι συνταξιούχος (στην προηγούμενη του δουλειά ήταν οικοδόμος), ο κ. Ανδρέας Αρέστης ο οποίος είναι ιδιωτικός υπάλληλος, ο κ. Γιαννάκης Κυπριανού ο οποίος είναι ελεύθερος επαγγελματίας (έχει φυτώρια), ο κ. Γεώργιος Γεωργίου ο οποίος είναι τραπεζικός υπάλληλος, η κ. Πόλα Γεωργίου η οποία είναι νοικοκυρά και ο κ. Ανδρέας Σοφοκλέους ο οποίος είναι επιπλοποιός.

3.2. Στοιχεία για την Λειτουργία και Ενδεικτικές Αποφάσεις Κοινοτικών Συμβουλίων ²⁷

Προκειμένου να δω την λειτουργία και τις θεματικές συζητήσεων των κοινοτικών συμβουλίων παρακολούθησα κατά την διάρκεια της πτυχιακής μου στις συζητήσεις του κοινοτικού συμβουλίου της Επισκοπής για υποκειμενικούς λόγους (προσβασιμότητα και επαφή) και μελέτησα τα πρακτικά των συγκεκριμένων συζητήσεων. Οι παραπάνω αποφάσεις και εγκρίσεις αναφέρονται στο Κοινοτικό Συμβούλιο Επισκοπής, στο οποίο έχω παρευρεθεί στις συνεδριάσεις τους. Με άφησαν να παρευρεθώ γιατί έκανα την πρακτική μου εκεί και επειδή είμαι συγχωριανή τους και γνώριζαν εμένα και την οικογένεια μου. Για τις άλλες δύο κοινότητες δεν μπόρεσα να βρω τις αντίστοιχες πληροφορίες γιατί δεν δέχτηκαν να παρευρεθώ στις συνεδριάσεις τους και δεν ήθελαν οι αποφάσεις που αφορούν τα συμβούλια τους να βγουν προς τα έξω. Στην συνέχεια ταξινομήθηκαν οι συζητήσεις ανά τομέα αρμοδιοτήτων.

Τουέας Ανάπτυξης

- **Ανέγερση νέων υδατοδεξαμενών:** Το κοινοτικό συμβούλιο διαπίστωσε πως η ανέγερση των υδατοδεξαμενών επηρεάζει μέρος τεμαχίου που ανήκει σε δύο κατοίκους της Επισκοπής και αποφάσισε να αγοράσει το τεμάχιο, αφού συμφώνησαν και οι ιδιοκτήτες, με το ποσό των 12.000 ευρώ.
- **Δικαιώματα ύδρευσης:** Το συμβούλιο καθόρισε/αναθεώρησε τον κανονισμό Κ.Δ.Π. 294/2002, από 01/11/2010, δικαιώματα ύδρευσης ως εξής:
  1. Τουριστικά συγκροτήματα (ξενοδοχεία, οργανωμένα διαμερίσματα, 100 ευρώ κατά κλίνη).
  2. Κατοικίες για διαμερίσματα (δικαίωμα 2 ευρώ για κάθε τ.μ. εμβαδού)
  3. Καταστήματα (δικαίωμα 100 ευρώ για κάθε τ.μ. ή μέρος τούτων)
  4. Βιομηχανικές και Βιοτεχνικές οικοδομές.
Για κάθε βιομηχανική οικοδομή, δικαίωμα 1700 ευρώ ανεξαρτήτως εμβαδού, για κάθε βιοτεχνική οικοδομή, δικαίωμα 500 ευρώ ανεξαρτήτως εμβαδού.
  5. Κτηνοτροφικά υποστατικά (για κάθε κτηνοτροφικό υποστατικό, δικαίωμα 500 ευρώ ανεξαρτήτως εμβαδού).
  6. Υπόλοιπες οικοδομές (για κάθε μονάδα οικοδομής, δικαίωμα 500 ευρώ ανεξαρτήτως εμβαδού).
  7. Οικόπεδα. Μέχρι 3 οικόπεδα, για κάθε οικόπεδο εμβαδού μέχρι 520 τ.μ., 500 ευρώ. Από τέσσερα οικόπεδα μέχρι 12, για κάθε οικόπεδο εμβαδού μέχρι 520 τ.μ., 750 ευρώ. Από δεκατρία οικόπεδα και άνω, για κάθε οικόπεδο εμβαδού μέχρι 520 τ.μ., 1000 ευρώ. Για κάθε οικόπεδο εμβαδού πέραν των 520 τ.μ., για κάθε επιπρόσθετο τετραγωνικό μέτρο, 2 ευρώ.
- **Προσφορά για κατασκευή κοινοτικού πάρκου:** Το κοινοτικό συμβούλιο αποφάσισε όπως η εν λόγω προσφορά να κατακυρωθεί στην εταιρεία Δ.Σταυρινός, με το ποσό των 585.303,00 + ΦΠΑ που ήταν η πιο χαμηλή.
- **Προϋπολογισμός για κατασκευαστικά έργα στο κοιμητήριο:** Παρουσιάστηκε και εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός και το σχέδιο που ετοιμάστηκε από τον αρχιτέκτονα Φώτη Τριανταφυλλίδη, τα έξοδα των οποίων ανέρχονται στο ποσό των 148.500,00 + ΦΠΑ.

²⁷ Πρακτικά συνεδριάσεων Κοινοτικού Συμβουλίου Επισκοπής, 2011

Το συμβούλιο αποφάσισε να μεταφέρει τα ποσά που αναλογούν στα αναπτυξιακά έργα, αντιπλημμυρικά, δρόμοι, συντήρηση κτιρίων και εξωραϊστικά, στο κονδύλι των εξωραϊστικών έργων. Για την εν λόγω απόφαση, έχουν γίνει ήδη γραπτές ενέργειες και σχετική ενημέρωση του γραφείου Έπαρχου.

- **Εγγυήσεις για ζημιές πεζοδρομίων/ασφάλτων/μπάζων:** Το συμβούλιο συζήτησε τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις αναπτύξεις που προκύπτουν από τις διάφορες άδειες οικοδομής και συγκεκριμένα από τις ζημιές που εντοπίζονται στα πεζοδρόμια, δρόμους, τοποθέτηση μπαζών κλπ. Και αποφάσισε όπως καθορίσει τα πιο κάτω ποσά, τα οποία θα καταβάλλονται στο ταμείο του συμβουλίου, σαν εγγύηση για τις πιο πάνω δραστηριότητες:

Εγγύηση για πεζοδρόμια και ασφαλτικό οδόστρωμα, το ποσό των 700 ευρώ.

Εγγύηση για μπάζα, το ποσό των 300 ευρώ.

Τα πιο πάνω ποσά θα επιβάλλονται σε όλους τους φακέλους αδειών οικοδομής και διαχωρισμού.

Το ποσό των εγγυήσεων θα επιστρέφεται, νοουμένου ότι εξασφαλίζουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, εξαίρεση θα αποτελούν οι εγγυήσεις για μπάζα, οι οποίες θα επιστρέφονται στους αιτητές που θα συμμορφώνονται άμεσα, ανεξάρτητα της εξασφάλισης του πιστοποιητικού τελικής έγκρισης. Η εν λόγω απόφαση θα κοινοποιηθεί στο γραφείο του Έπαρχου.

- **Αγορά συστήματος ελέγχου δοσολογίας του χλωρίου στην υδατοδεξαμενή:** Για τον πιο πάνω σκοπό αποφασίστηκε η αγορά του εν λόγω συστήματος από την εταιρεία Pro-Aqua Treatment, με το ποσό των 1426,50 + ΦΠΑ.

Τομέας Κοινωνικής Πολιτικής

- **Διευκολύνσεις γάμου:** Το συμβούλιο καθ' όλην τη διάρκεια του τελευταίου εξαμήνου έκανε δεχτά πολλά αιτήματα για διευκολύνσεις γάμων στην πλατεία Ελευθερίας, για όλους τους καλοκαιρινούς μήνες της τρέχουσας αλλά και της επόμενης χρονιάς.

- **Παραχώρηση Κοινοτικής Βιβλιοθήκης:** Το συμβούλιο έκανε δεχτό το αίτημα του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού για παραχώρηση της Κοινοτικής Βιβλιοθήκης για μονοήμερο εργαστήριο στις 30/10/2010.

- **Άδειες οικοδομής:** Το Κοινοτικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως ζητηθεί από το Γραφείο Έπαρχου, οι διάφορες αιτήσεις για διαχωρισμούς οικοπέδων, καθώς και για άλλες άδειες συγκροτημάτων ή μεγάλων έργων. Οι σχετικοί φάκελοι να αποστέλλονται στο Συμβούλιο για ενημέρωση και απόψεις.

- **Μαθήματα χειροτεχνίας και κεντήματος:** Το συμβούλιο θα προχωρήσει και για τη φετινή περίοδο στην κάλυψη των εξόδων για τα μαθήματα χειροτεχνίας στην δασκάλα Γιάννα Βιολάρη.(40 ευρώ το μάθημα)

- **Αίτημα για διοργάνωση έκθεσης βιβλίου:** Το αίτημα του Κώστα Επιφανίου για διοργάνωση έκθεσης βιβλίου στο χώρο της Κοινοτικής Βιβλιοθήκης έγινε αποδεκτό.

- **Εργαστηριακές Αναλύσεις:** Το Συμβούλιο στα πλαίσια της προσπάθειας του για την παρακολούθηση της ποιότητας του πόσιμου νερού, αποφάσισε να προχωρήσει στη σύναψη συμφωνίας με το εργαστήριο SafeFood Laboratories, το οποίο θα προβαίνει στις αναγκαίες μικροβιολογικές και χημικές αναλύσεις (του πόσιμου νερού της κοινότητας), από 01/01/2011, με το ποσό των 5000,60 + ΦΠΑ το χρόνο.

- **Καθυστερήσεις οφειλών για τέλη υδατοπρομήθειας:** Αποφασίστηκε όπως στις περιπτώσεις που οι λογαριασμοί κατανάλωσης υδατοπρομήθειας παραμένουν απλήρωτοι πέρα των τριών καταγραφών, η παροχή υδατοπρομήθειας στην κατοικία ή υποστατικό, θα αποκόπτεται, με βάση το σχετικό κανονισμό.

- **Εκδήλωση για τη νεανική παραβατικότητα σε συνεργασία με το Λύκειο Αγ. Σπυρίδωνα:** Το Συμβούλιο ανταποκρίθηκε θετικά στην εισήγηση του εν λόγω Λυκείου για τη διοργάνωση από κοινού εκδήλωσης με θέμα τη νεανική παραβατικότητα.
- **Ταχυδρομικές Υπηρεσίες:** Ο Πρόεδρος ενημέρωσε το Συμβούλιο για τη συνάντηση που είχε με το Διευθυντή του Ταχυδρομείου Λεμεσού, από τον οποίο ζητήθηκε η υπόδειξη χώρου από το Συμβούλιο για τη στέγαση ταχυδρομικών θυρίδων για καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού. Το Συμβούλιο βλέπει σοβαρά το θέμα και έχει αποταθεί στη ΣΠΕ ΚΟΥΡΙΟΥ για παραχώρηση ενός από τα καταστήματα της στην οδό Φανερωμένης, για τον πιο πάνω σκοπό.

Εγκρίθηκε η παραχώρηση των πιο κάτω ποσών από το λογαριασμό του Κοινοτικού Συμβουλίου (εισφορές):

- Στην επιτροπή Ανέγερσης μνημείου πεσόντων στο Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Κωνσταντίνου, το ποσό των 100 ευρώ.
- Στην ομάδα του mini football Θεοδόση Γ.Χ. Θεοδοσίου Επισκοπής, το ποσό των 200 ευρώ.
- Στο αρχιτεκτονικό γραφείο Land-Art, το ποσό των 46.824,24 + ΦΠΑ για αρχιτεκτονική μελέτη, στατική μελέτη, επιμέτρηση, μηχανολογική μελέτη και ηλεκτρονική μελέτη, σχετικά με το κοινοτικό πάρκο.
- Στο Σύνδεσμο Γονέων του Δημοτικού Σχολείου, το ποσό των 900 ευρώ, για επιχορήγηση των εξόδων για τη μεταφορά των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου προς και από το σχολείο, καθημερινά.
- Για την οικονομική ενίσχυση του ταμείου του νοσοκομείου της Κυπερούντας, το ποσό των 100 ευρώ.
- Στο σύνδεσμο ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΕΥΧΗ, το ποσό των 170 ευρώ.
- Στην Ένωση Κυπρίων Φυσικών, το ποσό των 400 ευρώ, εισφορά για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικού συνεδρίου.
- Στην εταιρεία A.Ch.Enviro Consult, το ποσό των 1800 ευρώ + ΦΠΑ, για ετοιμασία υδρολογικής μελέτης και σχεδίων.²⁸

Σύμφωνα με τα όσα προανέφερα οι κοινότητες δεν έχουν μεγάλη οικονομική δυνατότητα και αυτό τους περιορίζει στο να εξελίσσονται όσο πρέπει.

Ο κύριος λόγος της μη οικονομικής δυνατότητας είναι οι χαμηλές κυβερνητικές χορηγίες σε αντίθεση με τους δήμους, και έτσι οι κοινότητες δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν.

Τα έργα που διεξάγονται στις κοινότητες είναι μικρά για το λόγο που προανέφερα. Κάποια από αυτά είναι: δημιουργία κοινοτικών πάρκων και πλατειών, καθαριότητα των πλατειών και των πάρκων, επιδιορθώσεις κάποιων καταστρεμμένων δρόμων, τοποθέτηση πινακίδων στο δρόμο.

Γενικά τα Κοινοτικά Συμβούλια είναι υπεύθυνα στην επίβλεψη της κοινότητας τους και είναι πάντα σε εγρήγορση για τυχόν ζημιές.

²⁸ Πρακτικά Συνεδριάσεων της Κοινότητας της Επισκοπής

3.3. Θέματα Οργάνωσης των υπό εξέταση κοινοτήτων

Η οργανωτική διάσταση αποτελεί μια κρίσιμη παράμετρος αξιολόγησης της λειτουργίας ενός θεσμού. Στα πλαίσια της παρούσας ερευνητικής προσπάθειας η οργανωτική διάσταση αναλύθηκε κυρίως βάσει της λογικής που προέκυψε από την μελέτη για την Αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και τα βασικά συμπεράσματα της. Δεδομένου δε του μικρού μεγέθους των κοινοτήτων και της εξάρτησης του σε θέματα πρόσληψης προσωπικού από τον έπαρχο, η διατύπωση των ερευνητικών ερωτήσεων εστιάστηκαν κυρίως στο μέγεθος και το επίπεδο του μορφωτικού επιπέδου του υπάρχοντος προσωπικού καθώς και σε βασικά ζητήματα που επίσης ανακινούνται σε μια σύγχρονη προβληματική για το ανθρώπινο δυναμικό σε φορείς της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης όπως είναι, μεταξύ άλλων:

- *το πώς οι αρχές και πρακτικές του νέου δημόσιου μανάτζμεντ, δηλ. η μέτρηση επιδόσεων, η διοίκηση βάσει δραστηριοτήτων, οι ποιοτικοί δείκτες, το σταθερό μοντέλο κόστους για διοικητικά βάρη κλπ. συναρθρώνονται με τους παραδοσιακούς διοικητικούς κανόνες και πρακτικές και πώς επηρεάζουν και επηρεάζονται από το ανθρώπινο δυναμικό*
- *την επιμόρφωση,*
- *ποσοτική και ποιοτική επάρκεια ανθρώπινου δυναμικού ανά οργανισμό και υπηρεσία,*
- *νέα μοντέλα ως προς το καθεστώς απασχόλησης, λ.χ. οι συμβάσεις που βασίζονται σε στόχους (target-based contracts) σε συνδυασμό με την τάση προς συστήματα που είναι περισσότερο βασισμένα σε τοποθετήσεις (position-based systems,)*
- *ζητήματα ισότητας ευκαιριών κατά φύλο και θετικής διάκρισης (gender mainstreaming-positive discrimination)²⁹*

Σύμφωνα με την παραπάνω προβληματική αναζητήθηκαν μέσω των ερωτηματολογίων που απευθύνθηκαν στους κοινοτάρχες και ερωτήσεις με θέματα την οργανωσιακή διάσταση της κοινότητας τους.

3.3..1 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΤΥΠΙΚΗ ΙΕΡΑΡΧΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ.

Σ αυτή την ενότητα θα δούμε τη δόμηση των υπαλλήλων των Κοινοτικών Συμβουλίων.

Το κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο αποτελείται από τους γραφείς εκτός από την Επισκοπή, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η αναπληρώτρια γραμματέας, η οποία είναι ηγείται όλου του προσωπικού.

Ο κάθε γραφέας έχει τα δικά του συγκεκριμένα καθήκοντα. Δηλαδή ο ένας είναι υπεύθυνος για την καθαριότητα, ο άλλος για την υδατοπρομήθεια και ο άλλος για τις φορολογίες και την εξυπηρέτηση του κοινού.

Στην Ερήμη και στο Κολόσσι λόγω του ότι μόνο δύο γραφείς υπάρχουν μοιράζονται αυτά τα καθήκοντα.

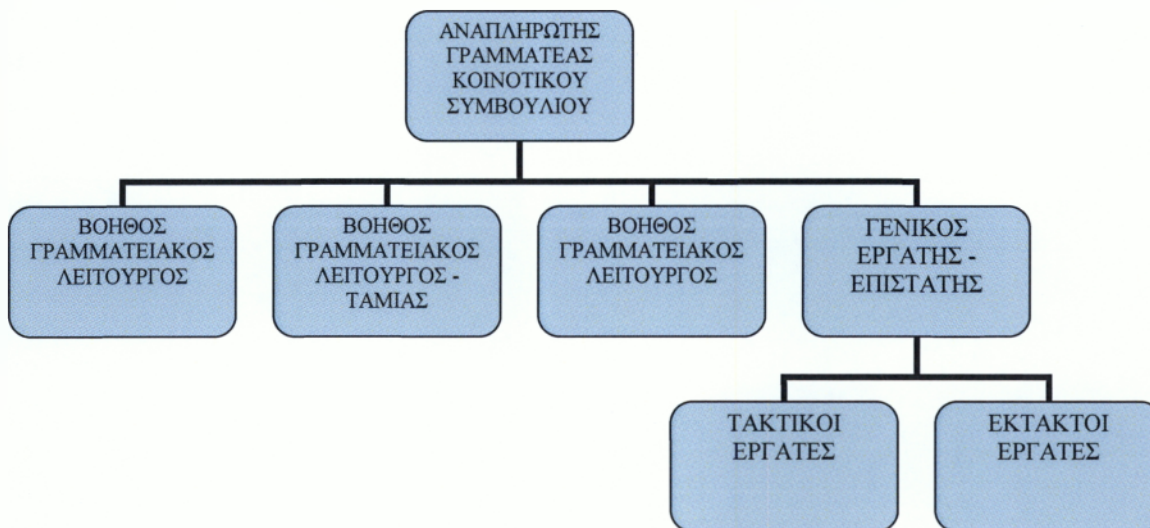
Επίσης το κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο έχει τους έκτακτους και μόνιμους εργάτες. Ο ρόλος των εργατών είναι πολύ σημαντικός γιατί αυτοί εκτελούν το πρακτικό κομμάτι σε σχέση με τα

²⁹ Βλ. ΕΚΔΔ (2009)

παραπάνω καθήκοντα το οποίο είναι χειρονακτική εργασία και απαιτείται κόπος. Γενικά αυτοί τρέχουν να διορθώσουν όλες τις ζημιές και εκτός του ωραρίου τους.

Οι μόνιμοι εργάτες είναι υπεύθυνοι για κάποια συγκεκριμένα καθήκοντα, ενώ οι έκτακτοι εργάτες καλούνται για δουλειά στο μεγάλο φόρτο εργασίας και τα καθήκοντα τους τα μοιράζονται τη συγκεκριμένη περίοδο.

ΤΥΠΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Πηγή : Από το αρχείο του Κοινοτικού Συμβουλίου Επισκοπής

Αναλυτικά και το προσωπικό που απασχολείται σε κάθε κοινότητα έχει ως εξής:

Για το προσωπικό του **Κοινοτικού Συμβουλίου Επισκοπής** υπεύθυνη όλων υπαλλήλων είναι η **αναπληρώτρια του Γραμματέα** και έχει τα εξής καθήκοντα:

- Είναι υπεύθυνη για την οργάνωση, διοίκηση, συντονισμό και αποτελεσματική λειτουργία του γραφείου.
- Ετοιμάζει τα πρακτικά των συνεδριών, τις επιστολές/ενέργειες που προκύπτουν, συνεργάζεται και έχει επαφή με τα διάφορα κυβερνητικά ή άλλα τμήματα, παρακολούθηση φακέλων και άλλων υποθέσεων.
- Έχει υπό την ευθύνη της το αρχείο-αλληλογραφία σε συνεργασία με άλλο γραφέα
- Ετοιμάζει τους προϋπολογισμούς του κοινοτικού συμβουλίου, τις ετήσιες εκθέσεις, τις καταστάσεις για τους ελεγκτές.
- Ετοιμάζει το μισθολόγιο και τις πληρωμές όλου του προσωπικού, παραλαμβάνει από τους βοηθούς γραμματειακούς λειτουργούς τις εισπράξεις του μήνα και γενικά έχει υπό ευθύνη της το λογιστικό σύστημα.
- Επιλαμβάνεται παράπονα κοινού.
- Ελέγχει τις άδειες προσωπικού και ετοιμάζει σχετική κατάσταση.

Η παραπάνω θέση εργασίας υφίσταται μόνο στο Κοινοτικό Συμβούλιο της Επισκοπής. Το υπόλοιπο προσωπικό είναι κοινό και για τις τρεις κοινότητες και διαμορφώνεται ως εξής:

Βοηθεί Γραμματειακοί Λειτουργοί και έχουν τα εξής καθήκοντα:

- Εκτελούν καθήκοντα τηλεφωνητή/τηλεφωνήτριας.
- Είναι υπεύθυνοι για τους εργάτες καθαριότητας, ετοιμάζουν το πρόγραμμα των εργασιών που θα τους ανατεθεί και είναι σε θέση να γνωρίζουν για τον κάθε εργάτη που βρίσκεται και με τι ασχολείται.
- Ετοιμάζουν το πρόγραμμα για την υπηρεσία περισυλλογής των ακρήστων αντικειμένων και κλαδιών.
- Να ετοιμάζουν το εποχιακό πρόγραμμα για την καθαριότητα και επιλαμβάνονται τα της καθαριότητας.
- Είναι υπεύθυνοι για τη μεταφορά διάφορων φακέλων στα διάφορα Κυβερνητικά τμήματα, τις πληρωμές στα ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Φόρου Εισοδήματος κτλ.
- Εκτελούν εισπράξεις φορολογιών, βοηθούν στην εκτύπωση και αποστολή των εντύπων φορολογιών, υδατοπρομήθειας κλπ.
- Είναι υπεύθυνοι για τη γενική κατάσταση των δρόμων, σηματοδότηση, σήμανση, τοποθέτηση πινακίδων, έλεγχο τους, αποκατάσταση λαγκούφων - πρέμιξ κλπ
- Είναι υπεύθυνοι για την υδατοπρομήθεια και επιλαμβάνονται τα προβλήματα που θα προκύπτουν.
- Συνεργάζονται και καθοδηγούν τον υπάλληλο που θα καταγράφει την κατανάλωση υδατοπρομήθειας, ετοιμάζουν και αποστέλλουν μαζί τις ειδοποιήσεις και τις καταστάσεις/συμφιλίωση από ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
- Βοηθούν στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του συμβουλίου.
- Σε συνεργασία με τον εργάτη/συντηρητή του κοινοτικού γηπέδου να ετοιμάζουν το πρόγραμμα παραχώρησης του γηπέδου σε ομάδες ποδοσφαίρου.
- Είναι υπεύθυνοι για το μητρώο αποθήκης (καταγράφουν, ενημερώνουν, παρακολουθούν και εκτυπώνουν μηνιαίους καταλόγους)
- Είναι υπεύθυνοι για την ετοιμασία των σχετικών μητρώων: φόροι θεάματος, φορολογίες, τέλη βελτιώσεως, καθυστερήσεις, ΦΠΑ, άδειες οικοδομής, νομικούς, δικαιώματα διανυκτερεύσεων, μητρώο σκύλων κτλ.³⁰

Οι παραπάνω ευθύνες των γραμματειακών λειτουργών μοιράζονται μεταξύ των υπαλλήλων που εργάζονται στο κάθε συμβούλιο. Συγκεκριμένα στην Επισκοπή υπάρχουν 4 γραμματειακοί λειτουργοί –συμπεριλαμβανομένου της αναπληρώτρια του γραμματέα- ,στο Κολόσσι υπάρχουν 2 γραμματειακοί λειτουργοί, καθώς επίσης και στην Ερήμη υπάρχουν 2 γραμματειακοί λειτουργοί.

Εργατικό προσωπικό (έκτακτοι και μόνιμοι εργάτες) και έχουν τα εξής καθήκοντα:

- Έχουν ευθύνη για τις βλάβες της υδατοπρομήθειας και τον έλεγχο των υδραντλιών.
- Να συνεργάζονται και να ακολουθούν το πρόγραμμα που ετοιμάστηκε από τους υπαλλήλους για την καθαριότητα.
- Αν χρειαστεί πρέπει να βοηθήσει στην εντόπιση και καταγραφή των σκύλων.

³⁰ Βλ. Αρχείο της Επισκοπής

- Είναι υπεύθυνοι στην συντήρηση των δρόμων.
- Να εκτελούν οποιεσδήποτε εντολές/οδηγίες τους δοθούν από τους ανωτέρους τους.
- Είναι υπεύθυνοι για την συντήρηση του κοινοτικού γηπέδου. Επίσης να καταγράφουν όλα τα σχετικά για το γήπεδο (χορτοτάπητα, πότισμα, λίπασμα, κόψιμο γρασιδιού κτλ)
- Όταν χρειασθεί να βοηθούν στην υπηρεσία για τη μετακίνηση ακρήστων αντικειμένων, καθαριότητα, εκδηλώσεις ή οτιδήποτε άλλο τους ανατεθεί.
- Κόψιμο χόρτων και συντήρηση των πάρκων στις κοινότητες.

Όπως είναι για το γραμματειακό προσωπικό, έτσι και για το εργατικό προσωπικό, στον κάθε εργάτη ανατίθενται κάποιες συγκεκριμένες αρμοδιότητες για την ομαλή λειτουργία του συμβουλίου.

Στην Επισκοπή, υπάρχουν 5 μόνιμοι εργάτες και 4 έκτακτοι εργάτες (με σύμβαση ορισμένου χρόνου). Στο Κολότσι, υπάρχουν 8 μόνιμοι εργάτες και 4 έκτακτοι εργάτες (με σύμβαση ορισμένου χρόνου). Τέλος, στην Ερήμη υπάρχουν 4 μόνιμοι εργάτες και 4 έκτακτοι εργάτες (με σύμβαση ορισμένου χρόνου)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2.: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Κοινότητα	Επισκοπή	Κολότσι	Ερήμη
Συνολικός Αριθμός Προσωπικού	13	14	10
Μόνιμο Προσωπικό	9	9	7
Με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου	4	5	3

Πηγή : Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

3.3.2. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

Η επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού είναι πολύ σημαντική για την εξέλιξη των κοινοτήτων λόγω του ότι συνέχεια βγαίνουν όλο και πιο εξελιγμένα προγράμματα στους υπολογιστές, όπως και στα μηχανήματα συνέχεια βγαίνουν πιο σύγχρονα και οι υπάλληλοι είναι υποχρεωμένοι να τα γνωρίζουν για να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας. Στοιχεία για την επιμόρφωση του προσωπικού αντλήθηκαν μέσω της δομημένης συνέντευξης των τριών κοινοταρχών.

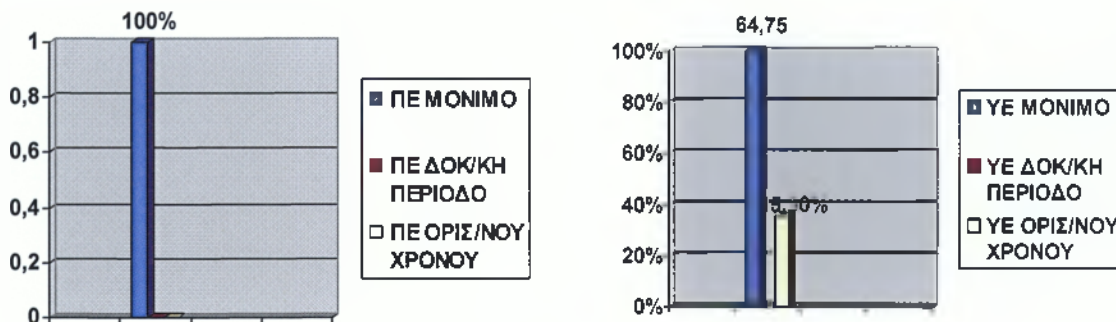
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3. : ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΠΕ ΜΟΝΙΜΟ	ΠΕ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ	ΠΕ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ
3	0	0
ΥΕ ΜΟΝΙΜΟ	ΥΕ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ	ΥΕ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ
22	0	12

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1.: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

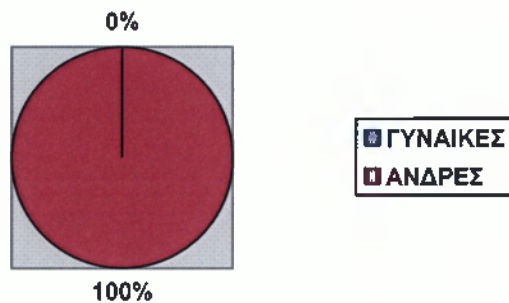

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα παρατηρούμε πως οι υπάλληλοι οι οποίοι είναι μόνιμοι και πανεπιστημιακού επιπέδου είναι μόνο τρεις δηλαδή το 100% και συγκεκριμένα είναι ένας από κάθε κοινότητα. Οι υπάλληλοι οι οποίοι είναι υποχρεωτικού επιπέδου σε μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι και αυτοί μόνιμοι, οι οποίοι ανέρχονται στο 64,75%. Αυτοί που είναι υποχρεωτικού επιπέδου αλλά ορισμένου χρόνου κατέχουν ένα σημαντικό ποσοστό 22 στους 37 υπαλλήλους, δηλαδή 35,30% και το υποχρεωτικό επίπεδο σε δοκιμαστική περίοδο δεν υπάρχει καθόλου σαν ποσοστό.

ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΦΥΛΩΝ

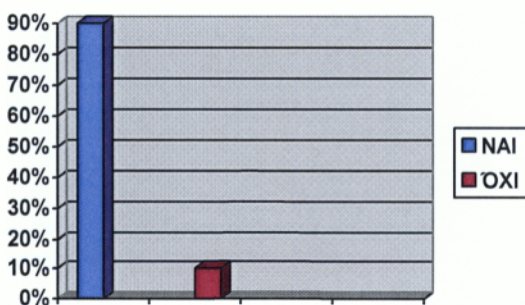
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Εδώ παρατηρούμε και για τις τρεις κοινότητες ότι τη θέση του προϊστάμενου του τμήματος στις υπηρεσίες των κοινοτήτων την κατέχουν οι άντρες και όχι οι γυναίκες. Εδώ σαφώς οι ερωτώμενοι απαντούν για τις θέσεις του βοηθού γραμματειακού λειτουργού που και στις τρεις κοινότητες είναι άνδρες. Την μόνη θέση ευθύνης για γυναίκα την κατέχει στην Επισκοπή η Αναπληρώτρια γραμματέας³¹.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3. ΔΥΣΑΡΕΣΚΕΙΑ Η ΜΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΩΝ ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στην ερώτηση εάν είναι ευχαριστημένοι με τα παραπάνω ποσοστά το 90% απάντησε ΝΑΙ και το υπόλοιπο μόλις 10% απάντησε ΟΧΙ, το οποίο προέρχεται από τον κοινοτάρχη της Ερήμης.

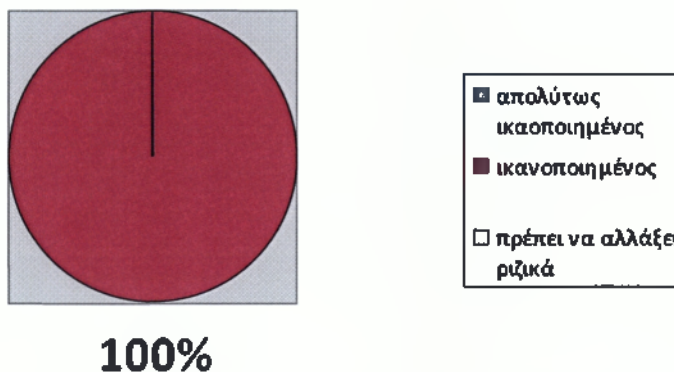
³¹ Δείτε τα στοιχεία της προηγούμενης ενότητας

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ³²

Διάγραμμα 3.4.:Βαθμός ικανοποίησης για το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων ανωτέρων και κατωτέρων δημοτικών υπαλλήλων και υπαλλήλων του Κοινοτικού Συμβουλίου αντίστοιχα.

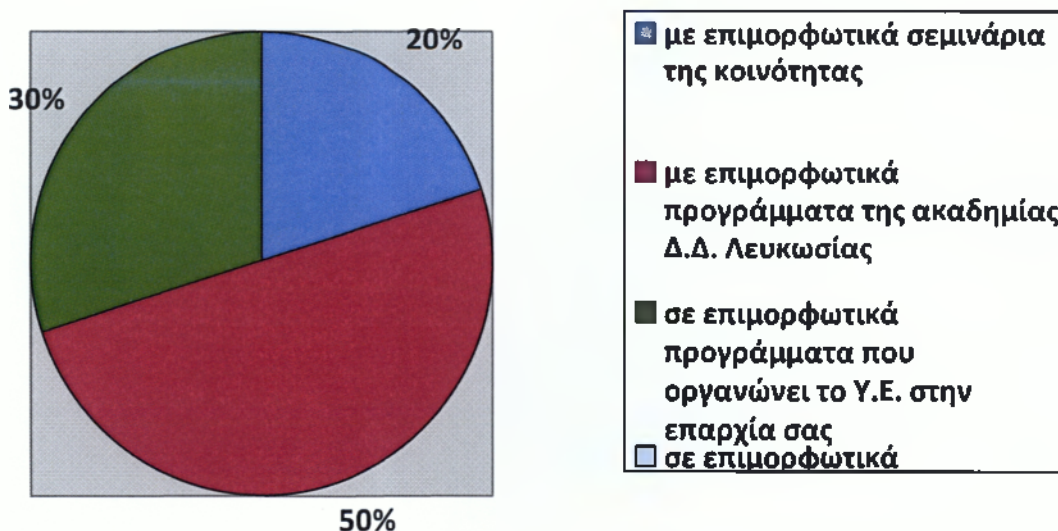
Απολύτως Ικανοποιημένος	Ικανοποιημένος, όμως χρειάζεται τροποποιήσεις	Πρέπει να αλλάξει ριζικά
0%	100%	0%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στην παραπάνω ερώτηση βλέπουμε ομόφωνη απάντηση στην ερώτηση για το καθεστώς προσλήψεων και την τοποθέτηση ανώτερων και κατώτερων υπαλλήλων, με απάντηση πως είναι ικανοποιημένοι, όμως χρειάζεται τροποποιήσεις.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.5.:ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ 1

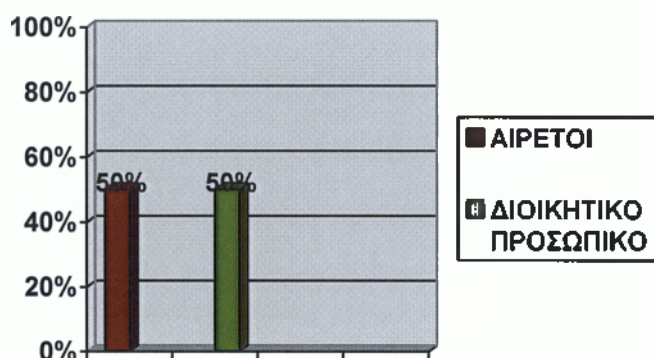
³² Βλ. Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Με ειδικά θεματικά επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνει η κοινότητα	20%
Σε επιμορφωτικά προγράμματα της ακαδημίας δημόσιας διοίκησης στη Λευκωσία	50%
Σε επιμορφωτικά προγράμματα που οργανώνει η ακαδημία ή το Υπουργείο Εσωτερικών στην επαρχία σας	30%
Σε επιμορφωτικά προγράμματα των κολλεγίων	0%
Άλλα	0%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα και πίνακα βλέπουμε πως το 50%, δηλαδή τα μισά από τα αιρετά μέλη υποστηρίζουν πως οι υπάλληλοι της κοινότητας επιμορφώνονται με επιμορφωτικά προγράμματα της ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης Λευκωσίας, το 30% πως επιμορφώνονται με επιμορφωτικά προγράμματα που οργανώνει το Υπουργείο Εσωτερικών στην επαρχία τους και το 20% ότι επιμορφώνονται σε επιμορφωτικά προγράμματα κολλεγίων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6.: ΑΝΑΓΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Αιρετοί	Διοικητικό προσωπικό
50%	50%

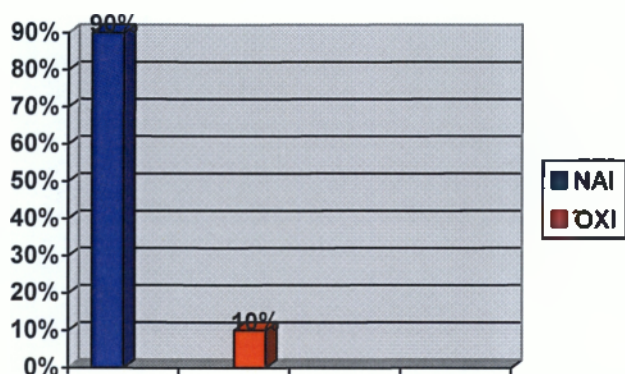
Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στην παραπάνω ερώτηση μοιράζεται το ποσοστό ανάμεσα στους αιρετούς και στο διοικητικό προσωπικό δηλαδή ανέρχεται στο 50% για τον καθένα. Ο κοινοτάρχης της Ερήμης απάντησε τους αιρετούς, ο κοινοτάρχης του Κολοσσίου το διοικητικό προσωπικό και ο κοινοτάρχης της Επισκοπής απάντησε και για τους δύο.

3.3..3 ΘΕΜΑΤΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΑΡΧΩΝ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ³³

Εδώ θα εξετάσουμε τη Δημόσια Διοίκηση των κοινοτήτων της Επισκοπής, της Ερήμης και του Κολοσσίου. Θα δούμε αναλυτικά τις υπηρεσίες των κοινοτήτων και κατά πόσο εφαρμόζεται στις υπό εξέταση κοινότητες.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7.: ΕΑΝ ΕΧΟΥΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.

NAI	90%
OXI	10%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στην παραπάνω ερώτηση βλέπουμε πως στην Ερήμη και στο Κολόσσι πιστοποιήθηκαν οι υπηρεσίες τους, ενώ στην Επισκοπή ακόμα δεν έχουν πιστοποιηθεί.

Αν και η Ερήμη και το Κολόσσι είναι μικρότερες κοινότητες από την Επισκοπή η διοίκηση τους γίνεται μέσω δεικτών αποτελεσματικότητας και στόχων, πράγμα που δεν γίνεται στην Επισκοπή. Η Ερήμη και το Κολόσσι χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο σε αντίθεση με την Επισκοπή. Γενικά βλέπουμε πως στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση η Ερήμη και το Κολόσσι είναι πιο ανεπτυγμένες από την Επισκοπή.

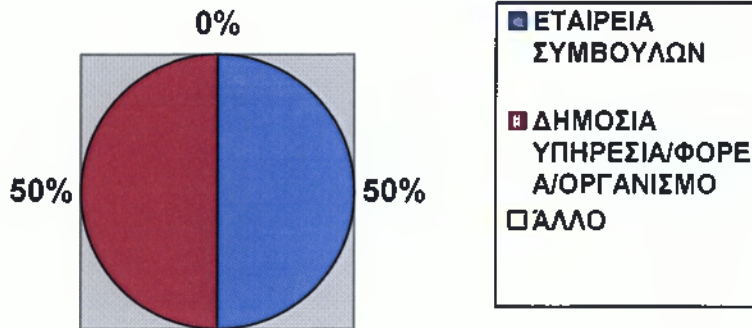
Πίνακας 3.8.:Εαν ναι, η πιστοποίηση έγινε:

Από Εταιρεία Συμβούλων	50%
Από Δημόσια Υπηρεσία/Φορέα/Οργανισμό	50%
Από Άλλο	0%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

³³ Βλ. Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.8.:ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Οι δύο κοινότητες στις οποίες έγινε η πιστοποίηση το Κολόσσι και η Ερήμη, πιστοποιήθηκαν από τη Δημόσια Υπηρεσία και από Εταιρεία Συμβούλων αντίστοιχα.

Πίνακας 3.9:Εφαρμόζετε τη διοίκηση μέσω στόχων;

Ναι	Όχι
90%	10%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.9.:ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΣΤΟΧΩΝ 1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Εκτός από την Επισκοπή, σύμφωνα με την παραπάνω ερώτηση, η Ερήμη και το Κολόσσι εφαρμόζουν τη Διοίκηση μέσω στόχων, γι αυτό έχουμε και τα συγκεκριμένα ποσοστά.

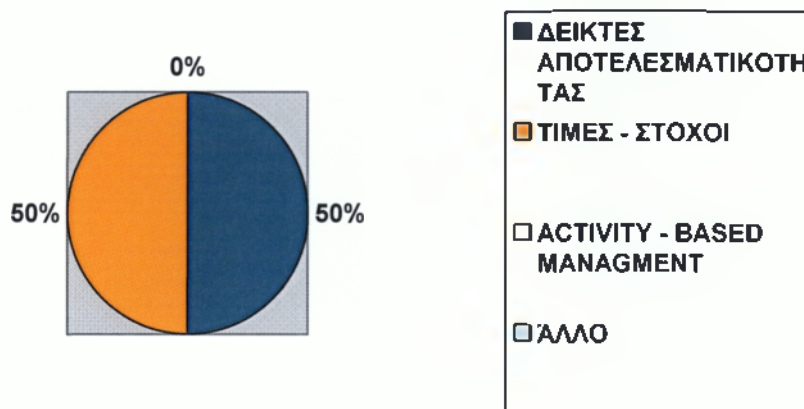

Πίνακας 3.10.: Αν ναι τι μεταξύ των παρακάτω κάνετε;

Δείκτες αποτελεσματικότητας	50%
Τιμές - Στόχοι	50%
Activity – based managment	0%
Άλλο	0%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.10.: ΤΡΟΠΟΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ 1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Η κοινότητα της Ερήμης χρησιμοποιεί τους Δείκτες Αποτελεσματικότητας, ενώ το Κολόσσι χρησιμοποιεί Τιμές-Στόχοι, γι αυτό μοιράζεται το ποσοστό στο 50%

Πίνακας 3.11: Πληροφορίες για κάποιες διαστάσεις της λειτουργίας των κοινοτήτων.

	Επισκοπή	Κολόσσι	Ερήμη
Μέσος χρόνος ανταπόκρισης των υπηρεσιών στα αιτήματα των πολιτών	1 μέρα	1 μέρα	3 μέρες
Μέσος χρόνος ανταπόκρισης των υπηρεσιών στα αιτήματα των ΚΕΠ	άμεσα	άμεσα	άμεσα
Βαθμός ικανοποίησης των παραπόνων των πολιτών που υποβάλλονται στις υπηρεσίες.	100%	80%	100%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε πως η ανταπόκριση των υπηρεσιών στα αιτήματα πολιτών και ΚΕΠ είναι άμεση και για τις τρεις κοινότητες .Ενώ για την ικανοποίηση των πολιτών για την

υποβολή των παραπόνων στις υπηρεσίες το ποσοστό ανέρχεται σε πολύ υψηλά ποσοστά. Στην Επισκοπή και Ερήμη ανέρχονται στο 100% ,ενώ στο Κολόσσι το ποσοστό είναι 80%.

	Επισκοπή	Κολόσσι	Ερήμη
Αριθμός νέων μηχανογραφημένων διαδικασιών:			
Το 2010	1	1	1
Το 2009	2	1	1
Αριθμός νέων ηλεκτρονικών εφαρμογών:			
2010	1	1	1
2009	2	1	1

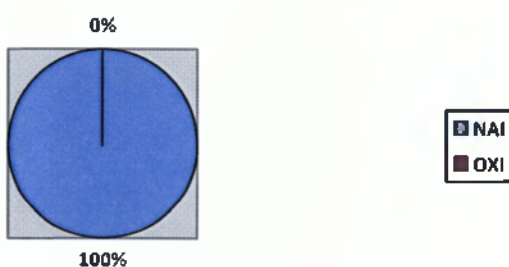
Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Πίνακας 3.11:Εάν διαθέτουν ιστοσελίδα οι κοινότητες

	Επισκοπή	Κολόσσι	Ερήμη
Διαθέτει ιστοσελίδα η κοινότητά σας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.11.:ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ 1

Παρατηρούμε πως και οι τρεις κοινότητες έχουν ιστοσελίδα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Πίνακας 3.12

	Επισκοπή	Κολότσι	Ερήμη
Ποσοστό υπηρεσιών της κοινότητας που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό πρωτόκολλο	0%	100%	60%
Ποσοστό υπηρεσιών της κοινότητας που εφαρμόζουν στοχοθεσία και έχουν ολοκληρωμένα σχέδια δράσης	0%	90%	100%
Ποσοστό υπηρεσιών της κοινότητας που έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO	0%	0%	0%
Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET	100%	100%	100%
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας	100%	100%	100%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε πως η Επισκοπή δεν χρησιμοποιεί καθόλου το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, η Ερήμη το χρησιμοποιεί σε ένα μέτριο βαθμό ενώ το Κολότσι το χρησιμοποιεί σε πλήρες βαθμό.

Επίσης η Επισκοπή δεν εφαρμόζει καθόλου στοχοθεσία ενώ το Κολότσι και η Ερήμη την εφαρμόζουν σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό.

Καμία από τις παραπάνω κοινότητες οι υπηρεσίες της δεν έχουν πιστοποιηθούν με ISO.

Και στις τρεις κοινότητες και το 100% το ποσοστό των υπαλλήλων έχουν πρόσβαση στο INTERNET καθώς επίσης ο κάθε εργαζόμενος του γραφείου των Κ. συμβουλίων έχουν Η/Υ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Η ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΟ ΜΕΛΕΤΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ.

4.1. Η άσκηση αρμοδιοτήτων από τις κοινότητες

Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου το οποίο ασκεί όλες τις εξουσίες οι οποίες παρέχονται σ αυτό από το Νόμο. Έλεγχο νομιμότητας επί των αποφάσεων του Συμβουλίου έχει την εξουσία να ασκεί ο Έπαρχος (Αρ.42, παρ.1, Περί Κοινοτήτων Νόμος 86 (I)/99). Το Συμβούλιο οφείλει να εκτελεί τα καθήκοντα του στο μέτρο των οικονομικών του δυνατοτήτων.

Οι κύριες αρμοδιότητες των Κοινοτικών Συμβουλίων είναι:

- Σύναψη δανείων με την έγκριση του Έπαρχου. Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών και έλεγχος αυτών
- Δημιουργία Κοινοτικών Αγορών και η ρύθμιση των δικαιωμάτων και των ενοικίων
- Κατασκευή υδρευτικών έργων
- Η κατασκευή, επίστρωση, ασφάλτωση δρόμων
- Ίδρυση, συντήρηση, βελτίωση και ρύθμιση της λειτουργίας πάρκων, κήπων, γηπέδων, χώρων πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων, κολυμβητηρίων, κέντρων νεότητας, αιθουσών αναψυχής για δημόσια χρήση και οποιεσδήποτε άλλες ανέσεις
- Η προβολή του έργου της κοινότητας
- Φύτευση δένδρων, σε δρόμους και δημόσιους χώρους
- Η ανέγερση δημόσιων οικοδομών
- Η παροχή συνεισφορών για αγαθοεργούς σκοπούς, με την έγκριση του Έπαρχου
- Αδειοδοτήσεις για την επιτρεπτή ενέργεια δημιουργίας νέων επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες του Κοινοτικού Συμβουλίου είναι οι εξής:³⁴

- Σύναψη δανείων με την έγκριση του Έπαρχου
- Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών και έλεγχος αυτών
- Δημιουργία Κοινοτικών Αγορών και η ρύθμιση των δικαιωμάτων και των ενοικίων
- Κατασκευή υδρευτικών έργων
- Να πωλεί με την συγκατάθεση του Έπαρχου περίσσειμα ύδατος
- Ίδρυση, συντήρηση, βελτίωση και ρύθμιση της λειτουργίας πάρκων, κήπων, γηπέδων, χώρων πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων, κολυμβητηρίων, κέντρων νεότητας, αιθουσών αναψυχής για δημόσια χρήση και οποιεσδήποτε άλλες ανέσεις
- Η προβολή του έργου της κοινότητας
- Φύτευση δένδρων, σε δρόμους και δημόσιους χώρους

³⁴ Βλ. Μελέτη Αναδιάρθρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας

- Η ανέγερση δημόσιων οικοδομών
- Η παροχή συνεισφορών για αγαθοεργούς σκοπούς, με την έγκριση του Επάρχου
- Η δαπάνη ποσού που δεν υπερβαίνει το 5% των συνολικών δαπανών του προϋπολογισμού για έξοδα παραστάσεως
- Η κατασκευή, επίστρωση, ασφάλτωση δρόμων
- Χορηγεί τις προβλεπόμενες από το Νόμο άδειες
- Επιβάλλει ετήσια εισφορά για παροχή κοινοτικών υπηρεσιών
- Φροντίζει για την τήρηση του Περί Προστασίας της παραλίας Νόμου και για τον Περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμο
- Ρυθμίζει την καταβολή του τέλους διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία κλπ
- Χορηγεί φιλοδωρήματα και συντάξεις στους υπαλλήλους και στους εργάτες του Συμβουλίου
- Ιδρύει Ταμείο Πρόνοιας για τους μη συντάξιμους υπαλλήλους και εργάτες του και καθορίζει τις συνεισφορές που καταβάλλονται σε αυτό.
- Ίδρυση ταμείου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- Προβαίνει σε συμφωνία με ασφαλιστικές εταιρείες
- Διαγραφή απαιτήσεων των οποίων δεν είναι δυνατή η είσπραξη και δεν υπερβαίνουν τα € 85,43.
- Διοργάνωση (και συμμετοχή) πνευματικών, καλλιτεχνικών, πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων
- Η σύναψη συμβάσεων με Δήμους και άλλα Κοινοτικά Συμβούλια για την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας και την παροχή από κοινού υπηρεσιών
- Αποφασίζει για τον χώρο τοποθέτησης των αγωγών μεταφοράς ποσίμου νερού
- Όπως και στην περίπτωση των Δήμων, το Συμβούλιο έχει εξουσία, με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας, να ρυθμίζει και να ελέγχει με Κανονισμούς, που εκδίδονται με την έγκριση του Υπουργού και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την τροχαία κίνηση σε οποιοδήποτε δρόμο μέσα στα όρια της κοινότητας.

Οι κύριοι τομείς άσκησης δραστηριοτήτων των τριών κοινοτήτων που εξετάζουμε είναι ο τομέας ανάπτυξης, περιβάλλοντος και κοινωνικής πολιτικής, τους οποίους θα δούμε αναλυτικά πιο κάτω.

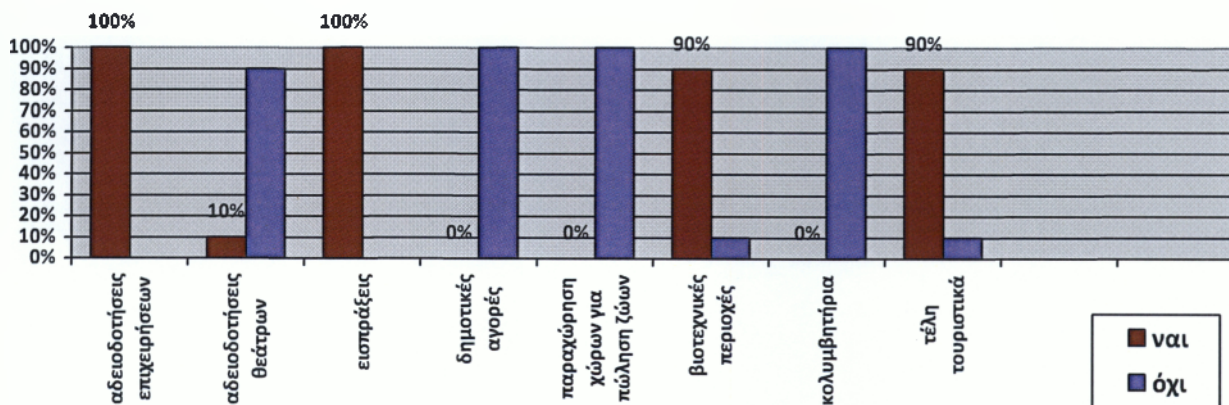
4.2. Στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τους πρόεδρους των Κοινοτικών Συμβουλίων.

Στις παρακάτω ερωτήσεις απευθύνομαι στους Κοινοτάρχες για τον Τομέα Ανάπτυξης στους τομείς δραστηριοποίησης ανάπτυξης και περιβάλλοντος.

Για τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες ρώτησα τους κοινοτάρχες γιατί είναι πολύ σημαντικές για την κοινότητα. Από τις παραπάνω αρμοδιότητες γίνεται η γενική σύσταση της λειτουργίας των κοινοτήτων και μας ενδιαφέρει να δούμε πως αξιοποιούν τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες αλλά και τα προβλήματα που προκύπτουν από αυτές.

4.2.1. Τομέας Ανάπτυξης

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.1. ΑΣΚΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων	100%	0%
Αδειοδοτήσεις θεάτρων και παραστάσεων	10%	90%
Εισπράξεις τελών	100%	0%
Ίδρυση και ρύθμιση δημοτικών αγορών	0%	100%
Παραχώρηση χώρων για πώληση ζώων	0%	100%
Δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών	90%	10%
Ρύθμιση κολυμβητηρίων	0%	100%
Επιβολή τελών σε τουριστικά καταλύματα	90%	10%

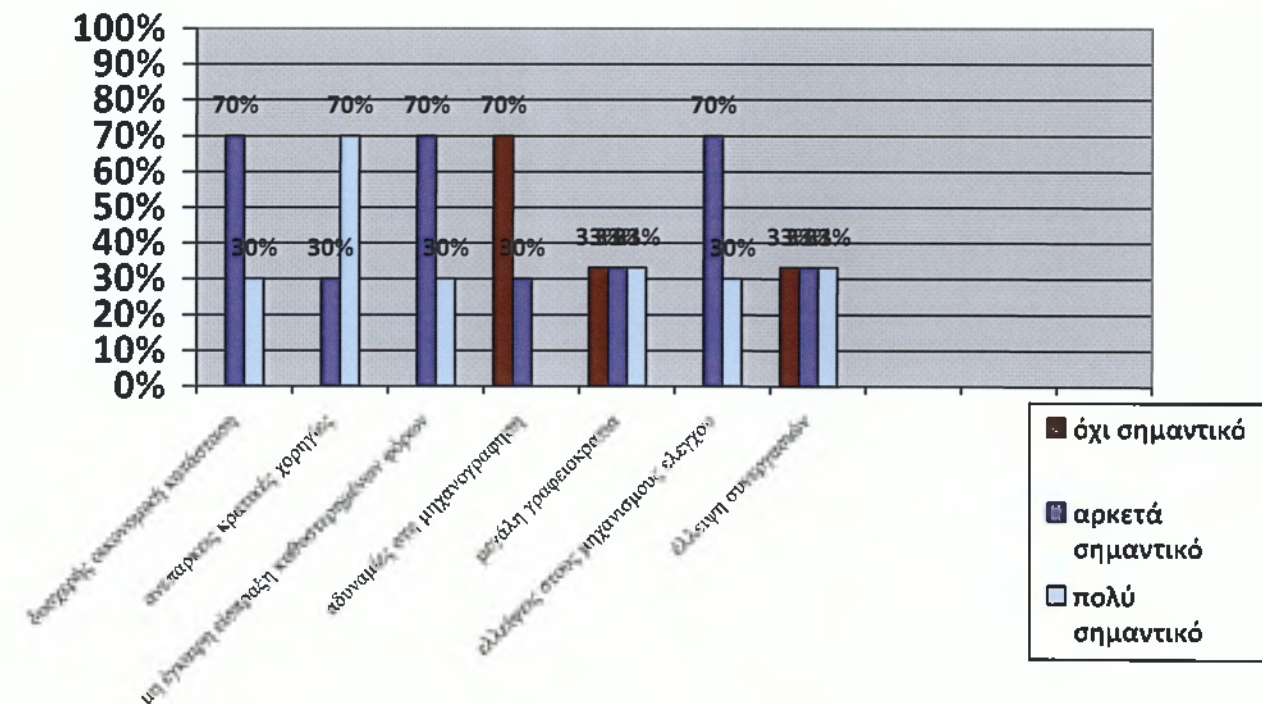
Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα βλέπουμε και για τις τρεις κοινότητες ότι οι αρμοδιότητες που αφορούν τις αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων και τις εισπράξεις τελών βρίσκονται είναι οι κυρίες αρμοδιότητες με τις οποίες ασχολούνται οι υπό εξέταση κοινότητες. Στις αδειοδοτήσεις θεάτρων και παραστάσεων από τη μόνη κοινότητα που πήραμε θετική απάντηση είναι από την Επισκοπή λόγω του ότι είναι πολύ ανεπτυγμένη πολιτιστικά. Για τη δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών, η μόνη

που δεν έχει βιοτεχνική περιοχή είναι η Ερήμη, για το λόγο ότι είναι μικρή εδαφικά. Επίσης η μόνη κοινότητα που δεν επιβάλει τέλη σε τουριστικά καταλύματα είναι η κοινότητα του Κολοσσίου λόγω της αρχής του Κοινοτικού του Συμβουλίου.

Στην συνέχεια ζητήθηκε από τους τρεις κοινοτάρχες να απαντήσουν ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα στην άσκηση των αρμοδιοτήτων στο τομέα της ανάπτυξης και συγκεκριμένα εάν είναι η δυσχερής οικονομική κατάσταση ή ανεπάρκεια των κρατικών χορηγιών ή μη δυνατότητα έγκαιρης είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών ή αδυναμίες στην μηχανογράφηση , η γραφειοκρατία και τέλος η έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Το σημαντικό εδώ δεν είναι απλά τους ζητήθηκε να επιλέξουν αλλά και να αξιολογήσουν την σημαντικότητα του συγκεκριμένου προβλήματος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.2. Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

	Όχι σημαντικό	Αρκετά σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Δυσχερής οικονομική κατάσταση		70%	30%
Ανεπαρκείς κρατικές χορηγίες		30%	70%
Μη έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών		70%	30%
Αδυναμίες στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών	70%	30%	
Μεγάλη γραφειοκρατία και καθυστέρηση έκδοσης αδειών	33%	33%	33%
Ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου των επιχειρήσεων		70%	30%
Έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα σε αναπτυξιακά έργα ή προγράμματα	33%	33%	33%

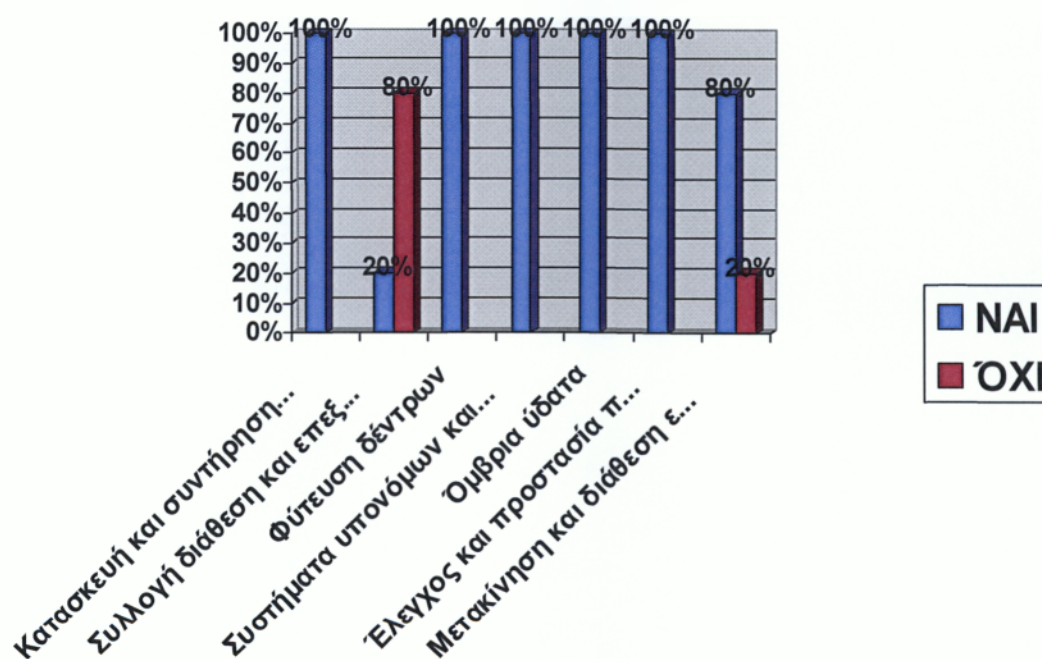
Πηγή: Ίδια επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα βλέπουμε πως και για τις τρεις κοινότητες το πιο σημαντικό πρόβλημα είναι οι ανεπαρκείς κρατικές χορηγίες, οι οποίες είναι πολύ σημαντικές για την ανάπτυξη της κάθε κοινότητας. Επίσης, αρκετά σημαντικά για την ανάπτυξη των κοινοτήτων, θεωρούνται τα περισσότερα από τα παραπάνω στοιχεία, εκτός από τις αδυναμίες της μηχανογράφησης των υπηρεσιών και την έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα καθώς για το πρώτο όπως είδαμε χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες ανεξάρτητα από το μικρό μέγεθος τους εκτός από την Επισκοπή που το έκρινε αρκετά σημαντικό. Για την δυσχερή οικονομική κατάσταση η Ερήμη θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικό πρόβλημα (30%), για τη μη έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών έκρινε το Κολότσι πολύ σημαντικό πρόβλημα. Επίσης για τις ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου των επιχειρήσεων πολύ σημαντικό πρόβλημα θεώρησε πως είναι η κοινότητα της Επισκοπής.

4.2.2. ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.3. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 1

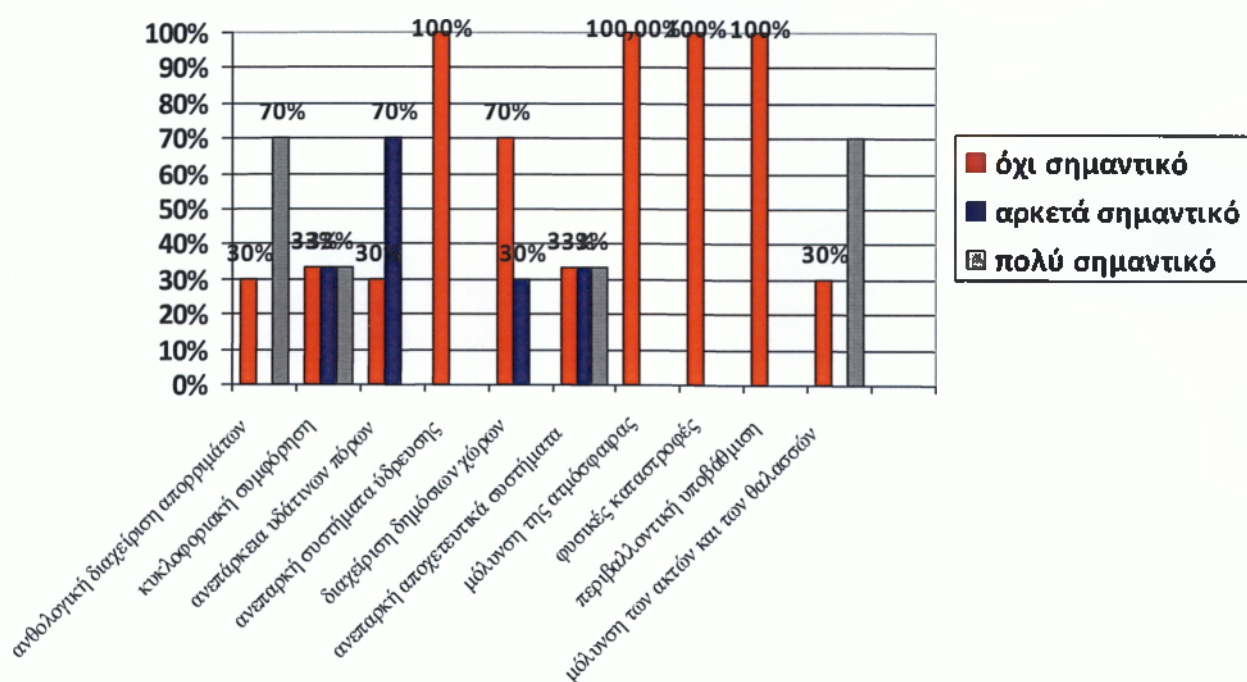

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Κατασκευή και συντήρηση συστημάτων αποχέτευσης υδάτων	100%	
Συλλογή διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	20%	80%
Φύτευση δέντρων	100%	
Συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων	100%	
Όμβρια ύδατα	100%	
Έλεγχος και προστασία περιβάλλοντος	100%	
Μετακίνηση και διάθεση εγκαταλελειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων	80%	20%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα η συλλογή διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων σε ένα μεγάλο ποσοστό δεν ανήκει στις αρμοδιότητες της κοινότητας, συγκεκριμένα στην Ερήμη και στο Κολόσσι, όπου αναγκάζονται να συνεργαστούν με ιδιώτη. Για τη μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων στο Κολόσσι δεν ανήκει αυτή η αρμοδιότητα. Για την κατασκευή και συντήρηση συστημάτων αποχέτευσης υδάτων, για τη φύτευση δέντρων, για τα συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων, για τα όμβρια ύδατα και τον έλεγχο και προστασία περιβάλλοντος συμφωνούν και οι τρεις κοινότητες πως είναι στις αρμοδιότητες τους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 1

	Όχι σημαντικό	Αρκετά σημαντικό	Πολύ σημαντικό
Ανορθολογική διαχείριση απορριμμάτων	30%		70%
Κυκλοφοριακή συμφόρηση	33%	33%	33%
Ανεπάρκεια υδάτινων πόρων	30%	70%	
Ανεπαρκή συστήματα ύδρευσης	100%		
Διαχείριση δημόσιων χώρων	70%	30%	
Ανεπαρκή αποχετευτικά συστήματα	33%	33%	33%
Μόλυνση της ατμόσφαιρας	100%		
Φυσικές καταστροφές	100%		
Περιβαλλοντική υποβάθμιση από τουριστικές δραστηριότητες	100%		
Μόλυνση των ακτών και των θαλασσών	30%		70%

Πηγή: Ίδια επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα βλέπουμε τα προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος στις περιοχές των κοινοτήτων. Εδώ παρατηρούμε πως πολύ σημαντικό πρόβλημα παρατηρείται στην ανθολογική διαχείριση απορριμμάτων από το Κολότσι και την Επισκοπή, επίσης η μόλυνση των ακτών και θαλασσών με το 70%, είναι πολύ σημαντικό πρόβλημα για την Ερήμη και την Επισκοπή. Τα ανεπαρκή συστήματα ύδρευσης, η μόλυνση της ατμόσφαιρας, οι φυσικές καταστροφές και η περιβαλλοντική υποβάθμιση από τουριστικές δραστηριότητες ,σύμφωνα με το 100% δεν αποτελούν προβλήματα στις υπό εξέταση κοινότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

**ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ ΣΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΤΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ, ΕΡΗΜΗ, ΚΟΛΟΣΣΙ**

5.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Οι αντιλήψεις των σύμβουλων των ΑΤΑ της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και οι απόψεις τους για την μεταρρύθμιση της Τ. Α στην Κύπρο στις τρεις επιλεγμένες μελέτες περιπτώσεων αναλύθηκε μέσω της διεξαγωγής δομημένων συνεντεύξεων, μέσω της απάντησης των ερωτωμένων σε μια σειρά ερωτήσεων που ο αριθμός και η σειρά τους έχουν καθοριστεί από πριν (ενός ερωτηματολογίου). Η δομημένη συνέντευξη ως τρόπος συμπλήρωσης ενός ερωτηματολογίου πλεονεκτεί καθώς δίδεται η δυνατότητα συγκέντρωσης μεγαλύτερου επίπεδου πληροφόρησης γιατί η παρουσία του συνεντευκτή επιτρέπει μια πιο πλήρη ενημέρωση και παροχή στήριξης στο ερωτώμενο στη αναζήτηση στοιχείων.³⁵

Το ερωτηματολόγιο που απευθύνθηκε στους κοινοτικούς συμβούλους προέκυψε εν μέρει από δύο άλλες αντίστοιχες έρευνες. Η πρώτη αφορούσε το ρόλο των Δημοτικών συμβούλων στο ελληνικό αυτοδιοικητικό σύστημα και διεξήχθη από το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης³⁶ και η δεύτερη από την έρευνα του Εθνικού Κέντρου Δημοσίας Διοίκησης για την μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας³⁷. Στην ουσία εξετάζονται σημαντικές πτυχές των ΑΤΑ στην Κύπρο μέσω των επιλεγμένων κοινοτήτων:

- ο ρόλος του κοινοτικού συμβούλου μέσω της προσωπικής τους αξιολόγηση των αντιλήψεων, των εκτιμήσεων και των εμπειριών τους σε ζητήματα που αφορούν τον ρόλο των θεσμικών οργάνων και τις οριζόντιες και κάθετες σχέσεις με τους δρώντες στην τοπική κοινωνία (τμήμα Δ του παρόντος ερωτηματολογίου), τα θέματα που αφορούν την πολιτική σταδιοδρομία, και τα προσωπικά χαρακτηριστικά αυτών (τμήμα Α του παρόντος ερωτηματολογίου) και τέλος το τμήμα (Β) επικεντρώνεται σε ερωτήματα σχετικά με τον ρόλο των δημοτικών συμβούλων. Ειδικότερα, αναζητούνται στοιχεία σχετικά με τη χρονική διάρκεια της προσωπικής εμπειρίας στο αξίωμα του συμβούλου, την πολιτική στήριξη στην εκλογική του υποψηφιότητα.
- αναζητούνται οι απόψεις των κοινοτικών συμβούλων για την μεταρρυθμιστική προσπάθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο και την αναγκαιότητα της.

Ειδικότερα, στο τμήμα Α οι κοινοτικοί σύμβουλοι ερωτήθηκαν για την ηλικία τους, για το φύλο τους, πόσα χρόνια κατοικούν στην κοινότητα τους, ποιο είναι το βασικό επίπεδο εκπαίδευσης που ολοκλήρωσαν, εάν έχουν συγγενείς με πολιτική σταδιοδρομία για να αναχθεί κάποια οικογενειοκρατία, σε ποια επαγγελματική κατηγορία ανήκαν και ανήκουν, πού γεννήθηκαν οι ίδιοι αλλά και η οικογένεια τους, σε ποια κοινωνική ομάδα ανήκουν, πόσα άτομα ζουν μαζί τους, εάν έχουν κάποια εξωτερική βοήθεια στο νοικοκυριό, εάν έχουν να φροντίσουν άτομα με ασθένειες.

Στο τμήμα Β τους έχει ερωτηθεί πόσα χρόνια έχουν διατελέσει κοινοτικοί σύμβουλοι και ποιος τους πρότεινε για τη συμμετοχή τους. Στη συνέχεια τους ζητήθηκε να αξιολογήσουν τη σχέση των με άλλους φορείς όπως ο έπαρχος ή κοινοτάρχης ή τα κεντρικά υπουργία και τέλος από ποιους παράγοντες επηρεάστηκε αρνητικά το έργο της κοινότητας τους. Στο τμήμα Ε, το οποίο είναι και το τελευταίο και έχει να κάνει με το μεταρρυθμιστικό προβληματισμό έχουν ερωτηθεί για το αν γνωρίζουν τη Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής

³⁵ Φυλιάς, Β. (2003), (β' έκδοση), Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και στις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg

³⁶ ΙΤΑ (2009), Μελέτη για τους Δημοτικούς Συμβούλους, Τελική Έκθεση, Ιούλιος 2009.

³⁷ ΕΚΔΔ (2009) Μελέτη για την αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. ΠΕ 2.

Δημοκρατίας εάν θεωρούν το μικρό μέγεθος των κοινοτήτων της Κύπρου περιοριστικό για την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων στη σύγχρονη εποχή, και τις άποψεις τους για την μεταφορά αρμοδιοτήτων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τέλος αν γνωρίζουν το τμήμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ΑΤΕΙ Καλαμάτας.

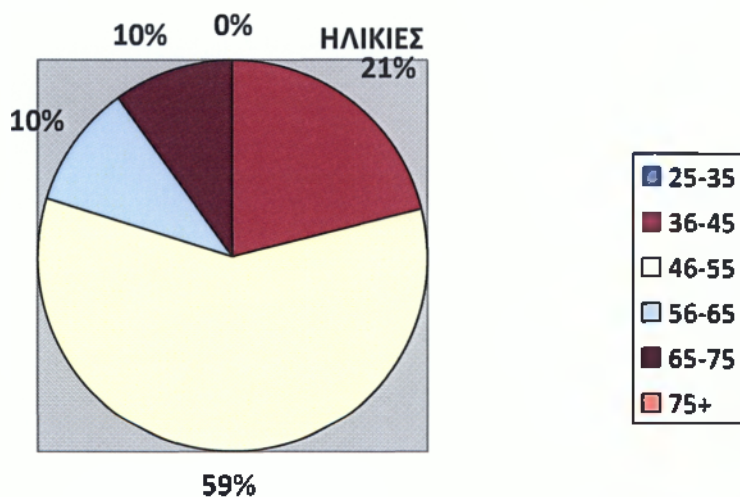
Η ερευνά μου διήρκεσε περίπου τρεις μήνες. Οι κοινοτικοί σύμβουλοι μαζί με τους κοινοτάρχες βγαίνουν 27 άτομα. Αντί για 27 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια έχω 19 συμπεριλαμβανομένων και των τριών κοινοταρχών, οι οποίοι, εκτός από τον κοινοτάρχη της Επισκοπής, οι άλλοι δύο με δικαιολογία κάποια ταξίδια στο εξωτερικό και στο φόρτο εργασίας, δυσκολεύτηκα σε μεγάλο βαθμό να τους συναντήσω και να τους πάρω συνέντευξη. Το ίδιο πρόβλημα αντιμετώπισα και με τους κοινοτικούς συμβούλους, εκτός της Επισκοπής, λόγω του ότι δεν ήμουν συγχωριανή τους και δεν με γνώριζαν.

Γενικά έχω απώλεια 8 ερωτηματολόγια, η οποία προέρχεται από τις κοινότητες της Ερήμης και του Κολοσσίου.

5.2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

5.2.1. ΠΡΟΦΙΛ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1. : Η ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

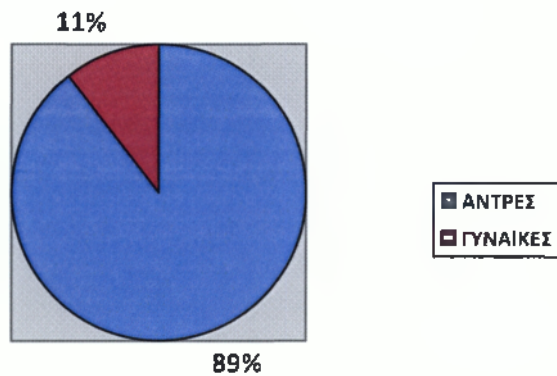

25-35	0
36-45	4
46-55	11
56-65	2
65-75	2
75+	0

Πηγή: Ίδια επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνουμε πώς το μεγαλύτερο ποσοστό των κοινοτικών συμβούλων με 59% ποσοστό είναι ανάμεσα στις τάξεις των 46-55 ετών. Μετά ακολουθεί η τάξη των 36-45 με 21% ποσοστό ,μετά με 10% ποσοστό ισοβαθμούν οι ηλικίες τάξεις των 56-65 και 65-75. Στις τάξεις 25-35 και άνω των 75 δεν υπάρχει κανένα ποσοστό.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.2. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

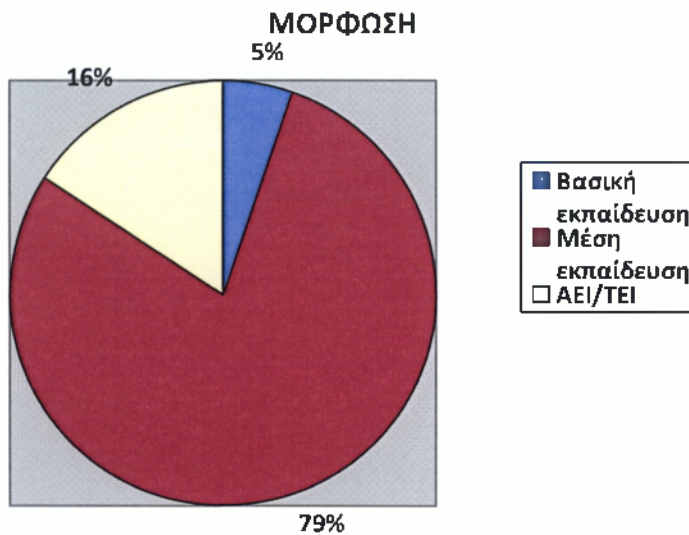

ΑΝΤΡΕΣ	17
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	2

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Εδώ βλέπουμε επίσης πως το μεγαλύτερο μέρος είναι άντρες. Μόνο στο Κολόσσι και στην Ερήμη υπάρχει μία γυναίκα μέλος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.3. : ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

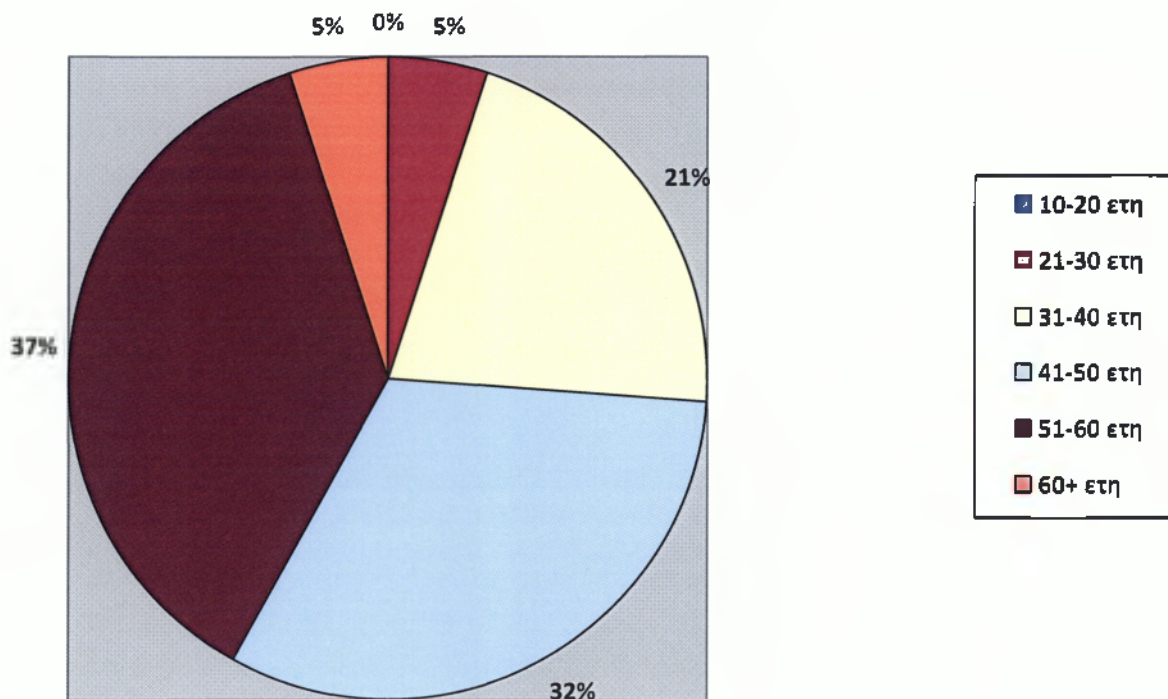
<i>ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</i>	1
<i>ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ΣΧΕΤΙΚΟ</i>	15
<i>ΑΕΙ/ΤΕΙ</i>	3

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Το μεγαλύτερο ποσοστό έχει ολοκληρώσει τη μέση εκπαίδευση ,ένα μικρότερο ποσοστό ΑΕΙ/ΤΕΙ και ένα πολύ μικρό ποσοστό τη βασική εκπαίδευση.

Δυστυχώς το επίπεδο των υπαλλήλων είναι αρκετά χαμηλό γιατί το 16% είναι των γραφείων και αυτές οι θέσεις απαιτούν πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ. Και στις τρεις κοινότητες υπάρχει από ένα άτομο με πτυχίο ΑΕΙ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.4. ΔΙΑΜΟΝΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

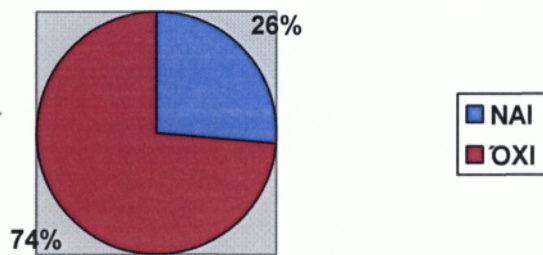
10-20	0
21-30	1
31-40	4
41-50	6
51-60	7
61+	1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα διαπιστώνουμε πως τα πιο πολλά μέλη ζουν στην κοινότητα τους από τη μέρα που γεννήθηκαν , ενώ ένα μικρό ποσοστό ήρθαν στις υπό εξέταση κοινότητες μας μετά από κάποια χρόνια.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.5. ΕΚΛΟΓΗ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΗ

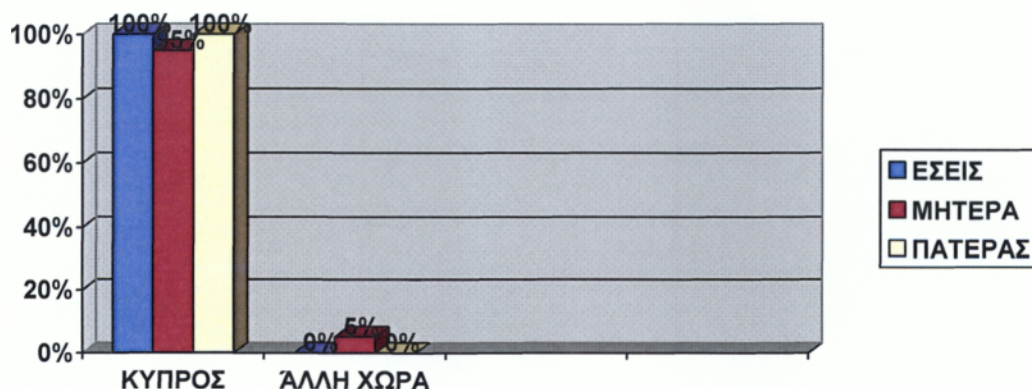

ΝΑΙ	5
ΌΧΙ	14

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Σε αυτή την ερώτηση διαπιστώνουμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό στις δύο τελευταίες γενεές δεν είχε κανένα στενό συγγενή εκλεγμένο σε πολιτική θέση, άρα δεν είναι οικογενειοκρατικό το σύστημα εκλογής των κοινοτικών συμβούλων.

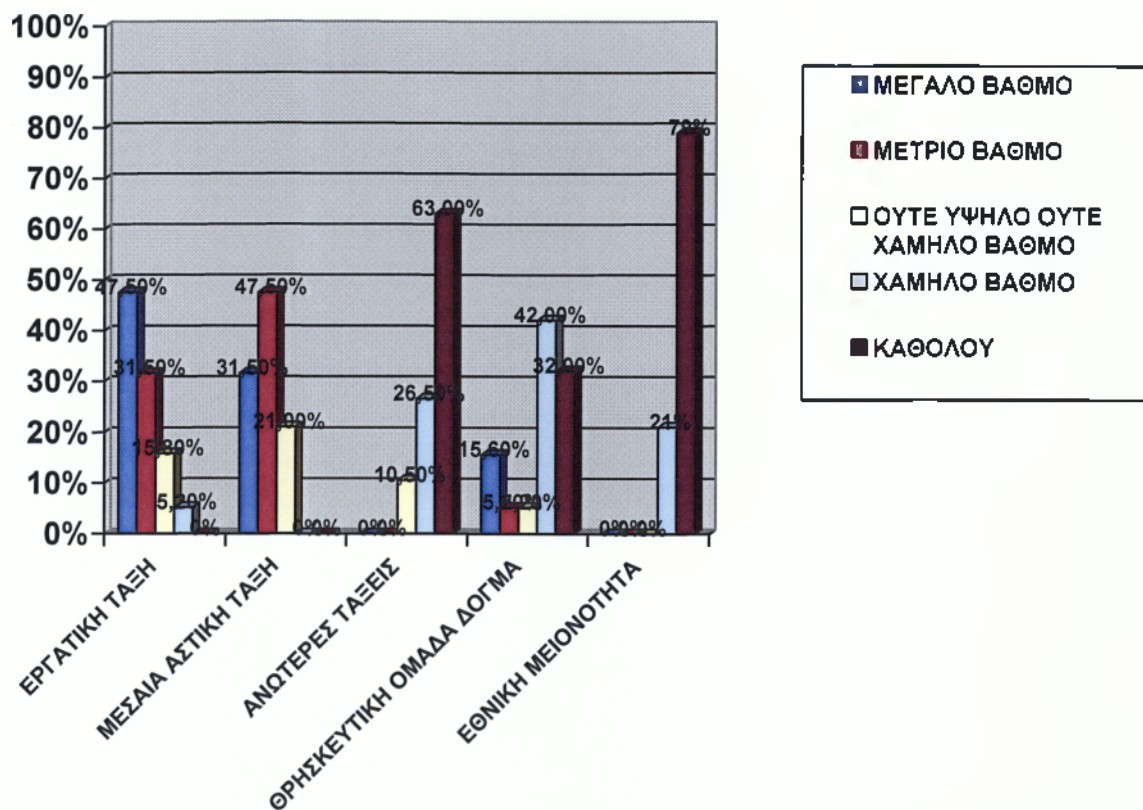
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.6 ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΕΩΝ ΤΟΥΣ

ΚΥΠΡΟΣ			ΆΛΛΗ ΧΩΡΑ		
ΕΣΕΙΣ	ΜΗΤΕΡΑ	ΠΑΤΕΡΑΣ	ΕΣΕΙΣ	ΜΗΤΕΡΑ	ΠΑΤΕΡΑΣ
19	18	19	0	1	0

Όλα τα κοινοτικά μέλη και οι γονείς τους είναι γεννημένοι στην Κύπρο εκτός από 1 μέλος του οποίου η μητέρα κατάγεται από την Ελλάδα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.7: ΒΑΘΜΟΣ ΠΟΥ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΤΙ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

	Σε πολύ βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Ούτε ούτε υψηλό ούτε χαμηλό βαθμό	Σε έναν χαμηλό βαθμό	Καθόλου
Εργατική τάξη	9	6	3	1	0
Μεσαία Αστική τάξη	6	9	4	0	0
Ανώτερες τάξεις	0	0	2	5	12
Μια θρησκευτική ομάδα/δόγμα	3	1	1	8	6
Μια εθνική μειονότητα	0	0	0	4	15

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Παρατηρούμε ότι το 47,5% αισθάνεται ότι ανήκει σε μεγάλο βαθμό στην Εργατική τάξη. Το 47,5% αισθάνεται ότι ανήκει σε μερικό βαθμό στην Μεσαία Αστική τάξη. Το 63% αισθάνεται ότι δεν ανήκει στις Ανώτερες τάξεις. Το 42% αισθάνεται ότι ανήκει σε χαμηλό βαθμό σε Θρησκευτική ομάδα/δόγμα. Και τέλος, το 79% % αισθάνεται ότι δεν ανήκει σε Εθνική μειονότητα.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ

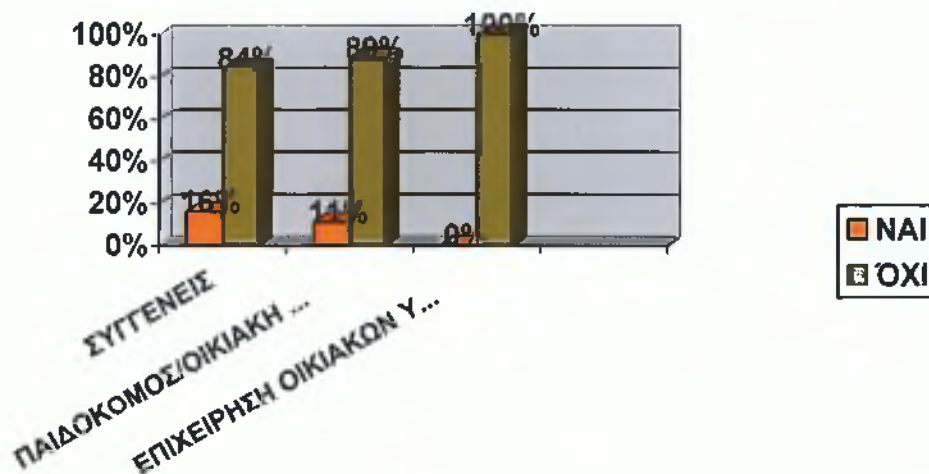
Πίνακας 5.8: Αριθμός μελών νοικοκυριού και ηλικίες αυτών

Άτομα μεγαλύτερα των 12 ετών						Άτομα μικρότερα των 12 ετών			
1 άτομα	2 άτομα	3 άτομα	4 άτομα	5 άτομα	6 άτομα	0 άτομα	1 άτομα	2 άτομα	3 άτομα
9	4	3	1	1	1	14	3	1	1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Από τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ζουν μαζί με 1 άτομο μεγαλύτερο των 12 ετών, ενώ αντίθετα η πλειοψηφία δεν ζει με άτομα μικρότερα των 12 ετών. Αυτό συσχετίζεται με την ηλικιακή κατανομή των ερωτωμένων που είναι άνω των 45 ετών και μάλλον είναι μόνο το ζευγάρι. Στις ηλικιακές ομάδες κάτω των 46 ετών είναι μόνο 4 μέλη και άρα είναι λογικό μάλλον αυτά τα μέλη να έχουν μικρά παιδιά στο νοικοκυριό τους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.9.: ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ 1

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Συγγενείς(π.χ. παππούς, γιαγιά)	3	16
Παιδοκόμος/οικιακή βοήθης ή σχετικό προσωπικό	2	17
Επιχείρηση οικιακών υπηρεσιών	0	19

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δεν έχουν κανένα είδους βοήθειας στο νοικοκυριό τους εκτός από τον/την σύζυγο ή σύντροφο τους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.10.: ΕΥΘΥΝΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΑΛΛΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΝΑΙ	ΟΧΙ
2	17

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δεν έχουν ευθύνες φροντίδας για άτομα λόγω ασθένειας, ηλικίας ή αναπηρίας, παρά μόνο την φροντίδα των παιδιών τους. Αυτό συνεπάγεται πως οι κοινοτικοί σύμβουλοι είναι σχετικά μεγάλης ηλικίας και δεν έχουν ευθύνες φροντίδας για άλλα άτομα, παρά μόνο δύο μελών.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

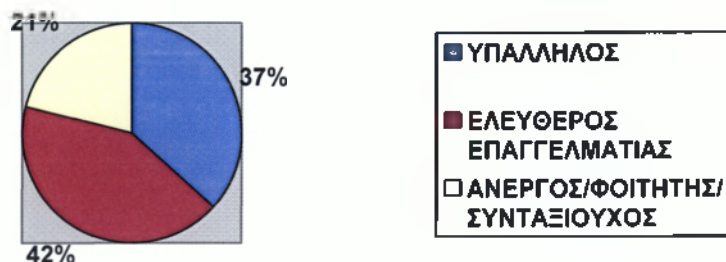
Πίνακας 5.11. : Επαγγελματική Κατηγορία Πριν και Μετά την εκλογή

	Πριν	Σήμερα
Επαγγελματίας Πολιτικός	0	0
Δημόσιος Υπάλληλος	1	1
Διευθυντής Εταιρίας	3	3
Καθηγητής/τρια	0	0
Ελεύθερο Επάγγελμα	2	1
Μηχανικός	2	3
Υπάλληλος Γραφείου	2	2
Καταστηματάρχης	2	1
Εργάτης	2	1
Αγρότης, Κτηνοτρόφος ή Ψαράς	2	2
Φοιτητής/τρια	0	0
Συνταξιούχος	0	2
Οικιακά	0	0
Ιδιωτικός Υπάλληλος	3	1
Άνεργος	0	2

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε την επαγγελματική κατηγορία των συμβούλων πριν την εκλογή τους ως κοινοτικοί σύμβουλοι και τη σημερινή τους επαγγελματική κατάσταση. Διαπιστώνουμε πως στους πιο πολλούς δεν άλλαξε η δουλειά τους μετά την εκλογή τους, παρά μόνο αυτοί που πήραν σύνταξη. Οι περισσότεροι είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Έχουν δική τους δουλειά και δουλεύουν μόνοι τους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.12.:ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Υπάλληλος	7
Ελεύθερος επαγγελματίας	8
Ανεργός/Φοιτητής/Συνταξιούχος	4

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Το μεγαλύτερο ποσοστό των μελών είναι ελεύθεροι επαγγελματίες.

5.13.Εάν είστε υπάλληλος – Ο εργοδότης σας είναι Δημόσιος φορέας ή ιδιωτική επιχείρηση;

Δημόσιος φορέας	2
Ιδιωτικός φορέας/Εθελοντικός οργανισμός	1
Απασχόληση και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο φορέα	5
Τίποτα δεν είμαι υπάλληλος	11

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

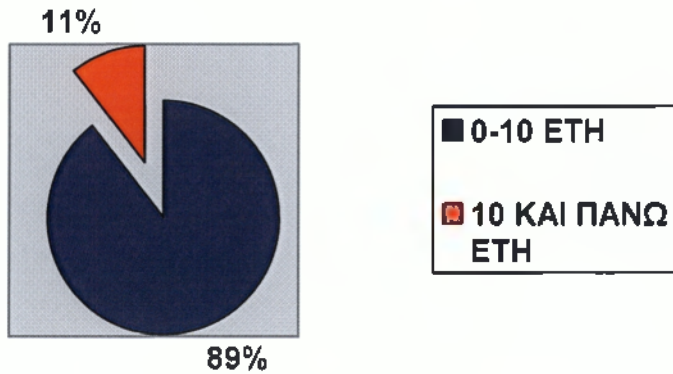
Το μεγαλύτερο ποσοστό των μελών δεν έχουν εργοδότη, γιατί είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Ένα σημαντικό ποσοστό απασχολούνται και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα.

5.2.2. ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΩΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

5.14. : ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΩΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

0-10 έτη	10 και πάνω έτη
17	2

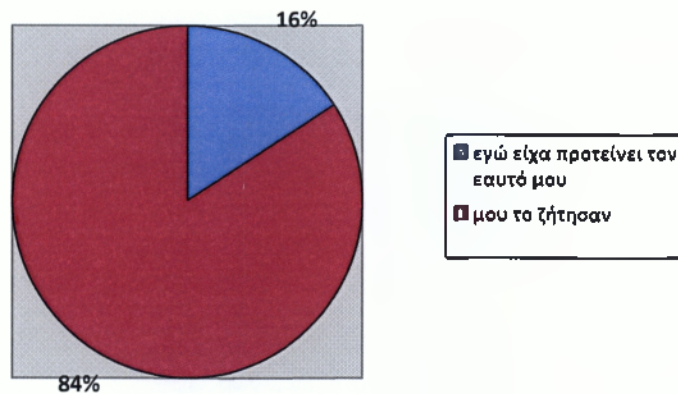
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.14.:ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΩΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ 1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Το μεγαλύτερο ποσοστό των Κοινοτικών Συμβούλων έχουν συμμετάσχει το πολύ έως 10 έτη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.15.ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ 1

Εγώ προσφέρθηκα και πρότεινα τον εαυτό μου	3
Μου το ζήτησαν	16

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στην παραπάνω ερώτηση διαπιστώνουμε ότι από τα περισσότερα μέλη ζητήθηκε να θέσει υποψηφιότητα για κοινοτικός σύμβουλος.

5.16. Βαθμός αρνητικής επηρεασμού για το έργο των κοινοτήτων από τους ακόλουθους παράγοντες κατά τη διάρκεια των τελευταίων έργων.

	Σε μεγάλο βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Λίγο	Καθόλου
Κρατική αδυναμία αποκέντρωσης	6	6	5	2
Οικονομική κρίση	7	11	1	0
Ασάφειες	2	7	8	2
Συγκρούσεις υπηρεσιακού μηχανισμού	7	4	3	5
Προβλήματα συνεργασίας με το Υπουργείο	6	7	4	1
Προβλήματα συνεργασίας με την επαρχία	4	6	7	2
Προβλήματα συνεργασίας με άλλες κοινότητες	3	6	6	5
Ασφυκτικοί έλεγχοι	6	5	6	2
Χαμηλή αποδοτικότητα	4	8	4	3
Ανεπαρκής αξιολόγηση προσωπικού	2	8	3	6
Αδυναμία εντοπισμού πληροφοριών	5	5	4	5
Ανεπαρκείς υποδομές	4	4	4	7
Δυσκολίες πρόσβασης στην Ευρωπαϊκή Ένωση	6	3	5	5
Πολιτικές παρεμβάσεις	8	3	3	5
Χαμηλός βαθμός οικονομικής αυτοτέλειας	8	8	2	2
Υψηλό κόστος υπηρεσιών από το δήμο	3	8	6	2
Ελλείψεις αρμοδιοτήτων της κοινότητας	6	6	4	3

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν στην παραπάνω ερώτηση, σε μεγάλο βαθμό επηρεάζεται αρνητικά το έργο της κοινότητας από τις πολιτικές παρεμβάσεις και τον χαμηλό βαθμό οικονομικής αυτοτέλειας. Σε μέτριο βαθμό οι πιο πολλοί υποστηρίζουν ότι φταίει η οικονομική κρίση, σε λίγο βαθμό οι ασάφειες ως προς τις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης, ενώ σε μηδενικό βαθμό οι περισσότεροι υποστηρίζουν ότι υπάρχουν ανεπαρκείς υποδομές πληροφορικής/μηχανοργάνωσης/τεκμηρίωσης.

5.17.Βαθμός ουσιαστικής επιρροής που έχουν οι ακόλουθοι παράγοντες ως προς τις δραστηριότητες των κοινοτήτων.

	Σημαντική Επιρροή	Μέτρια Επιρροή	Μικρή Επιρροή	Καθόλου Επιρροή
Ο κοινοτάρχης	16	3	0	0
Ο έπαρχος	12	5	1	1
Οι βοηθοί έπαρχου	6	8	3	2
Διοικητικά στελέχη της επαρχίας	5	5	6	3
Το Υπ. Εσωτερικών	16	2	1	0
Το Υπ. Συγκοινωνιών και Έργων	10	7	1	1
Το Υπ. Οικονομικών	12	5	2	0
Το Υπ. Γεωργίας	6	6	5	2
Επιμελητήρια, Εργατικά κέντρα, Επαγγελματικοί σύλλογοι	1	9	6	3
Ενώσεις πολιτών	0	3	5	11
Εκκλησία	1	6	8	4
Τοπικοί βουλευτές	3	8	7	1
Πολιτικά κόμματα	2	8	4	5
Ιδιωτικές επιχειρήσεις	2	7	7	3

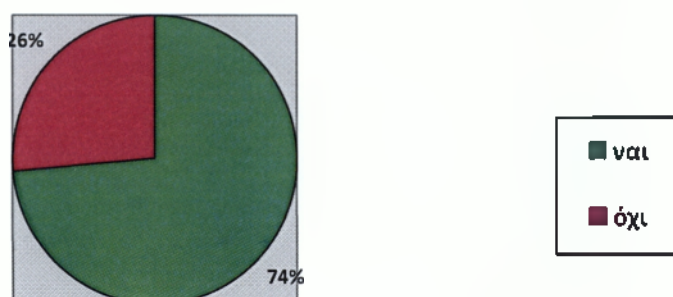
Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Σύμφωνα με το παραπάνω πίνακα σημαντική επιρροή, ως προς τις δραστηριότητες της κοινότητας, έχει ο Κοινοτάρχης, ο Έπαρχος, το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Μέτρια επιρροή έχουν οι βοηθοί έπαρχου, τα εργατικά κέντρα, οι Τοπικοί Βουλευτές και τα Πολιτικά Κόμματα. Μικρή επιρροή έχει η εκκλησία και Καθόλου επιρροή οι Ενώσεις Πολιτών.

5.2.3. ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Γνωρίζετε τη μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας που εκπονήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης της Ελλάδας με ανάθεση των Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας;

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.18. ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ Τ.Α. 1

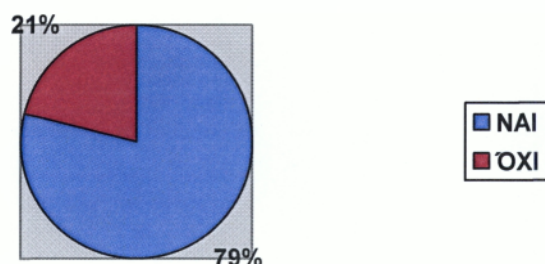
Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

ΝΑΙ	14
ΟΧΙ	5

Διαπιστώνουμε ότι οι περισσότεροι γνωρίζουν την μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.19. ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ 1

ΝΑΙ	15
ΟΧΙ	4

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Εδώ βλέπουμε πως το μικρό μέγεθος των κοινοτήτων της Ε.Ε. είναι περιοριστικό για τους περισσότερους συμβούλους.

5.20. Βαθμός συμφωνίας για τις ακόλουθες απόψεις.

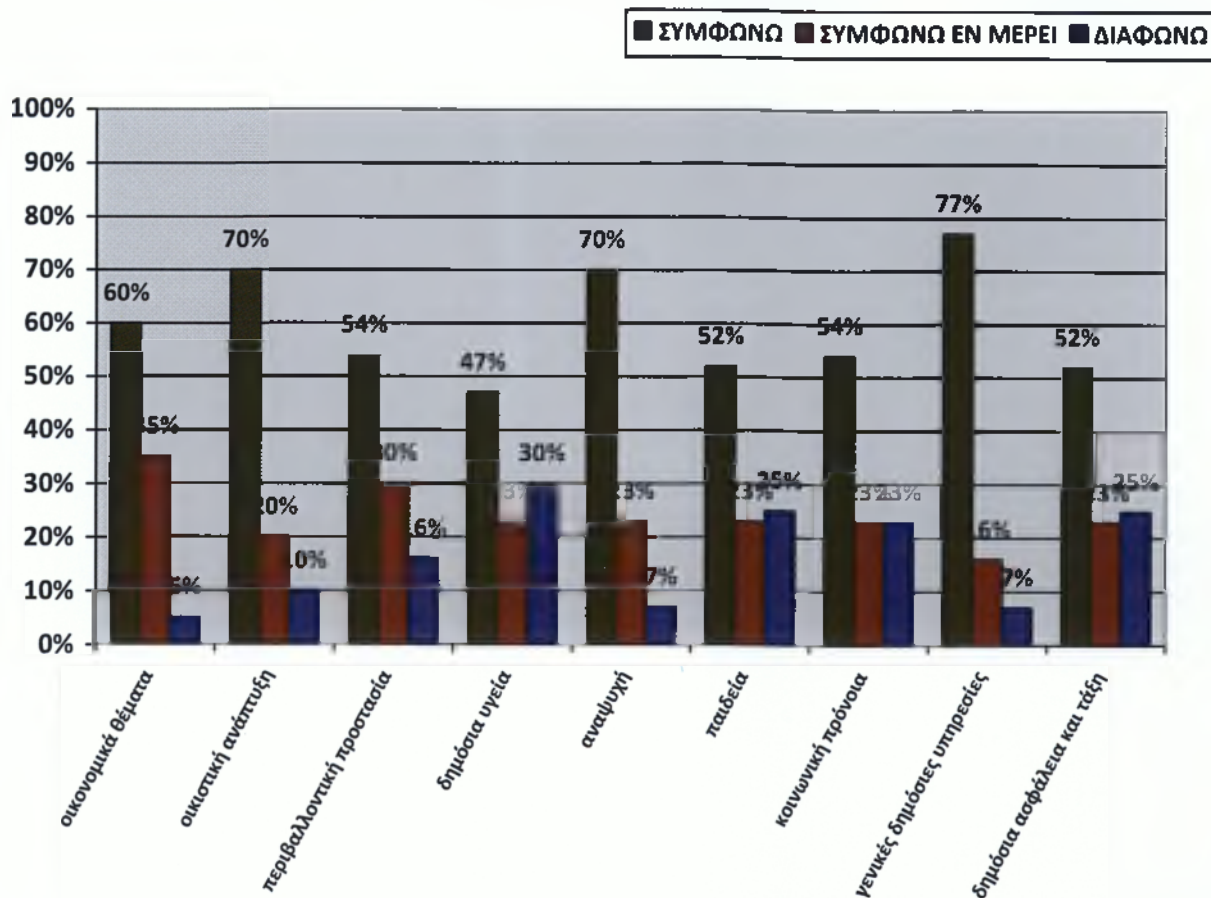
	Συμφωνώ	Συμφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ
Το σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο μπορεί να αλλάξει.	14	5	0
Οι συνενώσεις κοινοτήτων είναι απαραίτητες για την αναβάθμιση της αυτοδιοίκησης.	9	7	3
Η συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών των κοινοτήτων είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της ποιότητας και τη μείωση του κόστους.	14	3	2
Είναι σκόπιμη η μετατροπή των επαρχιών σε 20 βαθμό αυτοδιοίκησης.	8	8	3
Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να αποκτήσει ισχυρότερη φορολογική εξουσία.	6	11	2
Θα πρέπει να αυξηθούν οι χορηγίες του κράτους	14	3	2
Να μειωθούν οι έλεγχοι στην οικονομική διαχείριση των κοινοτήτων.	1	4	14
Τα τοπικά δημοψηφίσματα οδηγούν σε	17	1	1

υψηλότερη ποιότητα το δημόσιο διάλογο.			
Η δημοτική αποκέντρωση είναι απαραίτητη για τη λαϊκή συμμετοχή στις δημόσιες υπηρεσίες.	12	5	2
Οι συμπράξεις μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα είναι αποτελεσματικότερο μέσο επίλυσης προβλημάτων σε σύγκριση με τη δημόσια διοίκηση.	14	5	0
Η ιδιωτικοποίηση ορισμένων τοπικών υπηρεσιών φέρνει λίγα οφέλη.	2	8	9
Τα υπεύθυνα πολιτικά όργανα της αυτοδιοίκησης δε θα πρέπει να παίρνουν αποφάσεις χωρίς προηγούμενη διαπραγμάτευση.	13	3	3
Τα υπηρεσιακά στελέχη της αυτοδιοίκησης θα πρέπει να ακολουθούν τους στόχους που ορίζει η κοινότητα.	15	3	1
Η εξελεγμένη ηγεσία της κοινότητας θα πρέπει να ορίζει στόχους.	6	4	9
Η ανάγκη για αλλαγές και αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης προβάλλεται υπερβολικά.	6	8	5
Η ηγεσία των κοινοτήτων πρέπει να έχει η ίδια την ευθύνη για τις προσλήψεις του προσωπικού.	14	4	1
Η συνεχιζόμενη επιμόρφωση του προσωπικού των κοινοτήτων είναι απαραίτητη.	16	2	1
Στην εποχή μας η εφαρμογή συστήματος διοίκησης με στόχους δεικτών αποδοτικότητας και αξιολόγησης είναι απαραίτητη.	18	0	1

Πηγή: Ίδια επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Στο παραπάνω πίνακα βλέπουμε πως οι 18 από τους 19 κοινοτικούς συμβούλους συμφωνούν πως οι δείκτες αποδοτικότητας και αξιολόγησης είναι απαραίτητοι για την διοίκηση. Επίσης το μεγαλύτερο πλήθος συμφωνεί με την συνεχή επιμόρφωση του πληθυσμού και στα τοπικά δημοψηφίσματα. Επίσης οι σύμβουλοι συμφωνούν σε πολλές από τις πιο πάνω απόψεις αλλά εν μέρει, δηλαδή ισχυρίζονται πως θα πρέπει να γίνουν κάποιες αλλαγές. Το μεγαλύτερο μέρος των συμβούλων διαφωνεί στο να μειωθούν οι έλεγχοι στην οικονομική διαχείριση των κοινοτήτων. Για το σύστημα της Τ.Α που υπάρχει οι πιο πολλοί συμφωνούν ότι πρέπει να αλλάξει, επίσης ένα μεγάλο μέρος των συμβούλων συμφωνεί ότι πρέπει να αυξηθούν οι χορηγίες του κράτους.

Διάγραμμα 5.21. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ Τ.Α. 1

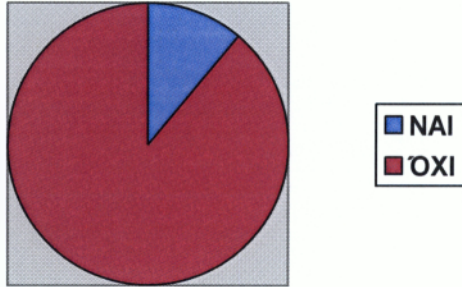
	ΣΥΜΦΩΝΩ	ΣΥΜΦΩΝΩ ΕΝ ΜΕΡΕΙ	ΔΙΑΦΩΝΩ
Οικονομικά θέματα(ανάπτυξη)	12	7	1
Οικιστική ανάπτυξη και κοινωφελή δίκτυα(πολεοδομία και οίκηση κ.α.)	14	4	2
Περιβαλλοντική προστασία	11	6	3
Δημόσια Υγεία	9	4	6
Αναψυχή, πολιτισμός	14	4	1
Παιδεία	10	4	5
Κοινωνική πρόνοια	11	4	4
Γενικές δημόσιες υπηρεσίες(αδειοδοτήσεις δραστηριοτήτων, μητρώα και διοικητική υποστήριξη)	15	3	1
Δημόσια τάξη και ασφάλεια(και πολιτική προστασία)	10	4	5

Πηγή: Ίδια επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Παρατηρούμε ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες συμφωνούν στο να μεταφερθούν σημαντικές αρμοδιότητες στις κοινότητές από τα υπερκείμενα επίπεδα διακυβέρνησης (Επαρχίες, Κεντρική Κυβέρνηση). Συμφωνούν στην οικιστική ανάπτυξη και κοινωφελή δίκτυα, στην περιβαλλοντική προστασία, στην αναψυχή και πολιτισμό, στην κοινωνική πρόνοια και στις γενικές δημόσιες υπηρεσίες.

5.22. ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΤΕΙ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.22.ΓΝΩΣΗ Τ.Α. ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 1

Πηγή: Ιδία επεξεργασία ερωτηματολογίων έρευνας

Οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν το τμήμα τοπικής αυτοδιοίκησης του ΑΤΕΙ Καλαμάτας και το τμήμα μας, λόγω του ότι βρίσκεται στην επαρχία και όχι σε μεγαλούπολη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα της έρευνάς μου ήταν πολλά. Μιλώντας με ανθρώπους που συμμετέχουν για χρόνια σε κοινοτικά συμβούλια, έχω αντιληφθεί ότι το επίπεδο αναβάθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης στις περιοχές που αναφέρεται η έρευνά μου, έχει αναβαθμιστεί κατά πολύ. Από τις διάφορες ερωτήσεις που τους είχα υποβάλει και από τις απαντήσεις τους, έχω εξάγει τα πλέον εποικοδομητικά συμπεράσματα.

Οι δραστηριότητες των κοινοτήτων, οι σύγχρονες απαιτήσεις, η πρόσληψη προσοντούχου προσωπικού, ο σύγχρονος εξοπλισμός, η συνεργασία και η καθοδήγηση του προσωπικού στη λήψη αποφάσεων συμβάλλουν στην όλη αναβάθμιση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Συγκεκριμένα:

✓ Η αποστολή του Κοινοτικού Συμβουλίου στην αναβάθμιση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κύπρο έχει να παίξει σημαντικό και ουσιαστικό ρόλο καθότι δίδεται η ευκαιρία στον Κοινοτικό Σύμβουλο να καθορίσει τη σωστή πολιτική για την περιοχή του και τα προβλήματά της.

✓ Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Κύπρο με τη ψήφιση του νέου περί Κοινοτήτων, έχει βρει τη σωστή ταυτότητά της και οι κατάλληλα στελεχωμένες κοινότητες προσπαθούν να υλοποιούν τόσο τον Κυβερνητικό, όσο και τον τοπικό προγραμματισμό για την αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών προς το δημότη.

✓ Ο θεσμός των Υποεπιτροπών στα Κοινοτικά Συμβούλια επιδρά θετικά στην όλη λειτουργία και προσφορά των κοινοτήτων, καθότι δίδεται η ευκαιρία για συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και τον καθορισμό πολιτικής για συγκεκριμένα θέματα από τα μέλη των υποεπιτροπών.

✓ Η αποτελεσματικότητα της κοινοτικής μηχανής έχει αρχίσει να βελτιώνεται. Υπάρχει θέληση για συνεχή επιμόρφωση. Πρέπει όμως να γίνουν και άλλα βήματα.

✓ Τα συμπεράσματά μου μέσα απ' τα ερωτηματολόγια είναι ότι και στις τρεις κοινότητες το προσωπικό υπαλλήλων (γραφείς), στερούνται σε μόρφωση και χρειάζονται σε πολύ τακτικά διαστήματα ειδικά προγράμματα της ακαδημίας Δ.Δ στη Λευκωσία σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια. Επίσης, ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες επιμόρφωσης χρειάζονται και οι αιρετοί, καθώς οι περισσότεροι είναι χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου. Οι προϊστάμενοι των κοινοτικών συμβουλίων είναι μόνο άντρες. Στο κοινοτικό συμβούλιο Επισκοπής, οι γραφείς είναι τέσσερις και συμπεριλαμβάνεται και η αναπληρώτρια του γραμματέα ενώ στις άλλες κοινότητες δεν υπάρχει αναπληρώτρια γραμματέα, και οι γραφείς είναι μόνο δύο. Σε αυτό τον τομέα υπερισχύει η Επισκοπή.

Στον αναπτυξιακό τομέα, η Επισκοπή έχει μέτρια βιομηχανία, το Κολόσσι ελάχιστη και η Ερήμη καθόλου. Η κτηνοτροφία στην Επισκοπή είναι ανεπτυγμένη, στο Κολόσσι μέτρια και στην Ερήμη

δεν υπάρχει καθόλου. Στην Επισκοπή η γεωργία είναι μέτρια, στο Κολότσι είναι ανεπτυγμένη και στη Ερήμη μέτρια.

Σε γενικές γραμμές η Επισκοπή είναι η πιο ανεπτυγμένη, το Κολότσι είναι σε ένα μέτριο βαθμό και η Ερήμη σε ένα χαμηλό βαθμό στον αναπτυξιακό τομέα.

Στον πολιτιστικό τομέα, η Επισκοπή έχει σύνδεσμο αποδήμων και φίλων ενώ οι άλλες δύο κοινότητες δεν έχουν. Και στις τρεις κοινότητες υπάρχουν σύλλογοι, αλλά στην Επισκοπή είναι σε μεγαλύτερο αριθμό.

Σε γενικές γραμμές η Επισκοπή είναι πιο ανεπτυγμένη ως κοινότητα από τις δύο άλλες κοινότητες. Στο μόνο που υπερσχύουν οι άλλες δύο κοινότητες, είναι στην δημόσια διοίκηση, στην εφαρμογή στόχων και αποτελεσματικών δεικτών και επίσης στο Κολότσι και στην Ερήμη, χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο.

Αυτά είναι πολύ σημαντικά στοιχεία για τη λειτουργία της κοινότητας τα οποία στοιχεία δεν υπάρχουν στη Επισκοπή και πρέπει σύντομα να ενταχθούν στην κοινότητα.

Επίσης ανάμεσα στους Κοινοτικούς Συμβούλους βρίσκονται δύο γυναίκες, οι οποίες προέρχονται από την Ερήμη και το Κολότσι. Όλοι οι προϊστάμενοι είναι άντρες και στις τρεις κοινότητες, πράγμα που κάποτε πρέπει να αλλάξει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 1960

Άρθρα 146, 173, 178 και 188

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΝΟΜΟΣ 54(1) ΤΟΥ 1999, Περί Κοινοτήτων

Πρακτικά συνεδριάσεων Κοινοτικού Συμβουλίου Επισκοπής, 2011

ΕΚΔΔ (2009), Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. ΠΕ 1

ΕΚΔΔ (2009), Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. ΠΕ 2

ΕΚΔΔ (2010), Επιτελική Σύνοψη Μελέτης για την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Επισκοπή του Κουρίου, 2009

Σημειώσεις μαθήματος ανθρωπογεωγραφίας για το τμήμα τοπικής αυτοδιοίκησης, από τους διδάσκοντες κ.Μαραβά και Αλεξόπουλο, σελ 49

Στατιστική Αρχή της Κύπρου (2004), Στοιχεία Απογραφής, Census of population 2001 σε επίπεδο Δήμων/Κοινοτήτων

Φιλιάς, Β. (2003), (β' έκδοση), Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και στις Τεχνικές των Κοινωνικών

ΙΤΑ (2009), Μελέτη για τους Δημοτικούς Συμβούλους, Τελική Έκθεση, Ιούλιος 2009.

Πηγές από το διαδίκτυο

1. Κυβερνητική Πύλη Διαδικτύου της Κύπρου <http://www.cyprus.gov.cy/>, στοιχεία για τη δομή της Δημόσιας διοίκησης και αποκέντρωσης στην Κύπρο

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας, 2011

http://www.erimi.org/greek/koinotiko_symvoulia_gr.shtml

<http://www.kolossi.org/>

Συμεντεύξεις

Από τους κοινοτικούς συμβούλους και τους κοινοτάρχεις των κοινοτήτων της Ερήμης, Κολοσσίου και Επισκοπής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1^ο: Ο περί του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης
(Κυρωτικός) Νόμος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^ο: Ερωτηματολόγιο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1^ο

Αριθμός 27 του 1988

ΝΟΜΟΣ ΚΥΡΩΝ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΑΡΤΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Κυρωτικός) Νόμος του 1988.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο—

Ερμηνεία.

«Χάρτης» σημαίνει τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που έγινε στο Στρασβούργο στις 15 Οκτωβρίου 1985, του οποίου το κείμενο εκ του αγγλικού πρωτοτύπου εκτίθεται στο Μέρος I του Πίνακα και σε ελληνική μετάφραση στο Μέρος II του Πίνακα:

Πίνακας
Μέρος I
Μέρος II

Νοείται ότι σε περίπτωση αντίφασης μεταξύ των δυο αυτών κειμένων θα υπερισχύει το κείμενο εκ του αγγλικού πρωτοτύπου.

3.—(1) Επιφυλασσομένων των εξαιρέσεων των προβλεπομένων στο εδάφιο (2) του άρθρου αυτού, κυρώνεται ο Χάρτης ο οποίος υπογράφηκε στις 8 Οκτωβρίου 1986 εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας δυνάμει των Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 27.438 της 31ης Ιουλίου και 1ης Αυγούστου 1986 και 27.488 της 3ης Σεπτεμβρίου 1986.

Κύρωση του
Χάρτη.

(2) Εξαιρούνται της νομοθετικής κύρωσης οι διατάξεις του Χάρτη που περιέχονται στο Άρθρο 5 και στην παράγραφο 2 του Άρθρου 7 αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ

(Άρθρον 2)

ΜΕΡΟΣ I

EUROPEAN CHARTER OF LOCAL SELF-GOVERNMENT

PREAMBLE

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage;

Considering that one of the methods by which this aim is to be achieved is through agreements in the administrative field;

Considering that the local authorities are one of the main foundations of any democratic régime;

Considering that the right of citizens to participate in the conduct of public affairs is one of the democratic principles that are shared by all member States of the Council of Europe;

Convinced that it is at local level that this right can be most directly exercised;

Convinced that the existence of local authorities with real responsibilities can provide an administration which is both effective and close to the citizen;

Aware that the safeguarding and reinforcement of local self-government in the different European countries is an important contribution to the construction of a Europe based on the principles of democracy and the decentralisation of power; ..

Asserting that this entails the existence of local authorities endowed with democratically constituted decision-making bodies and possessing a wide degree of autonomy with regard to their responsibilities, the ways and means by which those responsibilities are exercised and the resources required for their fulfilment,

Have agreed as follows:

Article 1

The Parties undertake to consider themselves bound by the following articles in the manner and to the extent prescribed in Article 12 of this Charter.

PART I

Article 2

Constitutional and legal foundation for local self-government

The principle of local self-government shall be recognised in domestic legislation, and where practicable in the constitution.

Article 3

Concept of local self-government

1. Local self-government denotes the right and the ability of local authorities, within the limits of the law, to regulate and manage a substantial share of public affairs under their own responsibility and in the interests of the local population.

2. This right shall be exercised by councils or assemblies composed of members freely elected by secret ballot on the basis of direct, equal, universal suffrage, and which may possess executive organs responsible to them. This provision shall in no way affect recourse to assemblies of citizens, referendums or any other form of direct citizen participation where it is permitted by statute.

Article 4

Scope of local self-government

1. The basic powers and responsibilities of local authorities shall be prescribed by the constitution or by statute. However, this provision shall not prevent the attribution to local authorities of powers and responsibilities for specific purposes in accordance with the law.

2. Local authorities shall, within the limits of the law, have full discretion to exercise their initiative with regard to any matter which is not excluded from their competence nor assigned to any other authority.

3. Public responsibilities shall generally be exercised, in preference, by those authorities which are closest to the citizen. Allocation of responsibility to another authority should weigh up the extent and nature of the task and requirements of efficiency and economy.

4. Powers given to local authorities shall normally be full and exclusive. They may not be undermined or limited by another, central or regional, authority except as provided for by the law.

5. Where powers are delegated to them by a central or regional authority, local authorities shall, insofar as possible, be allowed discretion in adapting their exercise to local conditions.

6. Local authorities shall be consulted, insofar as possible, in due time and in an appropriate way in the planning and decision-making processes for all matters which concern them directly.

Article 5

Protection of local authority boundaries

Changes in local authority boundaries shall not be made without prior consultation of the local communities concerned, possibly by means of a referendum where this is permitted by statute.

Article 6

Appropriate administrative structures and resources for the tasks of local authorities

1. Without prejudice to more general statutory provisions, local authorities shall be able to determine their own internal administrative structures in order to adapt them to local needs and ensure effective management.

2. The conditions of service of local government employees shall be such as to permit the recruitment of high-quality staff on the basis of merit and competence; to this end adequate training opportunities, remuneration and career prospects shall be provided.

Article 7

Conditions under which responsibilities at local level are exercised

1. The conditions of office of local elected representatives shall provide for free exercise of their functions.

2. They shall allow for appropriate financial compensation for expenses incurred in the exercise of the office in question as well as, where appropriate, compensation for loss of earnings or remuneration for work done and corresponding social welfare protection.

3. Any functions and activities which are deemed incompatible with the holding of local elective office shall be determined by statute or fundamental legal principles.

Article 8

Administrative supervision of local authorities' activities

1. Any administrative supervision of local authorities may only be exercised according to such procedures and in such cases as are provided for by the constitution or by statute.

2. Any administrative supervision of the activities of the local authorities shall normally aim only at ensuring compliance with the law and with constitutional principles. Administrative supervision may however be exercised with regard to expediency by higher-level authorities in respect of tasks the execution of which is delegated to local authorities.

3. Administrative supervision of local authorities shall be exercised in such a way as to ensure that the intervention of the controlling authority is kept in proportion to the importance of the interests which it is intended to protect.

Article 9

Financial resources of local authorities

1. Local authorities shall be entitled, within national economic policy, to adequate financial resources of their own, of which they may dispose freely within the framework of their powers.

2. Local authorities' financial resources shall be commensurate with the responsibilities provided for by the constitution and the law.

3. Part at least of the financial resources of local authorities shall derive from local taxes and charges of which, within the limits of statute, they have the power to determine the rate.

4. The financial systems on which resources available to local authorities are based shall be of a sufficiently diversified and buoyant nature to enable them to keep pace as far as practically possible with the real evolution of the cost of carrying out their tasks.

5. The protection of financially weaker local authorities calls for the institution of financial equalisation procedures or equivalent measures which are designed to correct the effects of the unequal distribution of potential sources of finance and of the financial burden they must support. Such procedures or measures shall not diminish the discretion local authorities may exercise within their own sphere of responsibility.

6. Local authorities shall be consulted, in an appropriate manner, on the way in which redistributed resources are to be allocated to them.

7. As far as possible, grants to local authorities shall not be earmarked for the financing of specific projects. The provision of grants shall not remove the basic freedom of local authorities to exercise policy discretion within their own jurisdiction.

8. For the purpose of borrowing for capital investment, local authorities shall have access to the national capital market within the limits of the law.

Article 10

Local authorities' right to associate

1. Local authorities shall be entitled, in exercising their powers, to co-operate and, within the framework of the law, to form consortia with other local authorities in order to carry out tasks of common interest.

2. The entitlement of local authorities to belong to an association for the protection and promotion of their common interests and to belong to an international association of local authorities shall be recognised in each State.

3. Local authorities shall be entitled, under such conditions as may be provided for by the law, to co-operate with their counterparts in other States.

Article 11

Legal protection of local self-government

Local authorities shall have the right of recourse to a judicial remedy in order to secure free exercise of their powers and respect for such principles of local self-government as are enshrined in the constitution or domestic legislation.

PART II

Miscellaneous provisions

Article 12

Undertakings

1. Each Party undertakes to consider itself bound by at least twenty paragraphs of Part I of the Charter, at least ten of which shall be selected from among the following paragraphs:

- Article 2,
- Article 3, paragraphs 1 and 2,
- Article 4, paragraphs 1, 2 and 4,
- Article 5,
- Article 7, paragraph 1,
- Article 8, paragraph 2,
- Article 9, paragraphs 1, 2 and 3,
- Article 10, paragraph 1,
- Article 11.

2. Each Contracting State, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, shall notify the Secretary General of the Council of Europe of the paragraphs selected in accordance with the provisions of paragraph 1 of this Article.

3. Any Party may, at any later time, notify to the Secretary General that it considers itself bound by any paragraphs of this Charter which it has not already accepted under the terms of paragraph 1 of this Article. Such undertakings subsequently given shall be deemed to be an integral part of the ratification, acceptance or approval of the Party so notifying, and shall have the same effect as from the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the receipt of the notification by the Secretary General.

Article 13

Authorities to which the Charter applies

The principles of local self-government contained in the present Charter apply to all the categories of local authorities existing within the territory of the Party. However, each party may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the categories of local or regional authorities to which it intends to confine the scope of the Charter or which it intends to exclude from its scope. It may also include further categories of local or regional authorities within the scope of the Charter by subsequent notification to the Secretary General of the Council of Europe.

Article 14

Provision of information

Each Party shall forward to the Secretary General of the Council of Europe all relevant information concerning legislative provisions and other measures taken by it for the purposes of complying with the terms of this Charter.

PART III

Article 15

Signature, ratification and entry into force

1. This Charter shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. This Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Charter in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

3. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 16

Territorial clause

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Charter shall apply.

2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Charter to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Charter shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 17 Denunciation

1. Any Party may denounce this Charter at any time after the expiration of a period of five years from the date on which the Charter entered into force for it. Six months' notice shall be given to the Secretary General of the Council of Europe. Such denunciation shall not affect the validity of the Charter in respect of the other Parties provided that at all times there are not less than four such Parties.

2. Any party may, in accordance with the provisions set out in the preceding paragraph, denounce any paragraph of Part I of the Charter accepted by it provided that the Party remains bound by the number and type of paragraphs stipulated in Article 12, paragraph 1. Any Party which, upon denouncing a paragraph, no longer meets the requirements of Article 12, paragraph 1, shall be considered as also having denounced the Charter itself.

Article 18 Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Charter in accordance with Article 15;
- d. any notification received in application of the provisions of Article 12, paragraphs 2 and 3;
- e. any notification received in application of the provisions of Article 13;
- f. any other act, notification or communication relating to this Charter.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Charter.

Done at Strasbourg, this 15th day of October 1985, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

En foi de quoi les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Charte.

Fait à Strasbourg, le 15 octobre 1985, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.

For the Government
of the Republic of Austria:

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche:

Hans G. KNITEL

For the Government
of the Kingdom of Belgium:

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique:

Jan R. VANDEN BLOOCK

For the Government
of the Republic of Cyprus:

Pour le Gouvernement
de la République de Chypre:

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα οποία υπογράφουν τον παρόντα χάρτη,

Θεωρώντας ότι σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του για το σκοπό περιφρούρησης και υλοποίησης των ιδανικών και των αρχών που αποτελούν κοινή κληρονομιά τους·

Κρίνοντας ότι μια από τις μεθόδους με τις οποίες ο σκοπός αυτός πρόκειται να επιτευχθεί είναι μέσω συμφωνιών στο διοικητικό τομέα·

Θεωρώντας ότι οι τοπικές αρχές αποτελούν ένα από τα κύρια θεμέλια οποιουδήποτε δημοκρατικού καθεστώτος·

Θεωρώντας ότι το δικαίωμα των πολιτών να συμμετέχουν στη διαχείριση των δημόσιων υποθέσεων είναι μια από τις δημοκρατικές αρχές την οποία συμμερίζονται όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης·

Έχοντας την πεποίθηση ότι είναι σε τοπικό επίπεδο που το δικαίωμα αυτό μπορεί κάλλιστα να ασκηθεί απ' ευθείας·

Έχοντας την πεποίθηση ότι η ύπαρξη τοπικών αρχών με πραγματικές ευθύνες μπορεί να προσφέρει μια διοίκηση που να είναι και αποτελεσματική και κοντά στον πολίτη·

Γνωρίζοντας ότι η περιφρούρηση και ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης στις διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες αποτελεί σημαντική συμβολή στη δημιουργία μιας Ευρώπης βασισμένης στις αρχές της δημοκρατίας και της αποκέντρωσης της εξουσίας·

Υποστηρίζοντας ότι αυτό συνεπάγεται την ύπαρξη τοπικών αρχών προικισμένων με δημοκρατικά συνεστημένα όργανα λήψης αποφάσεων και με ευρεία αυτονομία αναφορικά με τις ευθύνες τους, τους τρόπους και τα μέσα με τα οποία ασκούνται οι ευθύνες αυτές και τους πόρους που απαιτούνται για την εκπλήρωσή τους,

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Τα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να θεωρούν τους εαυτούς τους δεσμευμένους από τα ακόλουθα άρθρα με τον τρόπο και στην έκταση που προβλέπεται στο άρθρο 12 του χάρτη αυτού.

ΜΕΡΟΣ Ι

Άρθρο 2

Συνταγματική και νομική βάση της τοπικής αυτοδιοίκησης

Η αρχή της τοπικής αυτοδιοίκησης θέλει αναγνωρίζεται από την εσωτερική νομοθεσία, καθώς επίσης, όπου είναι δυνατόν, από το Σύνταγμα.

Άρθρο 3

Έννοια τοπικής αυτοδιοίκησης

1. Τοπική αυτοδιοίκηση σημαίνει το δικαίωμα και την ικανότητα των τοπικών αρχών, μέσα στα πλαίσια του νόμου, να ρυθμίζουν και διαχειρίζονται σημαντικό μερίδιο των δημόσιων υποθέσεων με ιδίαν ευθύνη και για το συμφέρον του τοπικού πληθυσμού.

2. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από συμβούλια ή συνελεύσεις που συγκροτούνται από μέλη ελευθέρως εκλεγόμενα με μυστική ψηφοφορία με βάση την άμεση, ίση και καθολική ψήφο, και που μπορούν να έχουν εκτελεστικά όργανα υπόλογα σ' αυτά. Η διάταξη αυτή με κανένα τρόπο δεν επηρεάζει την προσφυγή στις συνελεύσεις πολιτών, στα δημοψηφίσματα ή σ' οποιαδήποτε άλλη μορφή απ' ευθείας συμμετοχή πολιτών όταν τούτο επιτρέπεται υπό του νόμου.

Άρθρο 4

Σκοπός τοπικής αυτοδιοίκησης

1. Οι βασικές εξουσίες και ευθύνες των τοπικών αρχών πρέπει να καθορίζονται από το Σύνταγμα ή το νόμο. Όμως η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την παροχή σε τοπικές αρχές εξουσιών και ευθυνών για ειδικούς σκοπούς σύμφωνα με το νόμο.

2. Οι τοπικές αρχές πρέπει, μέσα στα πλαίσια του νόμου, να έχουν πλήρη διακριτική ευχέρεια στην ανάληψη πρωτοβουλίας αναφορικά με οποιοδήποτε θέμα που δεν εξαιρείται της αρμοδιότητάς τους και που δεν ανατίθεται σ' οποιαδήποτε άλλη αρχή.

3. Οι δημόσιες ευθύνες πρέπει γενικά να ασκούνται, κατά προτίμηση, από τις αρχές που είναι πιο κοντά στον πολίτη. Για την ανάθεση ευθύνης σε άλλη αρχή πρέπει να σταθμίζεται η έκταση και η φύση του καθήκοντος και οι απαιτήσεις για αποδοτικότητα και οικονομία.

4. Οι παραχωρούμενες σε τοπικές αρχές εξουσίες πρέπει κανονικά να είναι πλήρεις και αποκλειστικές. Δεν μπορούν να υποσκάπτονται ή περιορίζονται από άλλη, κεντρική ή περιφερειακή αρχή, εκτός όπως προβλέπεται από το νόμο.

5. Οσάκις στις τοπικές αρχές παραχωρούνται εξουσίες από κάποια κεντρική ή περιφερειακή αρχή, στις τοπικές αρχές πρέπει, εφόσον είναι δυνατόν, να αφήνεται διακριτική ευχέρεια για την προσαρμογή της άσκησης τους στις τοπικές συνθήκες.

6. Η γνώμη των τοπικών αρχών πρέπει να ζητείται και να δίδεται, εφόσον είναι δυνατόν, εγκαίρως και με κατάλληλο τρόπο στο στάδιο προγραμματισμού και λήψης απόφασης για όλα τα θέματα που τις αφορούν άμεσα.

Άρθρο 5

Προστασία εδαφικών ορίων τοπικών αρχών

Αλλαγές των εδαφικών ορίων τοπικής αρχής δεν πρέπει να γίνονται χωρίς να ζητηθεί και ληφθεί προηγουμένως η γνώμη των ενδιαφερομένων τοπικών κοινοτήτων, πιθανώς με δημοψήφισμα όπου τούτο επιτρέπεται από το νόμο.

Άρθρο 6

Κατάλληλες διοικητικές δομές και πόροι για την εκπλήρωση της αποστολής τοπικών αρχών

1. Χωρίς επηρεασμό των γενικότερων νομοθετικών διατάξεων, οι τοπικές αρχές πρέπει να είναι ικανές να αποφασίζουν τις δικές τους εσωτερικές διοικητικές δομές με σκοπό να τις προσαρμόζουν με τις τοπικές ανάγκες και να διασφαλίζουν αποτελεσματική διαχείριση.

2. Οι όροι υπηρεσίας των υπαλλήλων της τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να είναι τέτοιοι ώστε να επιτρέπουν την πρόσληψη υψηλής στάθμης προσωπικού με βάση την αξία και την ικανότητα για το σκοπό αυτό πρέπει να παρέχονται επαρκείς εκπαιδευτικές ευκαιρίες, επαρκής αμοιβή και προοπτική σταδιοδρομίας.

Άρθρο 7

Όροι άσκησης ευθυνών σε τοπικό επίπεδο

1. Οι όροι του λειτουργήματος των εκλεγόμενων τοπικών αντιπροσώπων πρέπει να διαλαμβάνουν την ελεύθερη άσκηση των καθηκόντων τους.
2. Πρέπει να επιτρέπουν κατάλληλη οικονομική αποζημίωση για έξοδα γενόμενα κατά την άσκηση του συγκεκριμένου λειτουργήματος, καθώς επίσης, όπου είναι εφαρμόσιμο, και αποζημίωση για διαφυγόντα κέρδη ή αμοιβή για προσφερθείσα εργασία και ανάλογη προστασία κοινωνικής ευημερίας.
3. Κάθε αρμοδιότητα ή δραστηριότητα που θεωρείται ασυμβίβαστη με την κατάληψη τοπικού αιρετού λειτουργήματος πρέπει να καθορίζεται από το νόμο ή τις θεμελιώδεις νομικές αρχές.

Άρθρο 8

Διοικητική εποπτεία δραστηριοτήτων τοπικών αρχών

1. Κάθε διοικητική εποπτεία τοπικών αρχών μπορεί μόνον να ασκείται σύμφωνα με τέτοιες διαδικασίες και σε τέτοιες περιπτώσεις όπως προβλέπονται από το Σύνταγμα ή το νόμο.
2. Κάθε διοικητική εποπτεία των δραστηριοτήτων των τοπικών αρχών αποβλέπει κανονικά μόνον στη διασφάλιση συμμόρφωσης προς το νόμο και τις συνταγματικές αρχές. Η διοικητική εποπτεία όμως μπορεί να ασκείται αναφορικά με τη σκοπιμότητα από ανωτέρου επιπέδου αρχές σε σχέση με καθήκοντα των οποίων η εκτέλεση ανατίθεται σε τοπικές αρχές.
3. Η διοικητική εποπτεία τοπικών αρχών πρέπει να ασκείται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι η παρέμβαση της εποπτεύουσας αρχής διατηρείται ανάλογα με τη σπουδαιότητα των συμφερόντων που προορίζεται να προστατεύει.

Άρθρο 9

Οικονομικοί πόροι τοπικών αρχών

1. Οι τοπικές αρχές δικαιούνται, μέσα στα πλαίσια της εθνικής οικονομικής πολιτικής, να έχουν τους ιδικούς τους επαρκείς οικονομικούς πόρους, τους οποίους να μπορούν να διαθέτουν ελεύθερα μέσα στα πλαίσια των εξουσιών τους.
2. Οι οικονομικοί πόροι των τοπικών αρχών πρέπει να είναι ανάλογοι με τις ευθύνες που προβλέπει το Σύνταγμα και ο νόμος.
3. Μέρος τουλάχιστο των οικονομικών πόρων των τοπικών αρχών πρέπει να προέρχεται από τοπικούς φόρους και τέλη των οποίων το ύψος έχουν εξουσία να καθορίζουν μέσα στα όρια του νόμου.
4. Τα οικονομικά συστήματα στα οποία βασίζονται οι διαθέσιμοι στις τοπικές αρχές πόροι πρέπει να είναι αρκετά ποικίλης και ευέλικτης φύσης για να μπορούν οι αρχές αυτές να συμβαδίζουν, κατά το δυνατόν, με την πραγματική εξέλιξη του κόστους εκπλήρωσης των καθηκόντων τους.
5. Η προστασία των οικονομικά ασθενέστερων τοπικών αρχών απαιτεί την καθιέρωση διαδικασιών οικονομικής εξισορρόπησης ή αναλόγων μέτρων που προορίζονται να διορθώσουν τις συνέπειες της άνισης κατανομής του δυναμικού των οικονομικών πόρων και των οικονομικών βαρών που καλούνται αυτές να επωμισθούν. Οι διαδικασίες και τα μέτρα αυτά δεν ελαττώνουν τη διακριτική εξουσία των τοπικών αρχών που μπορούν να ασκήσουν μέσα στη δική τους σφαίρα ευθύνης.
6. Η γνώμη των τοπικών αρχών πρέπει να ζητείται, με κατάλληλο τρόπο, πάνω στον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να γίνει η ανακατανομή των πόρων σ' αυτές.

7. Όσο είναι δυνατόν, οι χορηγίες σε τοπικές αρχές, δεν πρέπει να διατίθενται για τη χρηματοδότηση εξειδικευμένων έργων. Η παροχή χορηγιών δεν αποστερεί τη βασική ελευθερία των τοπικών αρχών να ασκούν πολιτική διακριτικής ευχέρειας μέσα στα πλαίσια της αρμοδιότητάς τους.

8. Για το σκοπό δανεισμού για κεφαλαιουχικές επενδύσεις, οι τοπικές αρχές πρέπει να έχουν δικαίωμα προσφυγής στην εθνική κεφαλαιαγορά μέσα στα όρια του νόμου.

Άρθρο 10

Δικαίωμα συνασπισμού τοπικών αρχών

1. Οι τοπικές αρχές δικαιούνται, κατά την άσκηση των εξουσιών τους, να συνεργάζονται και, μέσα στα πλαίσια του νόμου, να δημιουργούν κοινοπραξίες μαζί με άλλες τοπικές αρχές με σκοπό την εκπλήρωση καθηκόντων κοινού ενδιαφέροντος.

2. Το δικαίωμα τοπικών αρχών να ανήκουν σε κάποιο σύνδεσμο για την προστασία και προαγωγή κοινών ενδιαφερόντων τους, καθώς επίσης να ανήκουν σε κάποιο διεθνή σύνδεσμο τοπικών αρχών πρέπει να αναγνωρίζεται σε κάθε Κράτος.

3. Οι τοπικές αρχές δικαιούνται, κάτω από όρους τους οποίους θέλει προβλέψει ο νόμος, να συνεργάζονται με τις ομόλογες αρχές άλλων Κρατών.

Άρθρο 11

Νομική προστασία της τοπικής αυτοδιοίκησης

Οι τοπικές αρχές δικαιούνται να προσφεύγουν σε δικαστικά ένδικα μέσα με σκοπό τη διασφάλιση της ελεύθερης άσκησης των εξουσιών τους και σεβασμού των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης όπως αυτές περιέχονται στο Σύνταγμα ή την εσωτερική νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ II

Ποικίλες διατάξεις

Άρθρο 12

Δεσμεύσεις

1. Κάθε Μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να θεωρεί τον εαυτό του δεσμευμένο από είκοσι τουλάχιστο παραγράφους του Μέρους I του Χάρτη, εκ των οποίων οι δέκα τουλάχιστο πρέπει να επιλεγούν μεταξύ των ακόλουθων παραγράφων:

- Άρθρο 2,
- Άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2,
- Άρθρο 4, παράγραφοι 1, 2 και 4,
- Άρθρο 5,
- Άρθρο 7, παράγραφος 1,
- Άρθρο 8, παράγραφος 2,
- Άρθρο 9, παράγραφοι 1, 2 και 3,
- Άρθρο 10, παράγραφος 1,
- Άρθρο 11.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος, όταν καταθέτει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, οφείλει να γνωστοποιήσει στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης τις παραγράφους που επέλεξε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του Άρθρου αυτού.

3. Κάθε Μέρος μπορεί, σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο, να γνωστοποιήσει στο Γενικό Γραμματέα ότι θεωρεί τον εαυτό του δεσμευμένο απ' οποιοδήποτε παραγράφου του Χάρτη αυτού τις οποίες δεν έχει ήδη αποδεχθεί δυνάμει των όρων της παραγράφου I του Άρθρου αυτού. Οι δεσμεύσεις αυτές που αναλαμβάνονται μεταγενέστερα θεωρούνται ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης του γνωστοποιούντος αυτές Μέρους και θα έχουν την ίδια ισχύ από της πρώτης ημέρας του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 13

Αρχές στις οποίες εφαρμόζεται ο Χάρτης

Οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης που περιέχονται στον παρόντα χάρτη εφαρμόζονται σ' όλες τις κατηγορίες τοπικών αρχών που υπάρχουν μέσα στην επικράτεια του Μέρους. Όμως, κάθε Μέρος μπορεί, όταν καταθέτει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να καθορίσει τις κατηγορίες τοπικών ή περιφερειακών αρχών στις οποίες προτίθεται να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής του Χάρτη ή τις οποίες προτίθεται να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής του. Αυτό μπορεί, επίσης, να περιλάβει και άλλες κατηγορίες τοπικών ή περιφερειακών αρχών μέσα στο πεδίο εφαρμογής του Χάρτη με μεταγενέστερη γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 14

Παροχή πληροφοριών

Κάθε Μέρος αποστέλλει στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης κάθε σχετική πληροφορία που αφορά σε νομοθετικές διατάξεις και άλλα μέτρα που έχει λάβει για σκοπούς συμμόρφωσης προς τους όρους του Χάρτη αυτού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Άρθρο 15

Υπογραφή, επικύρωση και έναρξη ισχύος

1. Ο Χάρτης αυτός είναι ανοικτός για υπογραφή από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Ο Χάρτης αυτός τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία στην οποία τέσσερα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν εκφράσει την συγκατάθεσή τους να δεσμευθούν από το Χάρτη σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αναφορικά με οποιοδήποτε Κράτος-μέλος το οποίο μεταγενέστερα εκφράζει τη συγκατάθεσή του να δεσμευθεί από αυτό, ο Χάρτης τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία της κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 16

Ρήτρα εδαφικής εφαρμογής

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής ή όταν καταθέτει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, να καθορίσει την επικράτεια ή επικράτειες στις οποίες ο Χάρτης αυτός θα εφαρμόζεται.

2. Κάθε Κράτος μπορεί σε μετέπειτα ημερομηνία, με δήλωσή του απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα του συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή

του Χάρτη αυτού σ' οποιαδήποτε άλλη επικράτεια που καθορίζεται στη δήλωση. Αναφορικά με τέτοια επικράτεια ο Χάρτης τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης αυτής από το Γενικό Γραμματέα.

3. Κάθε δήλωση που γίνεται δυνάμει των δύο προηγούμενων παραγράφων μπορεί, αναφορικά με οποιαδήποτε επικράτεια που καθορίζεται σε τέτοια δήλωση, να ανακληθεί με γνωστοποίηση απευθυνόμενη στο Γενικό Γραμματέα. η ανάκληση τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης αυτής από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 17

Καταγγελία

1. Κάθε Μέρος μπορεί να καταγγείλει το Χάρτη αυτό οποτεδήποτε μετά από την εκπνοή μιας πενταετούς περιόδου αρχομένης από την ημερομηνία στην οποία ο Χάρτης ετέθη σε ισχύ αναφορικά με το Μέρος τούτο. Έξι μηνών προειδοποίηση απαιτείται να δίδεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η καταγγελία αυτή δεν επηρεάζει το κύρος του Χάρτη αναφορικά με τα λοιπά Μέρη, νοουμένου ότι πάντοτε τα Μέρη δεν είναι λιγότερα των τεσσάρων.

2. Κάθε Μέρος μπορεί, σύμφωνα με τις διατάξεις που εκτίθενται στην προηγούμενη παράγραφο, να καταγγείλει οποιαδήποτε παράγραφο του Μέρους Ι του Χάρτη την οποία έχει αποδεχθεί, νοουμένου ότι το Μέρος παραμένει δεσμευμένο από τον αριθμό και τύπο των παραγράφων που αναφέρονται στο Άρθρο 12, παράγραφος 1. Κάθε Μέρος το οποίο, με την καταγγελία μιας παραγράφου, δεν πληροί πλέον τις απαιτήσεις του Άρθρου 12, παράγραφος 1, θεωρείται ότι έχει καταγγείλει επίσης αυτό τον ίδιο το Χάρτη.

Άρθρο 18

Γνωστοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης:

- (α) κάθε υπογραφή·
- (β) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης·
- (γ) κάθε ημερομηνία έναρξης ισχύος του Χάρτη σύμφωνα με το Άρθρο 15·
- (δ) κάθε γνωστοποίηση που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 12, παράγραφος 2 και 3·
- (ε) κάθε γνωστοποίηση που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 13·
- (στ) κάθε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή ανακοίνωση σχετική με το Χάρτη αυτό.

Σε μαρτυρία των πιο πάνω οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι γι' αυτό το σκοπό, έχουν υπογράψει τον παρόντα Χάρτη.

Έγινε στο Στρασβούργο στις 15 Οκτωβρίου 1985, στα αγγλικά και γαλλικά, και των δυο κειμένων αυτών εξ ίσου αυθεντικών, σε ένα και μόνο αντίγραφο που θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει πιστοποιημένα αντίγραφα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^ο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το πιο κάτω ερωτηματολόγιο παρατέθηκε στα πλαίσια της Πτυχιακής μου Εργασία με θέμα "ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ, ΚΟΛΟΣΣΙΟΥ, ΕΡΗΜΗΣ". Το ερωτηματολόγιο απάντησαν τα μέλη των Κοινοτικών Συμβουλίων Επισκοπής, Κολοσσίου και Ερήμης καθώς και ο Κοινοτάρχης των τριών κοινοτήτων.

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΔΗΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ¹**

ΜΕΡΟΣ Α' : ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ /ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΔΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: _____
ΕΠΑΡΧΙΑ: _____

ΟΔΗΓΙΕΣ

0

Το παρόν πρώτο μέρος του ερωτηματολόγιου δεν συμπληρώνεται από όλους τους δημοτικούς συμβούλους αλλά μόνο από το δήμαρχο ή κοινοτάρχη ή κάποιο στέλεχος του Δήμου ή της Κοινότητας αναζητώντας γενικά στοιχεία για την ανθρώπινο δυναμικό και οργάνωση και λειτουργία του Δήμου/κοινότητας καθώς και τους τομείς δραστηριοποίησης των. Συνεπώς συμπληρώνεται ένα ερωτηματολόγιο ανά δήμο ή κοινότητα και το γυρσομοιρείται στο δεύτερο και τέταστο στάδιο εκπόνησης της πτυχιακής σας.εως

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Formatted: Font: Not Bold

Α. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΗΜΟΥ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1 Πόσα άτομα απασχολούνται στο ΔΗΜΟ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ανά επίπεδο εκπαίδευσης (ΠΕ,ΤΕ κλπ) και καθεστώς απασχόλησης:	
ΠΕ : <input type="text"/>	ΤΕ: <input type="text"/>
Μόνιμο ☐ Σε δοκιμαστική περίοδο ☐	Μόνιμο ☐ Δοκιμαστική περίοδο ☐
Με σύμβαση ορισμένου χρόνου ☐	Με σύμβαση ορισμένου χρόνου ☐
(Να συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός των ατόμων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης)	

1Α. Ποιο είναι το ποσοστό γυναικών που κατέχουν θέση Προϊσταμένης Τμήματος στις υπηρεσίες του Δήμου/ Κοινότητας σας? .....%

1Β. Ποιο είναι το αντίστοιχο ποσοστό γυναικών Διευθυντριών? .....%

1Γ.Είστε ευχαριστημένος με αυτά τα ποσοστά?   ΝΑΙ   ΟΧΙ

1Δ. Είστε ικανοποιημένος/ η με το ισχύον καθεστώς προσλήψεων και τοποθετήσεων ανωτέρων και κατωτέρων δημοτικών υπαλλήλων (Α. 53- 61 του Ν. 111 «Περί Δήμων» του 1985) και υπαλλήλων του Κοινοτικού Συμβουλίου αντίστοιχα (Α. 49- 58 του Ν. 861 του 1999)?

Απολύτως ικανοποιημένος/η
Να μείνει ως έχει.

Ικανοποιημένος/ η μεν,
όμως χρειάζονται κάποιες
τροποποιήσεις

Πρέπει να αλλάξει
ριζικά

Β. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

2. Πώς επιμορφώνονται οι υπάλληλοι του Δήμου/ Κοινότητας σας?	
α) Με ειδικά- θεματικά επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνει κατά καιρούς ο Δήμος/ Κοινότητα	
Σε επιμορφωτικά προγράμματα της Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης στη Λευκωσία	
Σε (αποκεντρωμένα) επιμορφωτικά προγράμματα που οργανώνει η Ακαδημία ή το Υπουργείο Εσωτερικών στην επαρχία ή και το Δήμο σας.	
Σε επιμορφωτικά προγράμματα των πανεπιστημίων	
Σε επιμορφωτικά προγράμματα των κολλεγίων	
Άλλο (σημειώστε αναλυτικά παρακαλώ)	

2β. Ποιες είναι οι ανάγκες επιμόρφωσης του ανθρωπίνου δυναμικού του Δήμου/Κοινότητας;	
Αιρετοί	
Διοικητικό Προσωπικό	

Γ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΣΤΟΧΩΝ/ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ/ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

3. Έχουν πιστοποιηθεί οι υπηρεσίες του Δήμου/ Κοινότητας σας? **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

Αν ναι, η πιστοποίηση έγινε:

α) Από Εταιρεία Συμβούλων	
β) Από Δημόσια Υπηρεσία/ Φορέα/ Οργανισμό	
γ) Από άλλο (σημειώστε ποιον)	
.....	

3.1. Εφαρμόζετε τη Διοίκηση μέσω στόχων? **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

3.2. Αν ναι, τι μεταξύ των παρακάτω κάνετε?

α) Δείκτες Αποτελεσματικότητας (performance measurement)	
β) Τιμές- Στόχοι (benchmarking)	
γ) Activity- based management	
δ) Άλλο (παρακαλώ σημειώστε)	
.....	

4. Παρακαλούμε δώστε μας πληροφορίες για κάποιες διαστάσεις της λειτουργίας του Δήμου/ Κοινότητας σας:

1α Μέσος χρόνος ανταπόκρισης των Υπηρεσιών σας στα αιτήματα των πολιτών	
---	--

2. Ποια από τα παρακάτω προβλήματα στον τομέα της ανάπτυξης θεωρείτε ότι εμφανίζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου / Κοινότητάς σας; Παρακαλώ αξιολογήστε από 1 (όχι σημαντικό) έως 3 (πολύ σημαντικό).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
	Όχι σημαντικό 1	Αρκετά σημαντικό 2	Πολύ σημαντικό 3
1. Δυσχερής οικονομική κατάσταση			
2. Ανεπαρκείς κρατικές χορηγίες			
3. Μη έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών			
4. Αδυναμίες στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών			
5. Μεγάλη γραφειοκρατία και καθυστέρηση στη διαδικασία έκδοσης αδειών			
6. Ελλείψεις στους μηχανισμούς ελέγχου των επιχειρήσεων			
7. Έλλειψη συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα σε αναπτυξιακά έργα ή προγράμματα			
8. Άλλο:.....			

ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Ποιες από τις παρακάτω αρμοδιότητες ασκούνται από το Δήμο/Κοινότητά σας και ποιες όχι;

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ			ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ		ΝΑΙ	ΟΧΙ
1. Συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων	☐	☐	1. Κατασκευή και συντήρηση συστημάτων αποχέτευσης ομβρίων υδάτων	☐	☐
2. Ομβρία ύδατα	☐	☐	2. Συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	☐	☐
3. Συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	☐	☐	3. Φύτευση δέντρων	☐	☐
4. Έλεγχος, διατήρηση και προστασία φυσικού περιβάλλοντος	☐	☐	4. Συστήματα υπονόμων και αποχετεύσεων	☐	☐
5. Ρύθμιση / απαγόρευση διατήρησης ζώων και πτηνών	☐	☐	5. Ομβρία ύδατα	☐	☐
6. Φύτευση δέντρων	☐	☐	6. Συλλογή, διάθεση και επεξεργασία απορριμμάτων	☐	☐
7. Ειδοποίηση για άρση οχληρίας	☐	☐	7. Έλεγχος, διατήρηση και προστασία φυσικού περιβάλλοντος	☐	☐
8. Μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων	☐	☐	8. Μετακίνηση και διάθεση εγκαταλειμμένων οχημάτων ή αντικειμένων	☐	☐
9. Άλλες	☐	☐	9. Άλλες:	☐	☐
.....	☐	☐	.....	☐	☐
.....	☐	☐	.....	☐	☐
.....	☐	☐	.....	☐	☐
.....	☐	☐	.....	☐	☐

2. Ποια από τα παρακάτω προβλήματα στον τομέα του περιβάλλοντος θεωρείτε ότι εμφανίζονται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου / Κοινότητάς σας; Παρακαλώ αξιολογήστε από 1 (όχι σημαντικό) έως 3 (πολύ σημαντικό).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
	Όχι σημαντικό 1	Αρκετά σημαντικό 2	Πολύ σημαντικό 3
1. Ανορθολογική διαχείριση απορριμμάτων			
2. Κυκλοφοριακή συμφόρηση			
3. Ανεπάρκεια υδάτινων πόρων			
4. Ανεπαρκή συστήματα ύδρευσης			
4. Διαχείριση δημόσιων χώρων			
5. Ανεπαρκή αποχετευτικά συστήματα			
6. Μόλυνση της ατμόσφαιρας			
7. Φυσικές καταστροφές			
8. Περιβαλλοντική υποβάθμιση από τουριστικές δραστηριότητες			
9. Μόλυνση ακτών και θαλασσών			
10. Άλλο:.....			